

Flacăra

Săptăminal editat de Frontul Democrației și Unității Socialiste

anul XXXVII
(1697)
1 MIERCURI
6 ianuarie
1988

paginile 4, 5, 6 și 7

OMAGIU

Fie ca noul an să aducă poporului român noi și noi realizări în înaintarea fermă a patriei noastre
calea societății socialiste multilateral dezvoltate, spre maltele piscuri ale civilizației comuniste!

Din primul document politic
românesc al anului

Mesajul tovarășului

NICOLAE CEAUȘESCU

adresat națiunii

cu prilejul Anului Nou

In pagina 2

cu Plugușorul la Comitetul Central al partidului

aceea demă, partid, popor și țară

Cu unică iubire vă-nconjoară,

Cu dragoste aleasă și mândrie

Pentru acel ce cu iubire vie

A ctitorit o nouă Românie

Anul căruia de curind i-am trecut
sigul este hotărîtor pentru împlini-
grandioaselor obiective ale cin-
alului opt. Reportajele din pagi-
e 8, 9, 10 sînt o mărturie a unui
ofund adevăr

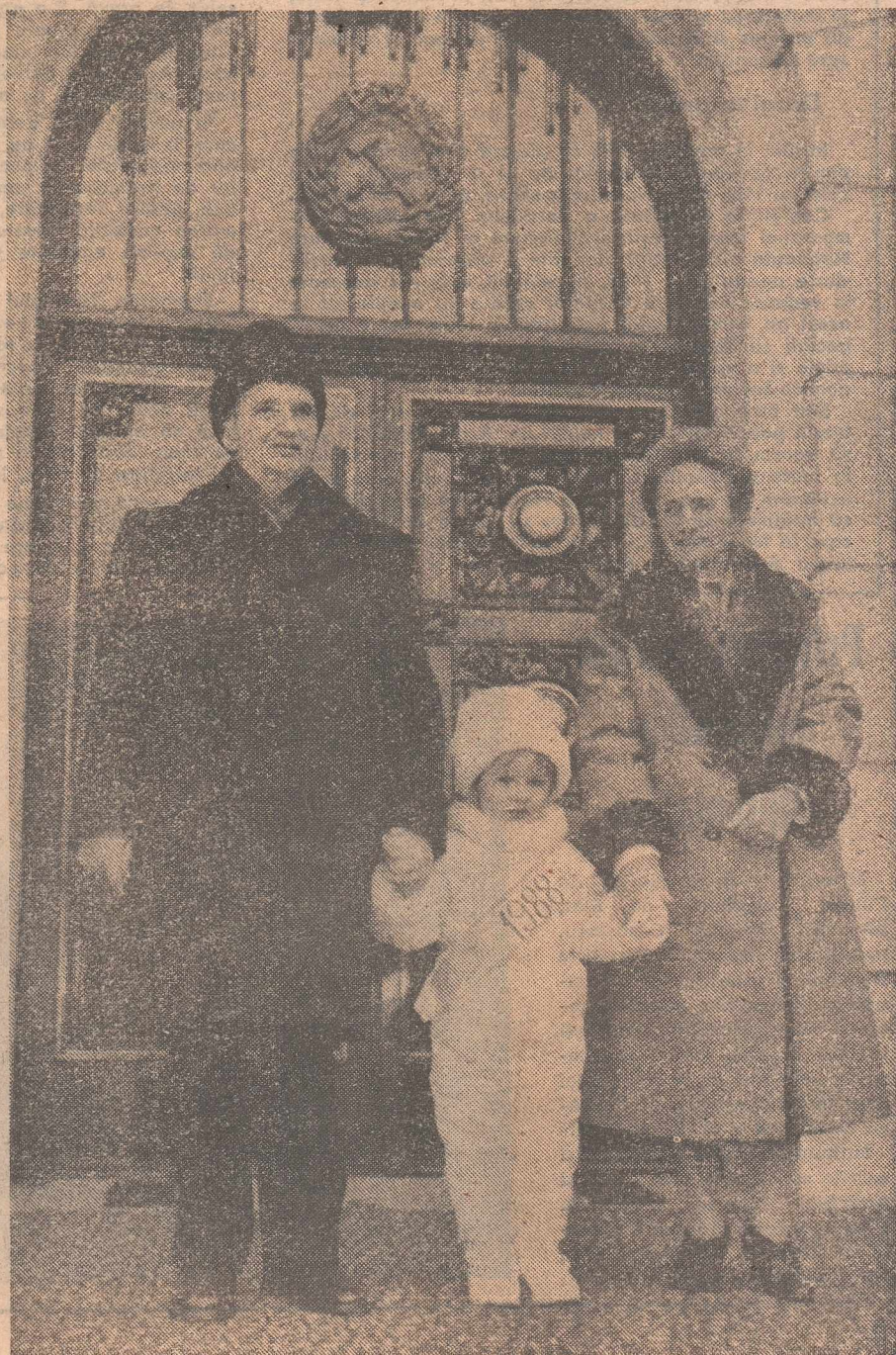
**Țara se îplinește
prin faptele noastre**

In paginile 11, 12, 13, premiile
nitectîlor pe anul 1986.

**Ilustrate care
n-au apărut încă!**

**Trei expoziții,
trei lecții
despre
dragostea
de țară**

paginile 14-15

8617

MESAJUL DE ANUL NOU

adresat întregului popor, la posturile de radio și televiziune, de

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși și prieteni,
Cetățeni ai Republicii Socialiste România,

În anul 1987 poporul român a obținut, sub conducerea partidului nostru comunist, importante realizări în dezvoltarea economico-socială, a parcurs, în condiții internaționale grele, o nouă etapă pe drumul ridicării patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație. A avut loc o creștere importantă a producției industriale, agricole, în toate domeniile de activitate. Am realizat, de asemenea, un volum important de investiții. S-au dat în folosință noi capacități de producție și așezăminte social-culturale. S-au obținut realizări importante în știință, învățământ, în activitatea culturală — factori importanți în progresul multilateral al patriei noastre.

Conferința Națională a partidului a analizat stadiul actual al dezvoltării societății socialiste românești și a elaborat un amplu și măreț program de muncă și luptă în vederea îndeplinirii neabătute a hotărârilor Congresului al XIII-lea al partidului, a Programului de faurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

De asemenea, în acest an, la 30 Decembrie, am aniversat împlinirea a 40 de ani de la înălțarea monarhiei și proclamarea Republicii, care a marcat lichidarea orînduirii burghezo-moșierești, a dominației imperialiste și trecerea la faurirea orînduirii socialiste în România.

Mărețele realizări obținute de poporul român în anii construcției socialiste — deci și în primii 2 ani din cel de-al 8-lea cincinal — demonstrează cu putere faptele, a realităților justetea politicii partidului nostru comunist, care își îndeplinește cu cinstire rolul de forță conducătoare a întregii națiuni pe calea edificării celei mai drepte societăți, a socialismului și comunismului.

Încheiem anul 1987 cu importante realizări, dar și cu o serie de neîmpliniri. Mai multe unități economico-sociale au rămas datorate față de acest an, avînd multe nerealizări.

Pe ansamblu, putem să privim cu satisfacție și mîndrie la tot ce am realizat, inclusiv la realizările din ultimii doi ani.

Pentru toate aceste remarcabile îndepliniri, acum, cînd încheiem anul 1987 cu importante realizări, în numele conducerii de partid și de stat, al meu personal, adresez eroicele noastre clase muncitoare, minunatele tărîni și intelectualități, întregului nostru popor de 23 de milioane, cele mai calde felicitări și urări de noi și tot mai mari împliniri în muncă și viață, în înaintarea patriei noastre spre culmile tot mai înalte de progres și civilizație, spre visul de aur al omenirii, spre comunism.

Dragi tovarăși,

Întrăm în noul an 1988 cu planuri și programe clare pentru activitatea viitorului an și a întregului plan cincinal 1986-1990 și, în perspectivă, pînă în anul 2000.

Conferința Națională a partidului, organisme de democrație muncitorești-revoluționare și Marea Adunare Națională au aprobat planurile și programele de activitate pentru anul 1988, au stabilit măsurile necesare în vederea lichidării lipsurilor care s-au manifestat în acest an, îmbunătățirii activității în toate domeniile și trecerii cu hotărîre la îndeplinirea neabătută, încă din prima zi a noului an, a obiectivelor de dezvoltare economico-socială a patriei noastre.

Sînt bine cunoscute de toți oamenii muncii, de întregul popor obiectivele noului an. Acum, hotărîtor este să trecem cu fermitate la buna organizare a activității în toate sectoarele, să perfecționăm conducerea și să acționăm cu cea mai înaltă răspundere revoluționară, să întărim ordinea, disciplina, să facem astfel ca fiecare, la locul său de muncă, să facă totul pentru îndeplinirea neabătută a tuturor planurilor și programelor

care asigură dezvoltarea generală a patriei, ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregii națiuni — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilateral dezvoltate.

Trebuie să punem pe primul plan realizarea în cele mai bune condiții a prevederilor planului privind energia electrică, dezvoltarea bazei de materii prime, încadrarea strictă în normele de consum energetice și materiale, recuperarea și refolosirea materialelor, subansamblurilor și pieselor, să acționăm și mai ferm pentru reducerea consumurilor, a cheltuielilor materiale pentru creșterea tot mai puternică a eficienței economice, a productivității muncii.

O atenție deosebită va trebui să se acorde îndeplinirii programelor de organizare și modernizare, de normare economico-financiară, de aplicare în toate domeniile a autoconducerii, autogestunii și autofinanțării. Să acționăm cu și mai multă hotărîre în vederea îmbunătățirii activității cercetării științifice, învățămîntului, a aplicării în producție a noilor rezultate și curății ale științei și tehnicii moderne, să ridicăm necontenit calitatea și nivelul tehnic ale producției.

Va trebui să acordăm o atenție deosebită dezvoltării relațiilor internaționale, cooperării și specializării în producție, realizării producției și a exportului.

Îndeplinirea hotărîrilor Conferinței Naționale, a programelor și legilor adoptate de organisme democratice și de Marea Adunare Națională impune creșterea și mai puternică a rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate, intensificarea muncii politico-educative, de ridicare continuă a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al noii orînduirii sociale.

Trebuie să perfecționăm și să asigurăm funcționarea în cele mai bune condiții a organismelor democrației noastre muncitorești-revoluționare, pornind totdeauna de la faptul că socialismul îl construim cu poporul și pentru popor, că numai pe baza celei mai largi democrații muncitorești-revoluționare se poate asigura faurirea cu succes a noului orînduirii, a socialismului și comunismului.

Dragi tovarăși și prieteni,
Cetățeni ai Republicii Socialiste România,

În anul 1987 au avut loc evenimente de importanță deosebită în viața internațională. A continuat cursa înarmărilor. S-au menținut și chiar s-au agravat o serie de conflicte. Au avut loc acțiuni de amestec brutal în treburile interne ale diferitelor state.

Situația economică mondială continuă să fie deosebit de gravă. S-a agravat situația țărilor în curs de dezvoltare ca urmare a politicii monopolurilor și capitalului financiar internațional de dominație și asuprire. Asistăm la dezvoltarea unor noi forme de dominație colonialistă, de asuprire a altor popoare.

În același timp, trebuie să subliniem că în anul pe care îl încheiem s-au intensificat acțiunile forțelor antiimperialiste, democratice, realiste, lupta popoarelor de pretutindeni pentru o politică nouă, democratică, pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmarea nucleară, pentru o pace trairnică, pentru relații de deplină egalitate și respect între toate națiunile lumii.

Semnarea Tratatului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii cu privire la lichidarea rachetelor nucleare cu rază medie și mai scurtă de acțiune constituie un eveniment istoric, un rezultat al politicii realiste, al luptei tuturor popoarelor. Apreciind acest acord ca un pas important, trebuie să spunem însă că în lume continuă să rămînă uriașe arsenale de arme nucleare, în stare să distrugă de mai multe ori întreaga omenire, însăși viața pe planeta noastră.

De aceea, problema fundamentală este aceea a intensificării luptei pentru noi acorduri în direcția reducerii armelor nucleare strategice, pentru oprirea experiențelor nucleare, pentru renunțarea la militarizarea

Cosmosului, pentru eliminarea totală a armelor nucleare. Nu există și nu poate exista problemă mai importantă, în epoca armelor nucleare, decît lichidarea cu desăvîrșire a lor! Mai mult ca oricînd, este necesar ca toate țările europene — pe teritoriul cărora se găsește o parte importantă a armelor nucleare — să acționeze cu toată fermitatea în vederea eliminării tuturor armelor nucleare de pe continentul european, pentru înlăturarea tuturor armelor nucleare din lume.

În același timp, trebuie să facem totul ca, în anul 1988, să se treacă la tratative în vederea reducerii armamentelor convenționale în Europa, pentru eliminarea armelor chimice și realizarea unui nou-echilibru în raportul de forțe la un nivel cit mai redus al înarmărilor.

România este hotărîită să acționeze cu toată hotărîrea pentru încheierea cu rezultate cit mai bune a Conferinței general-europene, pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele continentului nostru și realizarea unei Europe unite, a tuturor națiunilor, fără deosebire de orînduire socială.

Vom intensifica eforturile pentru dezvoltarea colaborării și prieteniei cu toate țările din Balcani, pentru realizarea în regiunea noastră a unei zone fără arme nucleare și chimice, fără baze militare și trupe străine, pentru o colaborare largă, economică, tehnico-științifică, culturală și în alte domenii.

România își va intensifica eforturile în vederea încetării conflictelor militare și soluționarea problemelor pe calea tratatelor, pentru organizarea unei conferințe internaționale în problemele Orientului Mijlociu.

Acum, de Noul An, ne adresăm tuturor statelor și popoarelor lumii cu chemarea de a face totul pentru ca Noul An să marcheze pași importanți pe calea dezarmării, a păcii, a soluționării conflictelor pe calea tratatelor, în realizarea unor relații noi, democratice, bazate pe principiile deplină egalitate în drepturi, și respectului suveranității și independenței fiecărei națiuni, neamstecului în treburile interne, renunțării la desăvîrșire la forță și la amenințarea cu folosirea forței.

Să acționăm cu toată hotărîrea pentru soluționarea problemelor grave ale situației economice și, în primul rînd, a situației țărilor în curs de dezvoltare, inclusiv datorită țărilor în curs de dezvoltare! Să deschidem calea spre o nouă ordine economică mondială!

Acum, cînd intrăm în Noul An, Republica Socialistă România reafirmă cu putere hotărîrea sa de a dezvoltă relațiile cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, de a face totul pentru a contribui la îndeplinirea năzuințelor întregii omeniri, de dezarmare, de înlăturare a armelor nucleare, de pace, a năzuințelor tuturor națiunilor lumii de a trăi independente și în libertate.

Dragi tovarăși și prieteni,
Cetățeni ai Republicii Socialiste România,

La începutul anului 1988 să ne angajăm solemn că vom acționa cu toată răspunderea, în spirit revoluționar, în vederea îndeplinirii neabătute a planurilor și programelor de dezvoltare continuă a patriei noastre, că vom face astfel încît în anul în care intrăm să obținem cele mai bune rezultate din acest cincinal și să asigurăm îndeplinirea neabătută a obiectivelor strategice stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului.

Fie ca Noul An să aducă poporului român noi și noi realizări în înaintarea fermă a patriei noastre pe calea societății socialiste multilateral dezvoltate, spre înaltele piscuri ale civilizației comuniste!

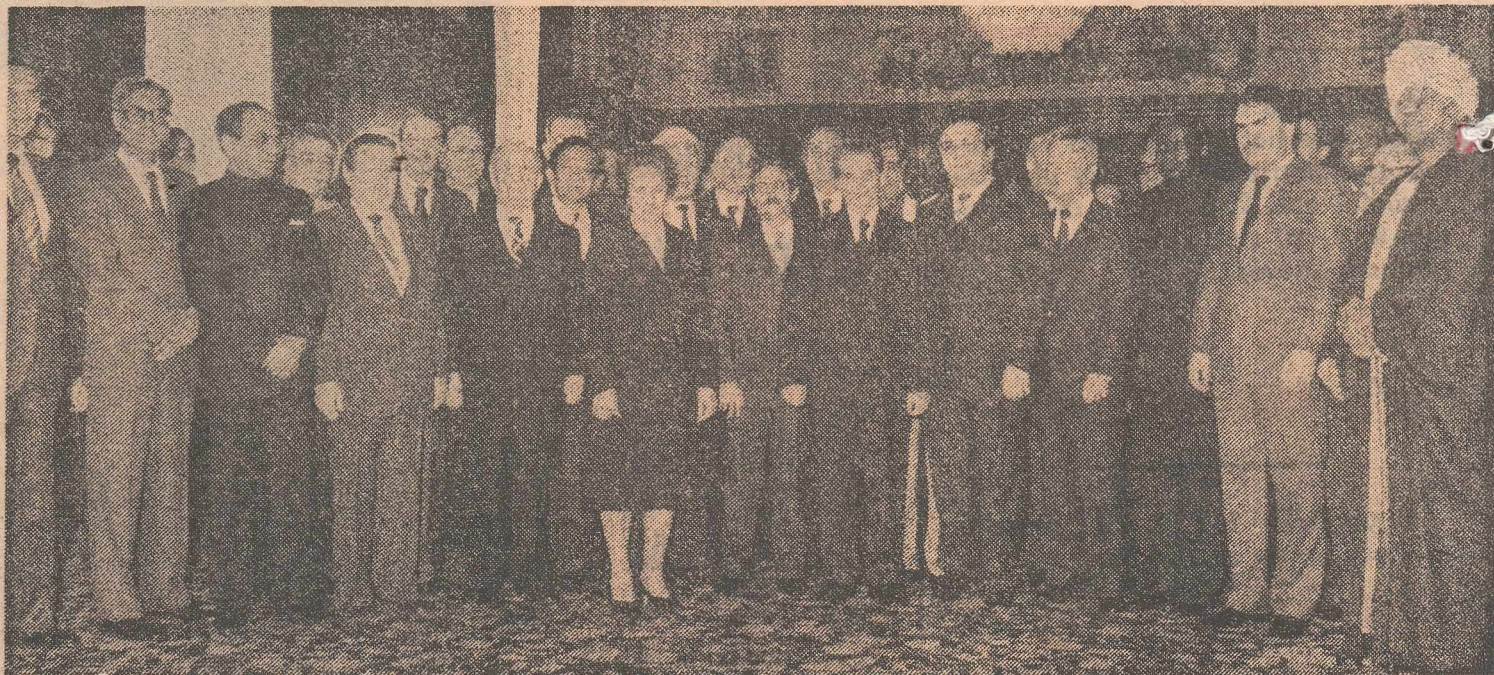
Cu încrederea deplină în justetea politicii noastre interne și internaționale, în forța partidului și în capacitatea creatoare a întregii națiuni, la începutul Noului An vă urez, dragi compatrioți, noi și tot mai mari realizări în toate domeniile, multe satisfacții în muncă și viață, împlinirea tuturor năzuințelor de mai bine, multă sănătate și fericire!

La Mulți Ani!

Primirea șefilor misiunilor diplomatice

Miercuri, 30 decembrie 1987, la Palatul Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit pe șefii misiunilor diplomatice, pe reprezentanții unor organizații acreditate în țara noastră, care i-au prezentat felicitări cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a proclamării Republicii și al Anului Nou.

Mulțumind pentru felicitările și urările adresate, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvîntarea rostită a fost urmărită cu atenție și deosebit interes, fiind subliniată cu aplauze.

Din inimă urare iubiților conducători

La tradiționala sărbătoare a Plugușorului, desfășurată marți, 29 decembrie 1987, în fața sediului Comitetului Central al partidului, sub strălucirea de beteală argintie a brazilor împodobiți, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele republicii, și tovarășei Elena Ceaușescu le-au fost adresate vibrantele urări ale tinerei țări, omagii fierbinte pe care tinerii și copiii României — alături de întregul nostru popor — îl aduc partidului și conducătorului său, ca semn de neînmurțită dragoste și profundă recunoștință pentru condițiile de învățatură, de muncă și de viață asigurate. Numeroși oameni ai muncii din Capitală s-au alăturat cu emoție entuziasmei sărbătorii tinerești.

La ora 10, impresionantul alai al cîndătorilor, cu plugul alegoric, cu bice și sorcove, și-a făcut apariția în sunete de buciuri.

Iată cele dintîi urări adresate de tinerii și copii :

„Am venit, fii de muncitori, de țărani,
de cărturari, de cu zori
Să vă aducem, cinstiți gospodari,
buni conducători,
Cea mai aleasă, cea mai din inimă
urare
La a Republicii și-a Anului Nou
sărbătoare !

Tovarășe Nicolae Ceaușescu,
iubit și bun conducător,
Primiți recunoștința noastră-a tuturor
Pentru a țării minunată cale
De mari prefaceri, unice, epocale
Primiți de la noi, tinerii și copiii din
Plugușor
Semnul dragostei pe care v-o poartă
întregul popor.

Tovarășă Elena Ceaușescu,
exemplul minunat al dumneavoastră
Buchet de gînd și faptă e pentru viața
noastră
Primiți deci azi, prin glasuri de
uteciști, pionieri, copii
Urarea cea mai caldă-a inimii,
De «La mulți ani !» cu împliniri
și sănătate
Pentru progresul patriei, pentru
prosperitate !

Dansuri tematice, executate cu virtuozitate de băieți și fete, ilustrează elanul participării tineretului la vasta operă de construcție socialistă a țării.

Este evocată vibrant proclamarea Republicii a cărei aniversare poporul nostru întreg, strîns unit în jurul partidului, o sărbătorește pentru a 40-a oară :

„Azi, patruzeci de ani se-adună
În a Republicii, cunună
Prilej ca țara-n unitate,
În libertate, demnitate

Să-și înalțe crezul ei lucid
În jurul marelui partid.“

Cînd pe platoul pe care se desfășoară sărbătoarea Plugușorului pătrund tineri care poartă mari eșarfe tricolore și roșii, pe fundalul muzical al cîntecului „Partidul — Ceaușescu — România !”, sînt adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu emoționante urări cu prilejul apropiatei zile de naștere : „Acum și-ntotdeauna, purtînd în glas emoție fierbinte
Iubit conducător, iubit părinte,
Vă spunem «La mulți ani !» și fericire
Ani mulți cu sănătate și-mplinire.
Ne-ați dăruit cum am visat această
Țară ce-a fost și fi-va-n veci a noastră,
Ați înălțat-o către culmi de vise
Spre comunism, spre zări mereu
deschise,
I-ați dat un loc de cinste pe pămînt
Țară de oameni demni și de cuvînt...”

În 26 de ianuar
Cînd peste munți și brazi va ninge iar,
Un «La mulți ani !» din inimă
vom rosti
Tineri, copii, întreg acest popor
Pentru al nostru drag conducător.
Crescînd mereu prin foc și bărbăție
Spre-a țării libertate, spre-a țării
măreție
Serbăm o viață-a luptei necurmăte

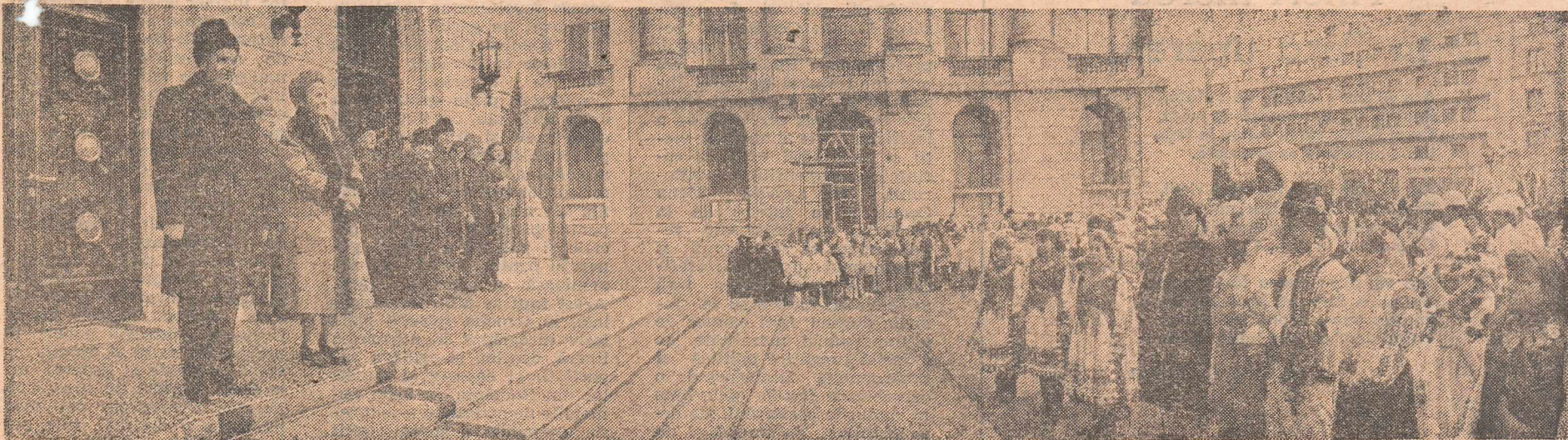
Un om care n-a spus că nu se poate
În drumul către țel și libertate.

De-aceia demn, partid, popor și țară
Cu unică iubire vă-nconjoară,
Cu dragoste aleasă și mîndrie
Pentru acel ce cu iubire vie
A cîltorit o nouă Românie.“

După predarea ștafetei către anul 1988 — simbolizat de un șoim al patriei — un grup de copii se apropie cu emoție de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de tovarășă Elena Ceaușescu, de ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului și îi sorcovesc, după datină. Întreaga mulțime intonează „La mulți ani cu sănătate !”

În această atmosferă de caldă sărbătoare, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a fost ascultat cu viu interes vorbind despre un nou an de împliniri în viața poporului și a patriei. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus în încheiere : „Încă o dată, dragi tovarăși și prieteni, dragi tineri și copii, vă mulțumesc pentru urările adresate și vă doresc cele mai bune împliniri ! Să creșteți mari, volnici, să fiți întotdeauna gata pentru a servi poporul, patria, cauza socialismului și comunismului, cauza păcii ! Multă fericire și sănătate ! La mulți ani !”

DORIN GHERGHINESCU ■

Devotament nețărmurit și abnegație fierbinte față de partidul comunist și patria socialistă

Filele calendarului cuprind în ele la început de ianuarie, o sărbătoare apropiată sufletului nostru, prilejuind întregii țări omagierea uneia dintre personalitățile proeminente ale istoriei României, tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu.

Ziua de 7 ianuarie consemnează nu doar nașterea unui om politic de excepție, al cărui chip a devenit prin pilda unui mod de a trăi și a munci simbolul omeniei, înaltului patriotism, al vredniciei și inteligenței, dar și o zi a tuturor fiilor acestei țări, fiindcă, dintotdeauna, poporul nostru a așezat lângă inimă zilele aniversare ale celor, care, de-a lungul timpului, nu au aparținut doar istoriei, ci au și determinat-o, întru bunăstarea și fericirea întregii națiuni.

Imaginile care ne sînt atât de familiare, atât de dragi și care, în același timp, se dovedesc a fi elocvente pentru istoria acestui timp al României — imaginile permanentului dialog cu țara al președintelui Nicolae Ceaușescu — ne înfățișează de fiecare dată figura luminoasă a tovarășei de luptă, de muncă și

de viață a secretarului general al partidului. Sînt aceste imagini permanente mărturie ale contribuției excepționale a tovarășei Elena Ceaușescu la evenimentele ce hotărăsc destinul patriei, permanente mărturie ale crezului de-o viață afirmat încă din anii fragezi ai tinereții: muncă și neodihnă pentru binele oamenilor.

Cronica dramatică a anilor luptei din ilegalitate a reliefat abnegația și devotamentul puse în slujba înaltelor idealuri revoluționare, caracteristici definitorii ale vocației de comunist, de către tovarășa Elena Ceaușescu, care, în anii grei ai bătăliilor revoluționare pentru o cauză mai bună și mai dreaptă a poporului în mijlocul căruia s-a născut, a dus la împlinire, fără șovăire, cu inteligență și pasiune sarcinile de mare răspundere încredințate de partid, fie că activa în rîndurile acestuia, ale organizației sale de tineret sau ale sindicatului. Crescută la școala aspră din timpul ilegalității, la școala muncii exemplare și a curajului, călătit în focul aprigelor lupte revoluționare, tovarășa Elena

Ceaușescu s-a impus printre militanții de frunte pentru o altă soartă a țării, dovedind vocația politicului, un politic al maselor, menit să transforme România într-o țară a libertății și a democrației. Alături de înflăcăratul patriot revoluționar care era tovarășul Nicolae Ceaușescu, a contribuit, cu îndrăzneala proprie marilor luptători ai neamului, în stare să se jertfească oricînd pentru cauza nobilă a partidului, la pregătirea manifestației de la 1 Mai 1939, moment de referință în strategia luptei clasei muncitoare. Dintotdeauna, libertatea și suveranitatea poporului căruia îi aparținea i-au fost idealuri supreme. Membră a Partidului Comunist Român din tinerețe, tovarășa Elena Ceaușescu s-a aflat mereu în prima linie a luptei de clasă împotriva exploatarei și a fascismului, cu o pilduitoare cetezantă, văzînd viitorul pe care țara îl merita ca pe o realizare posibilă, un viitor în care egalitatea, democrația și suveranitatea să constituie temelia dezvoltării țării, profetie pe care România o împlinește cu atîta strălucire astăzi.

Spirit revoluționar, simbol al puterii de muncă și al sacrificiului pentru interesele partidului și statului, exemplu de înaltă conștiință politică și revoluționară, prezența tovarășei Elena Ceaușescu se manifestă decisiv în vastul și permanentul proces de înnoire al societății socialiste românești, alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele României, cel mai iubit fiu al națiunii. Înzestrată cu o deosebită putere de muncă, cercetînd cu o inteligență vie dialectica vieții și anticipînd vizionar cerințele și dimensiunile viitorului, tovarășa Elena Ceaușescu a înțeles de la începutul activității sale revoluționare că socialismul și comunismul nu pot fi edificate fără competențe, fără acele valori care stau la temelia duratei, fără oameni de o ireproșabilă moralitate, cu o înaltă pregătire politică și profesională. Desfășurînd o deosebit de fertilă activitate în rîndurile partidului, ale organizațiilor de tineret și de femei, a probat continuu o fierbinte pasiune pentru stu-

diu, biografia sa constituindu-se într-un lung drum al strădaniei dedicate muncii și învățării. Împlinind într-o viziune armonioasă luciditatea militantului politic și răspunderea savantului, investită cu înalte răspunderi în conducerea partidului și statului, tovarășa Elena Ceaușescu își aduce, totodată, contribuția în conceperea și înfăptuirea programelor de dezvoltare, la tot ceea ce se gîndește pentru viitorul țării, cu înaltă competență și dăruire, cu un autentic umanism, militînd pentru valorificarea plenară, în multiple domenii, a geniului creator românesc. Cu luciditatea omului politic, cu autoritatea omului de știință de largă recunoaștere în lume, a elaborat direcții noi în cercetarea românească, determinînd integrarea în producție a învățămîntului superior, făcînd astfel să prindă viață un nou concept, potrivit căruia știința trebuie să devină un veritabil pivot al progresului economiei românești, concept născut din inițiativa și cu aportul hotărîtor al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Iată, de altfel, ideea forță care dă cercetării noastre științifice marea cinste și răspundere de a direcționa înalte obiective ale viitorului.

O calitate nouă, revoluționară în ceea ce privește rolul femeii în viața politică și socială a societății, cercetarea permanentă a acestui rol, ca proces revoluționar continuu promovat de partid, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, sînt manifeste în întreaga activitate a tovarășei Elena Ceaușescu, pilda grăitoare a destinului său revoluționar, a complexei și originale sale personalități regăsindu-se în activitatea de îndrumare a mișcărilor femeilor din România de azi, în atenta grijă pentru procesele integrării sociale și politice a tinerei generații pentru dezvoltarea armonioasă a familiilor țării. Acest fapt se află, fără îndoială, la temelia saltului calitativ înregistrat în afirmarea liberă, deplină și egală a capacității și energiei a femeilor din România, în toate domeniile de activitate — expresie pregnantă a superiorității statului democrației muncitoarești revoluționare.

În lumina muncii eroice și a abnegației întregului popor pentru transpunerea în viață a obiectivelor Congresului al XIII-lea al partidului, a emulației determinate de documentele recente Conferințe Naționale a partidului, contribuția originală a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu în orientarea cercetării spre valorificarea imediată a rezultatelor teoretice și experimentale în procesul de producție dobîndește o strălucită semnificație și în plan internațional, fiind reliefat rolul deosebit ce revine științei în clădirea unei noi lumi a păcii și colaborării ca factor decisiv al dezvoltării. Astfel, se traduce în funcția socială a științei, a răspunderii și menirii umane a oamenilor de știință de a acționa astfel încît, pe întreaga planetă, cuceririle minții să servească omului, fericirii sale depline. Ca președinte al Comitetului național român „Oamenii de știință și pacea”, tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu militează cu fermitate și convingere în afirmarea vocației de pace a științei adevărate, considerînd că nu poate exista o îndatorire mai mare a oamenilor de știință decît aceea de a apăra pacea, cuceririle civilizației, dreptul la viață și la muncă, la o existență liberă și demnă a tuturor oamenilor lumii.

Aniversarea zilei de naștere a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu se constituie pentru întreaga națiune într-un moment de de manifestare a dragostei nețărmurate față de omul politic care, alături de marile conducători de la cîrma țării, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se dovedește a fi un minunat exemplu de slujire devotată a poporului pentru împlinirea aspirațiilor sale fundamentale.

Acum, cînd ziua de 7 ianuarie ne prilejuiește tuturor omagierea tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, întregul popor îi urează ani mulți și fericite de viață, sănătate și putere de muncă, alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al națiunii, spre binele și fericirea patriei.

RAZVAN BARBULESCU ■

Tineri mereu în Țara tinereții

Așa vă știm : alături de o viață,
Reazim al Lui, tovarăș de luptă,
Cu-al patriei țărîm mereu în față,
Într-o strădanie neîntreruptă.

Așa vă știm : în primăvara vieții,
Sorbind din fiecare izvor putere,
Tineri mereu în țara tinereții,
Cu oamenii la sfat pe șantiere.

Așa vă știm : mereu fără hodină,
Un carpe diem ați făcut din clipă,
Să urce țara-n zboruri de lumină,
Visărîi deschizîndu-i largă-ariă.

NICOLAE STOIAN ■

ANI MULȚI ȘI RODNICI, LÎNGĂ AL PATRIEI EROU!

Ceas sărbătoresc

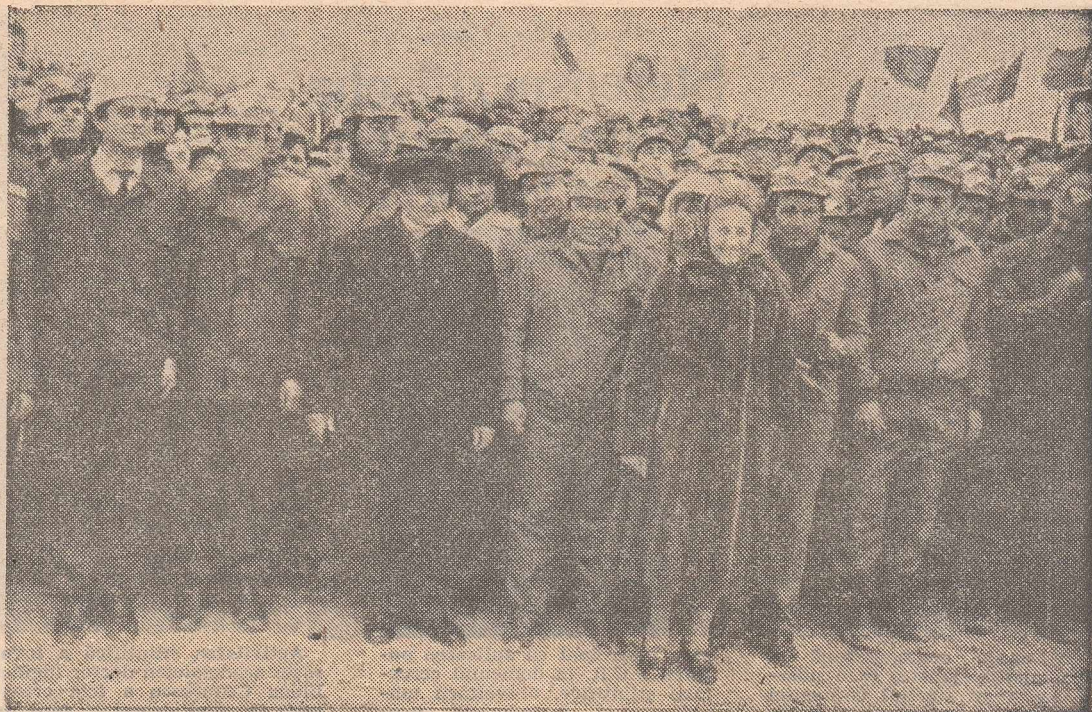
Ce slove oare mai de preț să chem
cînd îmi zidesc lumina cu lumină
drum larg croindu-mi către viitor
spre-a scrie epopeea măreață și sublimă

și ce ofrande mai de preț s-aduc
pentru Eroul păcii, viteazului Bărbat,
mi-e teamă nu cumva ca darul meu
prea mic să fie, prea neînsemnat

Fără egal îmi este mulțumirea
adusă-n dulcea limbă românească
lubitei mame, celei ce dorește
ca toți copiii lumii în tihnă să zimbească

Acestor doi luceferi la ceas sărbătoresc
cînd proaspeta omături se-aștern peste Cetate
din sufletu-mi de prunc eu le urez :
Ani mulți, viață lungă, sănătate !

MĂDĂLINA VARGA ■
clasa a VI-a,
Șc. generală nr. 2 Jibou

Cu poporul și pentru popor

Învățînd din marea sa lecție

Acum, la ceas de-aleasă sărbătoare, cînd întreaga țară cinstește ziua de naștere a tovarăsei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, gîndul meu și al tuturor colegilor mei, devotați slujitori ai teatrului românesc contemporan, se îndreaptă, însoțit de un profund sentiment de stimă și respect, spre cea a cărei viață și-a cărei luptă au fost închinat cauza socialismului și comunismului, propășirii patriei noastre.

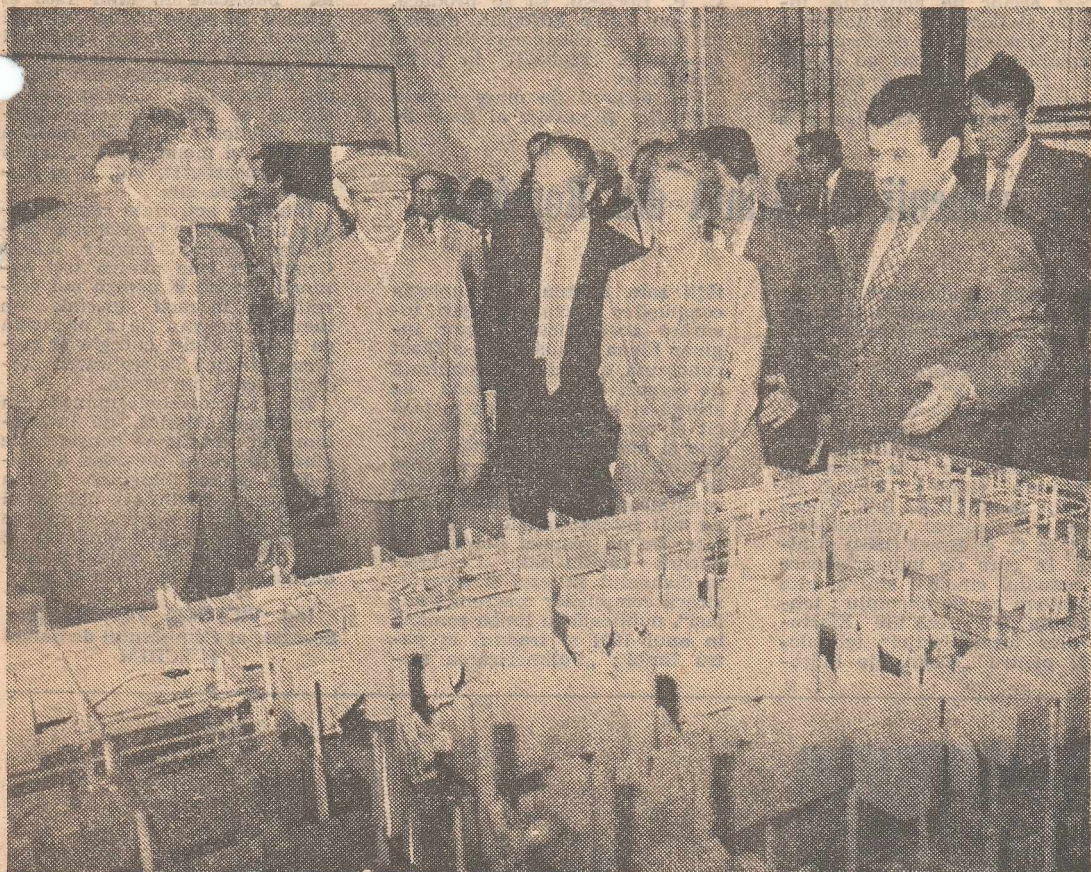
Participantă neînfîcîată la marile bătălii revoluționare purtate de Partidul Comunist Român în anii grei ai ilegalității, mereu prezentă, mai apoi, în primele rînduri ale celor ce s-au contopit cu înălțătorul ideal al edificării socialismului în patria noastră, contribuind decisiv, printr-un exemplar efort personal și de înaltă ținută științifică, recunoscut și apreciat în toată lumea, la afirmarea puternică a științei românești, a cercetării în domeniul chimiei, în mod special, tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, proeminentă personalitate a vieții politice, științifice și culturale din țara noastră, fiică și eroină a poporului român, se bucură azi de nemărginita noastră dragoste, de prețuirea întregii țări care, cu prilejul zilei sale de naștere, îi aduce și îi aducem iată, un viu și cald omagiu.

Această zi aniversară trezește în noi puternice imbolduri de-a nu precupeți nici un efort pentru afirmarea tot mai pregnantă a teatrului românesc, de

a-l cultiva în continuare glorioasele sale tradiții progresiste puse în slujba omului, a devenirii sale. Lucrările Congresului Educației Politice și Culturii Socialiste, din vara anului trecut, precum și lucrările recent încheiatei Conferințe Naționale a Partidului au scos în evidență rolul important al artei în formarea omului nou. Urmind exemplul luminos al vieții tovarăsei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, învățînd din marea sa lecție despre iubirea de patrie, vom milita neabătut pentru împlinirea exemplară a importanțelor sarcini ce revin oamenilor de artă din domeniul nostru de activitate. Vom aduce în primul plan al strădaniilor noastre imaginea vie, eroică, în plină mișcare și devenire de sine, a omului contemporan, constructor conștient și devotat al socialismului, conștienți fiind că vom contribui, și pe această cale, la edificarea acelei înalte conștiințe ce animă viața de zi cu zi a poporului nostru.

Totodată, acum, la ceas de înaltă sărbătoare, cu inima plină de gînd curat și frumos, așa cum îi stă bine românului la începutul fiecărui an, an pe care și-l dorește tot mai bogat în fapte și împliniri, îi adresăm tovarăsei academician doctor inginer Elena Ceaușescu tradiționalul «La mulți ani !», multă sănătate și putere de muncă pentru fericirea și continuă propășire a patriei.

ION BESOIU ■

Obiectiv cu obiectiv, chipul nou al patriei a încorporat și încorporează mereu vibrația de suflet și de gînd a tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarăsei Elena Ceaușescu, a căror întreagă operă este România de azi

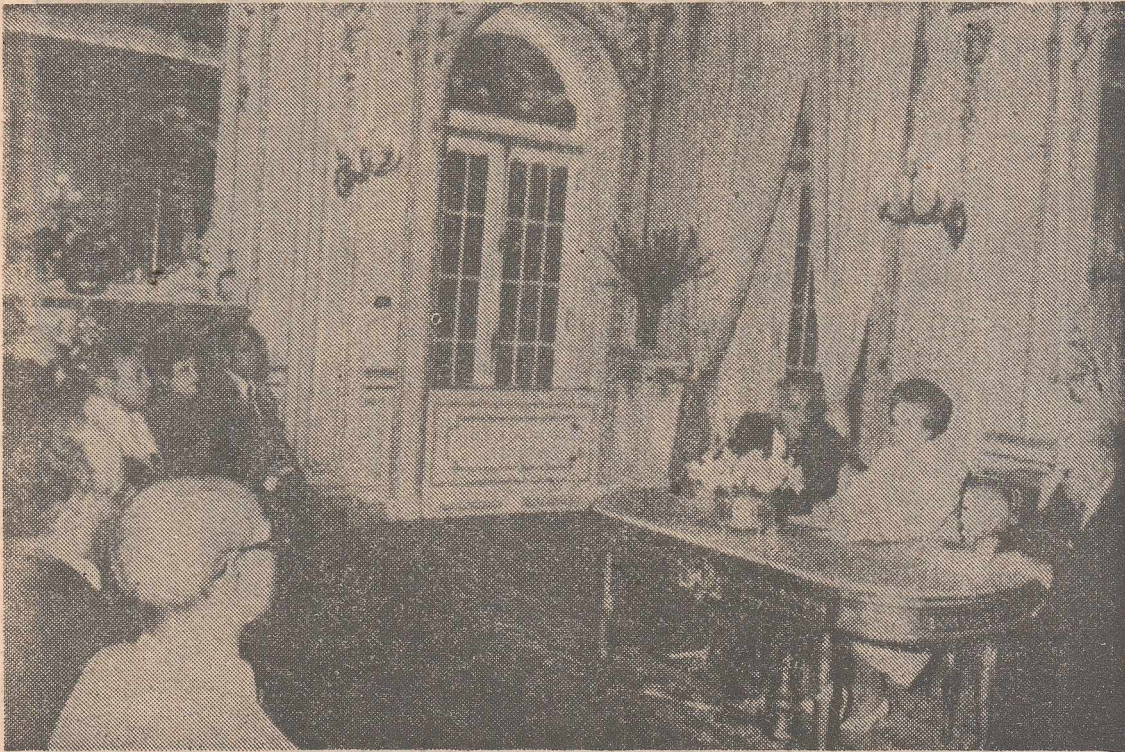
Recunoștință

Se-narcă iar cuvîntul de rouă cristalină
și mărtisor se face să-i fulguie-n priviri
căci, mamă și soție, femeie și lumină
ea ne sădește-n suflet eternele iubiri ;
de noi, mereu alături, în toate solidară
ni-i umăr și nădejde, ni-e floare și destin
cînd iarna ne apasă, ne-aduce primăvară
și-n cerul vieții noastre ea toarnă-al ei senin ;

Avem cu toți o mamă, o soră, o soție
o lacrimă de soare în ochiul tuturor
căci ea, e-ntotdeauna izvor de poezie
și-n tot ce întreprindem de ea ne este dor !
DE ZIUA EI, cuvîntul se vrea frumos și tînr
se vrea bogat și darnic și tandru și duios
și ca o rază dulce să-i ningă peste umăr
cu toată-ncărcătura de astru luminos !

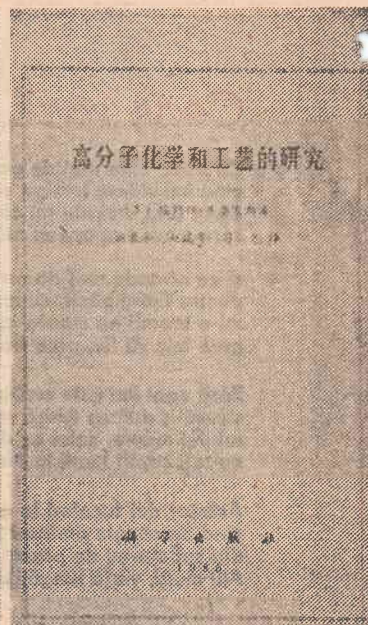
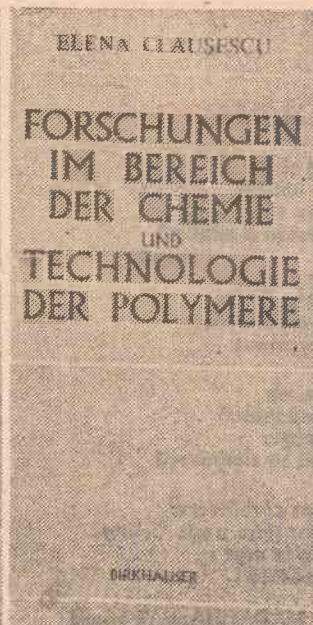
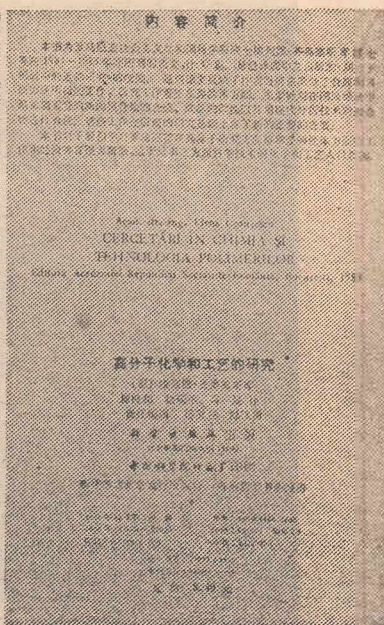
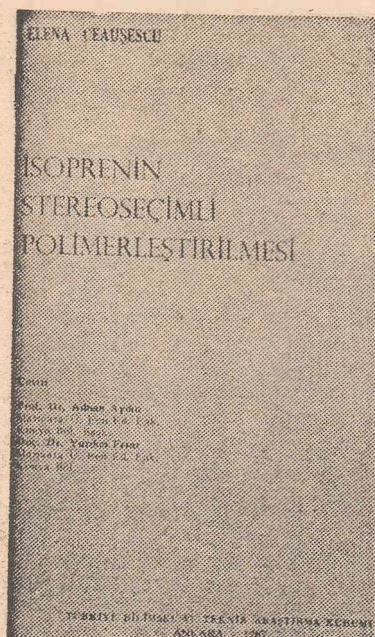
De ziua Ei se-nalță recunoștința noastră
la rangul de ființă cu dreptul de-a iubi
să-i facem bucuria ca bolta cea albastră
și cîntecul de pace un leagăn de copii !

ANTON STANCIU ■

Dialogul tovarăsei academician doctor inginer Elena Ceaușescu purtat cu oameni de știință din alte țări contribuie, de fiecare dată, la sporirea prestigiului României

Savant de reputație mondială, strălucit promotor

În epoca contemporană a României socialiste, care poartă pregnant semnul eminenței personalității politice a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii, o contribuție hotărâtoare la realizarea marilor succese, la progresul general de dezvoltare a societății românești a adus-o tovarăsa Elena Ceaușescu, remarcabil savant și om politic, militant de seamă pentru triumful ideilor socialismului și comunismului.

Tovarăsa Elena Ceaușescu și-a început activitatea științifică în ICECHIM, parcurgând toate treptele, de la cercetător științific, cercetător științific principal, șef de secție, director al ICECHIM, director general al Institutului Central de Chimie.

Institutul Central de Chimie, organizat din inițiativa și pe baza concepției tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu, și-a demonstrat din plin eficiența organizatorică prin concentrarea cadrelor de cercetare și proiectare pe problemele majore ale dezvoltării industriei chimice. Exemplul a fost generalizat la nivelul economiei naționale prin înființarea unor institute centrale și în alte domenii și ramuri ale științei și tehnologiei.

Ca președinte al Consiliului Național al Științei și Învățământului, organ de partid și de

stat, însărcinat cu aplicarea politicii P.C.R. în domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și introducerii progresului tehnic, în modernizarea învățământului și perfecționarea pregătirii forței de muncă, tovarăsa Elena Ceaușescu conduce, organizează și îndrumă activitatea institutelor centrale și Academiei de Științe precum și cooperarea acestora cu învățământul și producția. Conduce și coordonează întreaga

Activitatea științifică a tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu a fost orientată, în mod deosebit, spre un domeniu de mare importanță pentru economia națională și anume sinteza elastomerilor. Acest sector de activitate, înființat și dezvoltat de tovarăsa Elena Ceaușescu, a desfășurat în permanență cercetări cu caracter fundamental și aplicativ care să răspundă cerințelor dezvoltării industriei chimice și a

carburilor, „Căuciucul transpolipentenamer”, „Catalizatori de tip acetilacetonati ai metalelor tranziționale” și altele. S-a reușit astfel, ca de la producerea în România a unui singur elastomer, „Căuciucul CAROM”, la C. P. Borzești, să se producă, într-un viitor apropiat, întreaga gamă de elastomeri de mare capacitate, realizați în țările dezvoltate.

Pe tărîmul de mare interes științific și practic al speciali-

reospecifică a izoprenului”, publicată în 1979 și tradusă în 11 limbi; „Noi cercetări în domeniul compuşilor macromoleculari” publicată în 1981 și tradusă în 7 limbi; „Cercetări în chimia și tehnologia polimerilor” publicată în anul 1983 și tradusă în șapte limbi, cea mai recentă dintre aceste traduceri apărînd de curînd, în prestigioasa editură „Nauka” din Uniunea Sovietică; „Progrese în chimia și tehnologia polimerilor” publicată în limba română în 1986 și monografia „Rășini de hidrocarburi”, vol. I, apărută în aceste zile.

Întreaga activitate remarcabilă și neobosită a tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu este pentru toți oamenii muncii și pentru noi cercetători, în mod special, un luminos îndemn de a participa cu toate forțele, energia și responsabilitatea la realizarea sarcinilor care ne revin.

Noi, toți oamenii muncii din cercetarea chimică, ne îndreptăm cu emoție și considerație gândurile către tovarăsa academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu, dorindu-i din toată inima sănătate deplină și putere de muncă pentru dobîndirea de noi succese și îi adresăm tradiționalul „La mulți ani”!

Ing. VICTORIA FIEROIU
Secretar al Comitetului de partid
ICECHIM

Etern exemplu pentru oamenii de știință din România

ga activitate de cercetare și dezvoltare în domeniul chimiei și introducerea tehnologiilor moderne în industria chimică din România. Urmărește în permanență creșterea eficienței cercetării, scurtarea termenelor de cercetare, aplicarea rapidă în industrie a rezultatelor cercetării, precum și perfecționarea și modernizarea în continuare a tehnologiilor aplicate.

Sub conducerea tovarășei Elena Ceaușescu cercetarea românească, prin intermediul Institutului Central de Chimie, a înregistrat succese remarcabile, realizînd numeroase tehnologii originale, brevetate în țară și peste hotare.

altor ramuri industriale.

Munca desfășurată s-a materializat în realizarea unor mari instalații industriale cum sînt cele de „Terpolimeri etilenă-propilenă-dienă”, la C. P. Pitești (1977); „Căuciuc poliizoprenic”, la C. P. Brazi (1978); „Plastifianți, poliesteri și produse epoxidate”, la Solventul Timișoara (1978); „Tiocoli lichizi”, la C.I.P.A. Rm. Vilcea (1978); „Căuciuc polibutadienic”, la C. P. Brazi (1984) și altele. În curs de industrializare în actualul cincinal sînt și alte tehnologii ca, de exemplu: tehnologiile de sinteză ale „Elastomerilor termoplastici”, tehnologiile pentru „Rășini de hidro-

tăți sale, chimia și tehnologia compuşilor macromoleculari, tovarăsa academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu s-a făcut cunoscută, apreciată și admirată de cercuri largi de oameni de știință și specialiști, atît în țară cît și peste hotare prin strălucite și numeroase cercetări fundamentale și aplicative, apărute în periodicele de specialitate, comunicate la manifestări interne sau internaționale și brevete. De un răsunet deosebit se bucură cărțile sale „Cercetări în domeniul sintezei și caracterizării compuşilor macromoleculari”, publicată în limba română în anul 1974 și tradusă în patru limbi; „Polimerizarea ste-

Într-o cetate a petrochimiei românești

În cuprinderea retrospectivă a ultimilor 22 de ani, la capitolul dedicat marilor cetăți industriale ale patriei socialiste, ziua de 10 iunie 1966 se distinge, fără îndoială, ca un moment de referință și bilanț, dar, în același timp, cu valoare de simbol. Este momentul în care, în prezența secretarului general al partidului nostru și sub directa sa îndrumare, s-a hotărît amplasarea, în hotarul Piteștiului, a celui mai mare combinat petrochimic din România, în fapt a uneia din cele mai mari unități economice din țara noastră.

„Istoria combinatului, este de părere directorul lui general, inginerul Petre Pop, se identifică în mare măsură cu însăși istoria nouă a patriei socialiste, cu marea deschidere spre cunoaștere și dezvoltare

multilaterală inaugurată de cel de-al IX-lea Congres al partidului. Este perioada în care, după cum se știe, știința românească, legată indisolubil de învățămînt și producție, a fost ridicată la rangul de politică de stat. Este vorba de aceea transformare revoluționară de la „mica știință” la „marea știință”, adică de la cercetarea fărâmițată, unilaterală, la concentrarea cercetării în colective mari, interdisciplinare, înzestrate cu cele mai moderne instrumente și utilaje. O cercetare științifică și inginerie tehnologică unitară și coerentă, coordonată de un for central, Comitetul Național pentru Știință și Tehnologie, condus de eminentul om de știință, savantul de renume mondial, tovarăsa Elena Ceaușescu, prin a cărei auto-

al creației închinată progresului și fericirii omului

La Politehnică, acum, la început de an, catedrele lucrează din plin. Se finalizează teme de cercetare, se „transferă” spre secțiile uzinelor roboți, se înjghebează programele manifestărilor științifice din anul 1988, din calendarul cărora nu va lipsi nici simpozionul „VIBROTEHNICA”, cel ce conține tehnologii neconvenționale menite să înlocuiască marile consumuri energetice utilizate pentru tratamente termice. Tehnologie care din toamna aceasta, cu prilejul vizitei de lucru a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu a generat încă un punct-forță în programul prioritar al Politehnicii din Cluj: cel de ridicare a nivelului tehnic și calitativ al produselor tratate termic. Un grup de preocupări ce vin să completeze pe cele ce vizează realizarea de standuri seria zero și agregate prototip, conceperea, realizarea și implementarea în uzinele clujene a roboților industriali, producerea pulberilor metalice sau realizarea microcentralelor electrice geotermale.

Gânduri în bună parte realizate. La Tehnofrig, primul robot clujean, REH-01, a trecut probele de foc ale producției, iar fratele său mai mic, REH-03 e gata de „start”. În vecini, la „Armătura”, un alt robot, RHT-1, gândit să lucreze în turnătorie, calificat drept turnător în cochilie, e și el în fața „botezului” producției. Ca și alte realizări destinate Combinatului de Utilaj Greu sau Întreprinderii de Electronică Industrială, ambele etitorii ale Epocii Ceaușescu.

Ca și în lumea medicală clujeană, unde, de pildă, numai în cadrul Facultății de Medicină Generală au fost abordate și rezolvate aproape o sută de teme vizând atât cercetări fundamentale cât și aplicative stabilindu-se pentru toate cazurile programe speciale de profilaxie. Multe cercetări s-au desfășurat chiar în mari întreprinderi, cum au fost cele de la Ocna Mureș, sau cele de la

Tirăveni. Continuă însă în cadrul facultăților și o apreciată activitate: cea de microproducție farmaceutică, a cărei valoare s-a ridicat în acest an la aproape două milioane de lei. Iar odată cu ea și tradiția de valori-

cheierii unui ciclu și se zăresc primele semne care conturează noua revoluție tehnico-științifică, dominată de tehnologiile de vîrf capabile să deschidă drumuri spre o nouă civilizație tehnologică. Tehnologiile de vîrf? Gîndiți-vă la fero-

experimentări, iar rezultatele păreau de-a dreptul spectaculoase. Ce s-a întîmplat după un deceniu și jumătate? Viața a confirmat că drumul e bun, iar în prezent, așa cum a apreciat și tovarăsa Elena Ceaușescu, în anul 1983, cu

litat și militează cu perseverență savanta academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu. Și nu întîmplător, de cîțiva ani feromonii au luat și drumul exportului. Practic un export de inteligență: puține, foarte puține materii prime și materiale, dar multă, foarte multă investiție de inteligență!

Din numeroasele întîlniri de lucru conduse de tovarăsa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, cercetătorii clujeni au înțeles și ei că, la ora actuală, mai mult ca orîcînd, ei sînt dator să onoreze, prin studiu și investigații cele mai importante comenzi sociale. Să știe să fie flexibili și în gîndire și în acțiune. Să transfere cit mai repede spre producție nu ce e mai ușor de cercetat, ci tot ce e necesar! Așa a fost și cu aparatura, așa va fi în acest an cu producerea în institut a truselor dentare, a meningel artificiale sau cu produsele din mase plastice pentru fracturi craniene și chiar cu parfumurile sintetice, ale căror tehnologii sînt insistenț cerute de fabricile de profil. Și așa a fost practic cu toate cele 110 produse pentru care azi Institutul de Chimie din Cluj-Napoca este unic producător. O sută zece produse în dreptul cărora, pe listele de importuri a apărut lapidara însemnare: se fabrică la Cluj-Napoca, la Institutul de Chimie.

Realizări și împliniri, pentru care, și pe această cale, cercetătorii clujeni aduc primos de mulțumire tovarășei academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu pentru neodihna ce le-a dăruit-o și lor ca și întregii cercetări științifice și inginerii tehnologice din România. Și încă un primos de mulțumire din partea celor peste 140 de mii de oameni ai muncii din județul Cluj, care, urmîndu-i pilda, au participat activ la realizarea a peste 25 000 de obiective de creație științifică și tehnică în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, ediția a VI-a.

CONSTANTIN MUSTAȚA ■

ritate profesională, știința românească s-a transformat într-un veritabil domeniu de avangardă, implicîndu-se în toate laturile existenței, schimbînd radical situația omului în sistemul forțelor de producție și în general toate coordonatele climatului vieții umane. Chimistii argeșeni, e locul să amintesc aici, s-au bucurat și de privilegiul, avînd astfel marea cinste și bucurie, ca tovarăsa Elena Ceaușescu să fie propusă și aleasă ca deputat în Marea Adunare Națională chiar pentru circumscripția electorală ce cuprinde și combinatul nostru. Am beneficiat astfel și pe această cale de grija părintească și îndrumările permanente oferite de tovarăsa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, promotor activ, neobosit, al dezvoltării chimiei românești, al științei naționale în general. Tocmai de aceea sîntem bucușii că, prin intermediul „Flacării”, acum în prețuia aniversării zilei de naștere a tovarășei Elena Ceaușescu, putem face publice urarea pe care i-o adresăm, tradiționalul „La mulți ani”, însoțit de stima și grațitudinea noastră, de neînmurita dorință ca tovarăsa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu să se bucure în continuare de sănătate și putere de muncă spre binele și mereu ascendentă dezvoltare a științei românești”.

LIVIU TIMBUS ■

Prof. dr. Gheorghe Marcu, director al Institutului de Chimie din Cluj-Napoca. „Privind retrospectiv, mărturisesc sincer că dezvoltarea institutului, deși am trăit-o clipă de clipă, e impresionantă. Și nu atît ca triplare a potențialului de cercetare într-un deceniu, ci ca arie a problemelor pe care le abordăm, de la sinteza fină și pînă la aromele alimentare și parfumurile sintetice! Sînt pași conduși, îndrumați și orientați de tovarăsa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, savant de largă recunoaștere internațională, căreia, din toată inima, întregul nostru colectiv îi aduce un cald omagiu, dorindu-i din toată inima sănătate, viață lungă, noi împliniri pe tărîmul științei, al neobositei activități desfășurate pe linie de partid și de stat. La mulți ani!”

Prof. dr. ing. Ioan Drăgan, rector al Institutului Politehnic din Cluj-Napoca. „Cine n-a fost de un deceniu în orașul din inima Transilvaniei va fi uluit de tot ce va găsi aici. Un oraș care se pregătește să intre în mileniul al treilea, în care va serba și două milenii de existență documentară, întînerit, în pas cu tot ce s-a înfăptuit în România Socialistă! Și în clocotul vieții științifice ce pulsează aici va înțelege și noile rosturi ale Politehnicii, pose-soare a unui potențial didactic și de cercetare nelendemina multor școli politehnice din Europa! Iar ca unul care se află în corpul didactic al Politehnicii clujene încă de la începuturi, nu pot să nu remarc un fapt bine știut la noi: fiecare prezintă a secretarului general al partidului și a tovarășei academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu în institutul nostru a însemnat o renaștere. O regîndire a strategiilor, toate plasîndu-se în punctele vitale ale producției! O osteneală cu

care a plantelor medicinale din zonă, conform programelor elaborate sub directa coordonare a tovarășei academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu.

Să ne oprim pentru secvența următoare la Institutul de Chimie din Cluj-Napoca, acum cînd actuala revoluție tehnico-științifică se află în pragul in-

moni. Prin 1972, cînd a vizitat Institutul secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a vorbit prima oară despre cercetările începute în domeniul feromonilor. Cercetări ce vizau elaborarea unor „soluții” de combatere a dăunătorilor în silvicultură, pomicultură și legumicultură. Se făcuseră atunci și primele

prilejul unei vizite de lucru la institut, trebuie extinse preocupările de realizare de feromoni și pentru alte categorii de dăunători, deși în prezent numărul acestora a ajuns la 17. Și cînd veți afla că pentru un hectar nu sînt necesare decît cîteva grame de feromoni, veți înțelege și sensul ideii de chimie fină pentru care a ml-

tății științifice neobosite a tovarășei academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, care cu o vocație strălucitoare a adus contribuții personale de o valoare inestimabilă la tezaurul științei mondiale în domeniul de pionierat, am învățat să îndrăznim și noi în cercetările noastre spre teritorii de nouă, mai puțin investigate.”

Un exemplu recent. El constituie și realizarea, în premieră, a unui sistem tehnologic de tăiere conturată de mare

Elena Ceaușescu care, întuind cu clarviziune importanța domeniului, a inclus cercetarea noastră în trei programe prioritare naționale ale Comitetului Național pentru Știință și Tehnologie și anume, de prelucrări prin procedee neconvenționale, de aplicare industrială a laserilor de concepție românească și de obținere a unor materiale noi, ce vor înlocui multe tipuri de oțeluri din import”, adaugă inginerul Rodica Crișan.

O realizare de vîrf, ce a bene-

largo colective multidisciplinare și am fost și noi incluși în programele de mare anvergură ale Comitetului Național pentru Știință și Tehnologie”, ne spune inginerul Nicolae Fănură. La Alexandria montajul rulmenților se face automatizat, la Pitești, Cîmpulung și Craiova funcționează fluxuri mecanizate de montare a subansamblurilor autoturismelor, 58 de utilaje și linii de montaj automatizat a combinelor sînt livrate în U.R.S.S., o mașină complexă, de un deosebit randament, execută 23 de operații de vopsire a caroseriilor la Pitești, îmbunătățind calitatea, mîrînd productivitatea și beneficiile.

Toate acestea au la bază cercetările din I.C.S.I.T.I.C.M. ce au făcut parte din ample planuri de perspectivă direcționate și coordonate de gîndirea vizionară a tovarășei academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, care a integrat munca de concepție cu producția și a deschis noi drumuri și perspective științei românești, devenită temelia prosperității economice a țării. Directorul institutului, inginer Gheorghe Prodan ne spune. „În aceste momente sărbătorești, gîndurile noastre se îndreaptă cu deosebit respect și înaltă prețuire către tovarăsa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, de a cărei activitate neobosită se leagă tot destinul științei românești, aducînd un fierbinte omagiu și toată recunoștința noastră, precum și asigurarea întregii noastre dăruiri pe tărîmul cercetării și tehnologiei pentru înfăptuirea mărețului program al partidului”.

FLORIN CONDURĂȚEANU ■

„Ne-a învățat să abordăm domenii de pionierat”

precizie cu laser CO-400 dotat cu echipament de comandă numerică. Cele două prototipuri de o deosebită complexitate în curs de implementare la întreprinderile Autobuzul și IEMI măresc spectaculos finețea execuției reperelor și productivitatea, înlăturînd prelucrările ulterioare și au performanțe competitive cu cele mai sofisticate instalații produse de puține țări.

„Concretizarea instalației premiată și de Academia R.S.R., n-ar fi fost posibilă fără sprijinul efectiv al tovarășei academiciană doctor inginer

ficiat de aportul decisiv al tovarășei academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu, este construirea unor mașini performante de prelucrare tridimensională prin electroeroziune cu electrod masiv, procedeu foarte modern în lume. Utilajul programat prin comandă numerică efectuează operațiile în ciclu automat, nu consumă scule și aduce un important salt calitativ, putînd rivaliza cu cele mai perfecționate modele de pe glob.

„Am avut la dispoziție tot ce ne trebuie, s-au constituit

1988 — An hotărâtor
al cincinalului

Prin faptele noastre

Merge mașina când trage motorul

De un singur lucru fi pare rău în viață, că a fumat. E drept că a lăsat obiceiul acesta de mai mult timp și înțelegem că nimic nu l-ar supăra mai rău decât să devină irăși, la 54 de ani, clientul tutungeriilor. Dar speră că în '88 asta să nu se întâmple.

De profesie e metalurg și a lucrat mai întâi la Călan iar din '72, când s-a aprobat investiția, a venit aici, la Alba Iulia, la Întreprinderea Mecanică, inginerul Aurel Mitrofan fiind chiar de prin apropiere, dintr-un sat numit Drimbora.

Ca director al întreprinderii, crede că felul cum a început aici anul de producție 1988 va fi înțeles mai ușor doar dacă ne întoarcem puțin în urmă, în timp, ca să vedem dincotro vine și încotro merge această întreprindere: „Am început să producem în '76. Conform proiectului inițial, trebuia ca noi să facem piese de serie mare. Însă asta a mers doar cîteva ani, virful de producție fiind în '81. Modelăria, de exemplu, era dimensionată pentru 1000 de modele pe an, cu care se realizau 32.000 tone piese turnate. Însă din '82 începea numărul modelelor a crescut la 10.000, pe durata unui an, și asta înseamnă că producția noastră a început să nu mai fie de serie mare ci s-a diversificat mereu și a ajuns să fie o producție de serii mici și unicate. În '88, se înțelege, continuăm acest curs nou, de înnoire permanentă a producției. Trebuie să adăug că transformarea aceasta n-a fost o inițiativă a noastră ci o cerință a vieții. Industria românească a început să fie dotată, în anii '80, cu „mașini la temă”, cum le zice tehnicienii, cu mașini specializate pentru o operație sau pentru un grup de operații. Aproximativ 60 la sută din ceea ce produce această întreprindere sînt piese de performanță pentru unitățile Centralei de mașini-unelte. O parte din mașinile-unelte fabricate și cu piese produse aici, de noi, rămîn în țară, pentru dotarea industriei noastre, dar o parte se expor-

tă. Prin urmare, 60 la sută din ceea ce producem aici este export indirect. Și trebuie să vă spun că strădania întregului nostru colectiv a fost de a da acestei fabrici destul de noi un pic de firmă. Că fără asta, parcă lucrurile merg mai greu. Știm doar că orice produs trebuie să fie făcut în așa fel încît să poată fi privit cu încredere de cel care-l cumpără, de aceea ne străduim să ne consolidăm un renume fie prin exportul indirect, despre care vorbeam, fie prin produsele pe care le exportăm direct. Avem, în cadrul întreprinderii, o fabrică de scule unde lucrează 800 de oameni care fac toate tipurile de clești, vreo 60 cu totul, plus aproape 40 de feluri de chei: inelare, drepte, curbe, fixe. Această fabrică este, pot zice, revelația anului 1987, fiindcă produsele ei au fost deosebit de bine primite de partenerii externi. Față de 88 ea și-a dublat producția în cursul anului trecut iar în acest an, în urma unor acțiuni de modernizare, producția fabricii se va dubla, iarăși, față de anul precedent. Ca să ne întoarcem la activitatea de bază a întreprinderii, adică la piesele din fontă pentru mașinile-unelte, pot să afirm că îndrăzneală și cu toată răspunderea că avem una dintre cele mai bune modelării din țară. Mestrii modelori ca Vasile Călbază, Simion Troc, Augustin Ganea, Alexandru Zlatea, Liviu Hăbuc, Iosif și Ion Bolog sînt oameni despre care s-ar putea zice că au miini de aur. Iar cit privește turnătoria, tot pe calitatea oamenilor mă întemeiez cînd spun că merge mașina cînd trage motorul. Cel mai mic consum de energie electrică pe tona de piese turnate sau cea mai mare productivitate a muncii înregistrată în competiția cu alte turnătorii reprezintă, s-o spunem drept, motive de mîndrie și totodată realități de la care anul 1988 a început — încă din primele zile — ca un an bun, spornic”.

D. CONSTANTINESCU ■

Sens unic — modernizarea

Ce se întîmplă la ora aceasta la „Sanex”? Foc continuu! Toate liniile merg în plin. Vreo 2.300 de „bijuterii” pregătesc pentru marile „case” ale Franței, Belgiei, Olandei, dar și pentru altele din Statele Unite, Turcia și Burundi „bijuterii” de fală românească.

Ce face la ora aceasta directorul „Sanex”-ului din Cluj-Napoca? Preocuparea lui, ca a întregului colectiv e definită de o problemă vitală pretutindeni în fușul acestui sfîrșit de veac: modernizare! Azi, la ora prînzului, e așteptat la „Institut”, aflat gard în gard cu fabrica. L-au invitat cercetătorii la o „sesiune” de omologări. Vreo cîteva ani de cercetări au dus gîndurile de început spre întîlnirea cu producția. Feldspatul potasic de Roșia Montană a trecut cu note dintre cele mai mari aproape toate probele. Gata. S-au terminat și aici grijiile importului. E și mai bun. O firească și frumoasă colaborare locală cu cercetătorii din lumea mineritului pentru bălălia pe care „Sanex”-ul a angajat-o pe piețele lumii...

Și n-a fost singura cercetare omologată. Iar „transferul” de la „Institut” spre „Sanex” a-nceput odată cu experimentările. La urma urmei cine sînt cercetătorii? Specialiști cu marea experiență a producției, cei mai mulți promovați chiar din secțiile de producție ale „Sanex”-ului. Oameni care știu ce înseamnă să îți pasul cu cele mai pretentioase piețe ale lumii, mai ales atunci cînd chiar mai bine de 90% din producție este așteptată de beneficiarii externi ca piinea caldă...

De la ședința de omologări, directorul Dumitru Corbuț a plecat bucuros. O bucurie care se așternea însă peste destule griji și probleme notate acolo, în agenda sa. Întîi, nu-l mulțumește ritmul de modernizare. Se consumă prea multă energie, prea mulți combustibili. Cuptoarele sînt — văzute azi! — rudimentare. Și ca să mă facă să înțeleg, îmi dă și o explicație „pentru mine”. Știți ce greutate au vagoaneli pe care se așază produsele pentru ardere? Aproape o tonă și jumătate! Dar produsele? Poate nu reprezintă nici un sfert din această greutate. Cit se iesește pentru încălzirea vagoanelor? Nepermis de mult!

„Și nesomnul specialiștilor de la „Sanex” trasferat ca o ștafetă de la un an la altul a descoperit soluții. E vremea cuptoarelor cu monoardere, a celor monostrat, dar mai ales e vremea calculatoarelor de proces. E vremea automatizării proceselor de dozare, a celor de sortare-ambalare, a introducerii masive a noilor tehnologii. Iar calea de la gînduri la fapte e foarte scurtă la „Sanex”! Știți care e cea mai mare „resursă” de modernizare? Mi-a destăinuit-o fără ocol Dumitru Corbuț, directorul ce continuă să întînească alături de colaboratorii săi: oamenii! Sigur, n-ați auzit de electricianul Ioan Coța... Nici de Gheorghe Feneșan, nici de Cenar Dariu și nici de alți colaboratori ai lor. Mai mult ca sigur n-ați auzit nici despre „P.H. Sanex”. În traducere înseamnă „Presă Hidraulică” tip „Sanex”. Adică, făcută în întregime aici. Și proiectată și exe-

cută. Iar cînd presele tip „Sanex” concurează cele mai bune utilaje de acest tip din Europa, fiindu-le chiar și superioare, asta înseamnă că necondiționat trebuie să-i privim cu admirație pe cei ce le făuresc. Gîndiți-vă la Ioan Coța. E electrician, are trei copii, dar și destulă înțelegere în familie de vreme ce pentru a face aceste prese a petrecut destule nopți albe în atelierele de autoutilare ale fabricii. Și cite nu mai are încă de făcut! Pentru simplul motiv că a început împreună cu colegii săi bălălia pentru a realiza prese cu vreo trei sute de tone mai puternice. Un pas nou, într-un an nou pentru care au început și colaborări noi, cu uzine cum sînt cele din Aiud, din Cugir, cu Combinatul de

Utilaj Greu din vecinătatea „Sanex”-ului! O colaborare în care inițiatorii proiectului au și cele mai grele sarcini. Dar ca întotdeauna sînt convinși că vor reuși. Și se gîndesc și la vremea exportului de „P.H. Sanex 850”. O vreme destul de apropiată.

Ce mai are de făcut „Sanex”-ul? Se gîndește de pildă să realizeze o linie de plăci carborundice necesare pentru tehnologiile de ardere, la alta de cărămizi refractare superușoare pentru înzidiri la cuptoare. Un produs foarte solicitat de metalurgie și siderurgie, o altă contribuție la diminuarea importurilor, la satisfacerea cerințelor economiei românești în acest dinamic sfîrșit de veac.

CONSTANTIN MUSTAȚA ■

Dimbovița e gata,
Dimbovița continuă

— Tovarășe director Costin Georgescu, este un fapt cunoscut, constructorii Întreprinderii pentru amenajarea complexă și exploatarea riului Dimbovița au dăruit bucureștenilor, în 1987 o cu totul altă apă, un alt riu. Cînd s-au terminat, de fapt, lucrările?

— Lucrările pînă la Vitan le-am încheiat în cinstea Conferinței Naționale a partidului, mai precis cu două zile înaintea începerii marelui forum al comunistilor. Și ca să fiu mai complet, voi reaminti celor care, poate, au uitat, pentru că s-au obișnuit cu noi, că întreaga etapă bucureșteană a Dimboviței a durat exact doi ani: din noiembrie 1985 și pînă în decembrie anul trecut. De altfel, pentru eforturile noastre, — timpul redus și calitatea lucrărilor — am fost răsplătiți cu înalta distincție Ordinul Muncii clasa I pe 1986, cucerind, firește, și titlul de fruntași pe ramură.

— Vă rog să ne reamintiți — sînt convins că mulți dintre cetățenii Bucureștiului cunosc Dimbovița pe zone — ce înseamnă azi acest riu de la Ciurel și pînă la Vitan?

— În primul rînd, 10 kilometri de apă curată, pe malurile căreia s-au plantat arbori, păstrîndu-se fostul sistem de parapele. Apoi, am construit șase baraje și zece poduri, lărgind riul între podurile Mihai Bravu și Vitan, unde lățimea este de 40 de metri.

— Care au fost cele mai difi-

cile puncte de lucru în 1987?

— Toate au avut un grad ridicat de dificultate. Totuși, se detașează lucrările de la Podul Operetei și, mai ales, Piața Unirii, unde, după cum se știe, s-au executat mai multe lucrări: metroul, pasajul rutier, pasajul pietonal între stațiile de metrou și, firește, Dimbovița.

— Unde lucrați acum la începutul acestui an?

— Mai departe. În aval de Podul Vitan spre Gîlna. Este o lucrare nouă, o altă lucrare — Dimbovița navigabilă. Ea va continua pînă la Budești, la Argeș, acolo unde colegii noștri construiesc celălalt mare canal, București — Dunăre.

— Cîți kilometri sînt de la Vitan la Budești, pe apă?

— 39 de kilometri, pe același traseu al riului, dar cu o albie lărgită și, bineînțeles, protejată. La Gîlna va exista un port pentru mărfuri și de acolo, spre vărsare, vom construi două baraje cu ecluze și hidrocentrale. Este vorba deci de o amenajare complexă, proiect inițiat de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. De altfel, dînsul a fost mereu alături de noi, săptămîna de săptămîna, uneori zi de zi sau chiar de trei ori pe zi. În cea mai mare măsură așa a fost posibil acest timp, numai doi ani, de renaștere a Dimboviței.

— Vă mulțumesc și vă doresc succes!

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Unde nu e dragoste de meserie,
nimic nu e

Privirile nu cunoșteau în acele clipe decât o singură direcție: cadranele aparatelor de măsură. Plutea o concentrare grea pe care toți o simteau în spate ca pe un rucsac încărcat cu prea multe lucruri. Încăperea tapetată cu butoane, scale, ace indicatoare nu mai cunoscuse o asemenea tensiune psihică. Era unul din momentele cele mai fierbinți ale probelor funcționale ale celui de-al doilea grup de 50 de megawați de la uzina electrică pe lignit de la Holboca, aflată la porțile Iașului, și anume atîngerea turajului de regim de către turbină. „Deschideți vanele de linie! Aprindeți și arzătorul 31!” Comenzile scurte, sigure, creează și ele atmosfera unei numărători inverse. Și doar ele te ajută să-l recunoști pe directorul Întreprinderii Electrocentrale Iași, Ion Mihai între oamenii cu salopete și căști de protecție. Conduce efectiv statul major și armata de oameni care roiesc în jurul utilajelor. „După ce în august 1986 am pus în funcțiune primul grup cu cazan de 420 de tone de abur la a-

ceastă termocentrală, acum sîntem în faza finală a probelor și la unitatea a doua de aceeași dimensiuni. Parcă imitînd primul ansamblu energetic care a atins parametrii proiectați într-o lună, uneori peste capacități, a doua linie după cum se mișcă pînă acum, dă semne că va livra energie electrică sistemului energetic național și energie termică consumatorilor urbani și industriali din Iași în condiții la fel de bune”.

Maistrul Laurențiu Lăzărescu ascultă de-o zi și-o noapte cum toarce turbina. Urechea lui ascuțită de anii de meserie e ca un stetoscop fin cu care simte respirația sănătoasă a utilajului gigat. Deși aparatura de control indică exact mîile de rotații pe minut, nu a lăsat deoparte nici testul bătrînesc și la îndemînă, aruncînd mereu ochii pe moneda de 5 lei așezată vertical pe carcasă. Banul stă în picioare, semn că turboagregatul I.M.G.B.-ului n-are nici o vibrație. Ar fi putut să se ducă acasă căci veniseră celelalte schimburi. A rămas însă împreună cu Vasile

Luca și Neculai Dăscăleanu căci au regia lor bine pusă la punct în caz că ceva nu e în regulă. Fiecare știe și sculat din somn cum să se repeadă la vane, la hidrogenul de răcire. Operațiile de intervenție făcute de ei durează 5 minute în loc de 10. De altfel au rezistență în veghea mașinării, căci odată, la linia I, au stat nonstop în hală de marți pînă vineri. Muncitorul de categoria a șaptea Gheorghe Ursu aproape că aleargă de la un AMC la altul. Deși e frig de les aburi din gură, pe fruntea lui pe jumătate acoperită de casca de protecție se văd picăturile de sudoare. Este nu numai doctor în depănarea oricăru aparat dar și un om cu idei. A tot desenat și calculat în vestiar și acasă și a modificat instalația de limitare a 600 de vane mărindu-le fiabilitatea și trecînd 3 milioane la rubrica economii. Nu s-a astîmpărat și a construit prin autodotare niște echipamente automate made in Holboca competitive cu cele străine. De 3 zile pleacă tot la miezul nopții, iată a depășit și această limită, neputînd să lipească de la apariția primilor megawați. Cei de aici puteau să-și spună: „bine că linia a doua seamănă ca o soră geamănă, cu prima, avem rutină în exploatarea ei și putem sta liniștiți”. Dar nu, tocmai această experiență i-a făcut să aducă îmbunătățiri. „Dacă o lăsam la fel, însemna că minte a bătut pasul pe loc”, zice subinginerul Vasile Rusu. A schimbat ceva din anatomia electro-filtrelor mărînd randamentul instalației de evacuare zgură ca să nu mai plece mult carbon neurs la coș. Ingerul de 32 de ani Vasile Chele a imaginat niște soluții îmbunătățite pentru dispozitivele generatoarelor și pentru cele de reținere a metalelor, care au mărit eficiența, siguranța în funcționare și au redus la jumătate numărul opririlor accidentale din aceste cauze. De ce au făcut aceste amenajări? „Chiar în producție, noul este permanentă sarcină de serviciu, spune Vasile Chele. Și apoi, unde nu e dragoste de meserie, nimic nu este!”. În preajma celor care dădăcesc acum instalația, stau pentru orice eventualitate și cei de la Energomontaj, constructorii care au predat-o la cheie. „Cum să nu fim aici, ne spune subinginerul Vasile Isache, noi care ne-am purtat cu turbina la montaj precum cu un ou!”. El, Eugen Sandu și ceilalți, tînd în colții podurilor rulante agregatul de 90 de tone, s-au suit pe cărucioarele macaralelor și au frînat manual din milimetru în milimetru pentru ca așezarea pe fundație să fie cit mai lină și precisă. Nu-și fac bagajele căci mai au de construit o linie. În halele de la Holboca se repetă parcă ciclul vieții: un grup este la maturitate, al doilea face acum primul pași, iar al treilea de-abia se naște. Dar pînă a se ajunge la acest moment zero, totul a fost o cursă contracronometru. Echipa lui Gheorghe Purice și Ioan Albert au turnat betoanele cazanului cit casa atît de netedă încît n-au mai fost necesare finisări. Deja Remus Rusu și Vasile Doriga întînseră kilometri de cabluri. Ultimele furnituri au sosit în noiembrie și normal montajul ar fi durat luni de zile. Brigada lui Adrian Tiron a fost însă de altă părere. Prin schimburi continue, și noaptea la minus 10 grade, montînd cu mînuși cu degetele decupate, au pregătit acest moment zero într-un timp record. Cînd se interconectează o linie în funcțiune cu alta în pornire, la carte scrie că sînt necesare 2 opriri a cite 4 zile. Beneficiarii și constructorii au însumat priceperea lor și au găsit o soluție ca operația să se execute într-o singură oprire de 3 zile. S-a evitat o perioadă în care nu se livra electricitate și căldură. Dar pentru asta, toate lucrurile trebuiau să meargă ceas. Și au mers.

În seara aceea, primul megawați al grupului II de la Holboca, aflat încă în perioada de probe, au pulsat în marele sistem circulator de energie al țării. Purtau semnătura unor oameni obișnuiți.

FLORIN CONDURĂȚEANU ■

Țara se împlinește

1988 — An hotărîtor
al cincinalului

Se poate mai mult, se poate mai bine!

Cu cifrele și faptele pe masă, inginerul Nicolae Hudea, șeful serviciului producție, ne face demonstrația că „Azomureș” stă bine cu exportul. Și-a îndeplinit planul înainte de termen, a livrat deja, peste prevederile lui produse în valoare de câteva milioane. Anul 1987 a fost chiar deosebit de rodnic pentru cea mai nouă dintre fabricile combinatului, impunând pe piețele internaționale, acolo unde pătrund firme cu mari tradiții și renume ca Fuji, Kodak, Agfa, Sakura, Dupont..., câteva sortimente de materiale fotosensibile de vîrf, asimilate și create prin concepție proprie.

Oprindu-ne însă, la producția tradițională de bază a combinatului și anume la cea de îngrășăminte chimice, s-ar putea mai mult, s-ar putea mai bine. Sigur, și aici s-au înregistrat realizări însemnate, contractele au fost onorate, combinatul are și parteneri tradiționali, care, de ani și ani de zile, solicită în mod expres îngrășăminte chimice fabricate la Tg. Mureș. Oricum, să exporti în 30 de țări înseamnă un prestigiu și o imensă grijă în a-l menține. Grijă exprimată în livrarea la termenele prevăzute și sub formele de prezentare solicitate de beneficiar, exprimată în calitatea produselor. Ingerul Hudea ne informează că la ora actuală azotatul nu prea mai are deosebit de rodnic pentru cea mai nouă dintre fabricile combinatului, impunând pe piețele internaționale, acolo unde pătrund firme cu mari tradiții și renume ca Fuji, Kodak, Agfa, Sakura, Dupont..., câteva sortimente de materiale fotosensibile de vîrf, asimilate și create prin concepție proprie.

unul din polietilenă, celălalt din prolipropilenă. Din rațiuni de garanție și de reducere a cheltuielilor de transport pînă la ogor, de păstrare a calității într-o durată de timp etc. Dar nimeni nu fabrică, nu confecționează, deocamdată, în țară acești saci mari dubli. Vin, cînd vin, ori cei din polietilenă ori cei din prolipropilenă, „uneori am trăit de la o oră la alta, cu mari emoții, termenul de livrare bătea la ușă” spune interlocutorul nostru. În sfîrșit, după ce îi primea, cu mari întîrzieri și după numeroase intervenții pe la furnizori (bătînd recordul în întîrzieri, unitatea din Negrești, Oaș, jud. Satu-Mare), începea un asalt de zile și nopți pentru introducerea manuală, sac în sac, cheltuindu-se enorm de multă muncă ce se repercutează, firește, asupra costurilor de producție și a productivității muncii. Aparent minor, privit economic — și nu se mai poate gîndi altfel azi producția decît în termenii eficienței și rentabilității — faptul este absurd și inadmisibil. Oare Centrula de profil (avem în țară un număr însemnat de combinate de îngrășăminte chimice) nu-și poate organiza o fabrică sau o secție proprie pentru ambalaje specifice produselor ei? Cu atît mai mult cu cît materiile prime sînt tot produse chimice, fie că e vorba de saci ori containere. Căci o altă cauză au constituit-o vagoanele de transport C.F.R. Nu puține au fost situațiile cînd nici acestea n-au sosit la vreme și n-au plecat la timp cu încărcătura de la „Azomureș” destinată exportului. Greutățile cele mai mari le-a provocat calitatea necorespunzătoare a vagoanelor, deși la conducerea stației de triaj de unde veneau (aparținînd de Regionala C.F.R. Cluj) se știa că vor transporta îngrășăminte chimice. Or, calitatea mijloacelor de transport poate să compromită calitatea produselor în drum spre beneficiar, uneori cu consecințe nedorite și iarăși cu efecte economice negative. Pierderile se înregistrează numai aparent în contul producătorului, ele se contabilizează în visteria țării, ceea ce desigur știi și cadrele de conducere ale regiunilor C.F.R. Fără aceste greutăți, Combinatul „Azomureș” ar fi putut exporta cantități mai mari de îngrășăminte. Contractele pentru anul abia început sînt în curs de derulare,

Fotografii de PAUL AGARICI

are deja noi comenzi și continuă livrările, așa că situația ambalajelor e o problemă tehnică și organizatorică deschisă. Este chiar o urgență. Pînă la o fabrică, o secție, de ambalaje specifice, o poate rezolva, sîntem de părere, însuși colectivul de la „Azomureș”. În secția, cît o uzină, de reparații,

plese de schimb, asimilări și subansamble, dotată ultramodern, avînd meseriași, tehnicieni, ingineri de înaltă clasă, se poate afla o soluție menită să mecanizeze operația de introducerea a sacului în sac. Poate, nu peste mult timp, vom fi invitați să scriem despre ea.

CICI IORDACHE-ADAM

Roți românești pe șosele americane

Zic oamenii că pămînturile lor au fost prețuite încă din vremi de mult trecute. Din rodul viilor lor s-au înfruptat și nobilii daci și oastea romană și Mircea cel Mare ori Mihai Viteazul și pandurii lui Tudor. Iar hrisoavele — încă din veacul al XIV-lea — arată că drept e ce spun oamenii: îndelnicirile legate de cultivarea vitei de viei-au făcut cunoscuți pe drăgășeneni de cînd vestea nu se ducea dintr-un ținut într-altul chiar într-o clipă. Apoi, moda expozițiilor internaționale ale anilor 1800 — aducînd cu ele aur de la Paris sau Milano, i-a obișnuit pe localnici cu ideea că drăgășanii lor sînt cunoscuți pînă departe, în lume. Renumele îl aducea licoarea cu gust și reflex incomparabil de atrăgător, pe care-l știau face din străbuni.

Nici celor ajunși acum la jumătatea vieții nu le-ar fi trecut prin mînte, în urmă cu cinci ani, că pot fi altfel socotiți decît grozavi podgoreni, iar drăgășanii vor fi vreodată în-

trați în conștiința unor semeni aflați la mii de kilometri, altminteri decît prin vinurile sale.

Într-o vreme a rapidelor prefaceri cinci ani pot însemna o istorie, iar pentru întreprinderea de jenți auto din Drăgășani este chiar o istorie și încă plină de evenimente. Cel mai de seamă este acela că „Made in Romania” nu mai stă scris doar pe eticheta ce însoțește licoarea parfumată de dealuri însoțite. Într-un virtej amețitor ce înghite milioane și milioane de kilometri, cuvintele acestea, „Made in Romania” — ca gir al calității — traversează în lung și-n lat șoselele îndepărtatei Americi. Autoturisme sobru sau viu colorate, cu linii dulci ori, dimpotrivă, drepte, creații ale unor firme ce se numesc Marsuda Rodgers, Internațional sau Chrysler, sînt purtate de discuri perfecte și strălucitoare — jenți — avînd același loc de naștere cu cel al celebrului vin românesc.

E drept, vorba spune prin partea locului că via e pentru

drăgășenian ca oala pentru cloban. Ținînd pasul cu viața, mulți s-au simțit însă atrași și de industrie și nu puțini au apucat calea Piteștiului, oprindu-se la întreprinderea de autoturisme. Au vrut să aducă oamenii înapoi la casele lor — zice Gheorghe Sacerdoteanu, directorul întreprinderii de jenți auto, au vrut să dea de lucru și celorlalți, completează Ilie Vilvoi, secretarul comitetului de partid pe întreprindere, au vrut să se dezvolte orașul, concluzionează Ion Vlăduț, secretarul Comitetului orașenesc Drăgășani al P.C.R. Cert e că, în 1980 lua ființă o nouă întreprindere — se ridica, de fapt, o clădire nouă și modernă, în timp ce oamenii erau plecați pe la cursuri de calificare, la Pitești, să învețe o meserie pe care nimeni n-o făcuse în orașul lor. În 1982 se naște și primul reper, prima roată — zic ei — roata de Olteci. Pe patru roți, s-au gîndit, se pot pune multe lucruri: scheletul unui car sau al unei căruțe, cel al unei trăsuri, cazanul unei locomotive ori caroseria unei mașini. După „îmbrăcămîntea de deasupra” roțile pot arăta în fel și chip, iar ei au vrut să știe a le face pe cele mai complicate. Au urmat repere de Dacia, Aro și TV. Iar acum, după doar cinci ani, ei sînt executanți unici al tuturor jenților. Toate roțile, absolut toate care se învîrtesc pe șoselele României pleacă astăzi de la Drăgășani, cu scurte popasuri la Pitești, Craiova sau Cîmpulung Muscel, spre a prelua caroseria pentru care au fost concepute.

— Și cele americane?

— Reperele lor sînt diferite de ale noastre, pentru că și mărcile mașinilor sînt altele. Am lucrat pentru export încă din primele zile.

(Continuare în pag. 10)

Prin faptele noastre țara se împlinește

(Urmare din pag. 9)

— Și n-au existat emoții? Așa, ea la început.

— Un pic, poate — răspunde Ion Vilvoi. Problema care era? Calitatea, nu? De la primul reper ieșit pe poarta fabricii ne-am zis că nu vom face rabat la calitate. Chiar dacă mai toți am fost agricultori, meseria am învățat-o bine la Pitești. O serie de localnici care au lucrat acolo niște ani și aveau experiență s-au întors, iar întreprinderea de autoturisme Pitești ne-a mai ajutat și ea la început cu specialiști. Utilajele sînt foarte moderne, avem două linii automate și două semi-automate. Dacă ai învățat, n-ai cum să greșești, iar majoritatea sînt tineri, cu dragoste de muncă, plini de entuziasm și dornici să ne afirmăm. Primele patru repere pe care le-am executat pentru export în S.U.A. erau jenți polisate — lustruite —. Este o tehnologie nouă în Europa, nu zic c-a fost ușor, americanii le cereau „oglină”. Oglindă le-am făcut. Ne-au trimis și telex de felicitare. Acum lucrăm cu firma Chrysler, a treia ca mărime și importanță în Statele Unite. Au venit chiar anul acesta reprezentanții lor aici, la noi. Le-am arătat întreprinderea, le-am oferit și vinul nostru, cum cere ospetia românească. Au zis că e bun vinul și ne-am bucurat, deși l-au mai lăudat și alții. Dar știți ce-au spus

despre întreprindere? Este cam printre puținele linii automate din lume care să meargă așa de bine. Opzeci la sută din jentile lor le facem noi.

Să faci din podgorean un bun specialist presupune, fără îndoială un ritm alert, pe care oamenii din Drăgășani nu-l slăbesc nici azi, căci știu că lumea toată merge înainte. În tehnică nu se stă pe loc o zi. Pe lângă calitate îi preocupă azi modernizarea.

— În august 1987 am pus în funcțiune o instalație nouă de grunduire a jentilor. Lucrăm la modernizarea celor două linii semiautomate. Avem și un contract de cercetare cu I.S.I.M. Timișoara și acum la începutul lui 1988, sîntem în faza de punere în funcțiune a unei mașini de sudură asemenea celor de pe liniile automate. Înlocuim electrozii de cupru — crom — materiale deficitare — cu alții, de dimensiuni mai mici, avînd aceleași caracteristici tehnice și funcționale cu cei inițiali. Am executat o mașină de rășchetat cordonul de sudură, în sfîrșit, ținem pasul cu ceea ce înseamnă dotare de ultimă oră. Doar așa putem rămîne competitivi și azi și mâine, așa cum am fost acum cinci ani, cînd ni s-a pus la dispoziție o întreprindere ultra modernă, iar jentile noastre au ajuns departe.

LIANA MOLNAR ■

Schiță de portret

Dumitru Constantin ar trebui să-mi apară în scris, ca și în viață, în primul rînd un stăpîn al agregatelor, măsurat la vorbă, rece și exact în formulări, ca aproape tot ce ține de tehnică, pentru că este un mare și autentic specialist în construcția turbinelor.

Ce să fac, dacă ori de cite ori mă gîndesc la el, condeul nu mă ascultă și începe să aștearnă pe hîrtie: „deosebita-i personalitate, graiul blind, privirea caldă, scîldind sufletul celui însetat cu picături de rouă”.

Încerc să-l revăd cu ani în urmă, fără să-l fi cunoscut, copil, ajutîndu-și părinții la coasă, la treierat. Puternica lui dorință de a nu fi doar știutor de carte, setea de a-și petrece timpul în bibliotecă, erau cunoscut de orice vecin din satul său. S-a despărțit de Argeșul natal cu inima grea pentru ai săi și pentru sutele de flori din curtea părinților, de care el se îngrijea din primăvară pînă la toamnă, (în apartamentul său din București înfloresc zeci de lalele pe balcon) dar noua stare pusesse stăpînire pe el. Stia cit de greu va fi dar nimic nu i se părea imposibil, nici peste puterile lui. Primele examene le-a trecut cu ușurință cu care cosea vara un pogon. Se remarcă pentru sirguință, pentru tenacitate, pentru bărbăteasca-i hotărîre ca dintr-un copil de țaran, în a cărui familie se buchisea alfabetul, să iasă un intelectual solid; capabil.

Dumitru Constantin a intrat la facultate mai tîrziu, după ce a absolvit școala profesională. Această întîrziere îl ardea, dar se pregătea pentru că mașinile termice, turbinele, intraseră definitiv în viața sa. Și mai tîrziu, la întreprinderea de mașini grele București, unde este director, și la Centrala industriei de utilaj energetic, unde este director general adjunct, dă dovadă de același zîmbet interior, de liniștea cugetului său, de ordinea minții.

În halat, cu cască, îmbrăcat

muncitorește, se pierde în uriașele hale printre specialiști, dar imediat îți dai seama că este acolo cînd se caută o soluție. Cea mai neașteptată, mai curajoasă, mai ruptă dintr-o judecată solidă, în deplin acord cu realitatea, și dintr-o deplină stăpînire a înaltei profesii, îi aparține inginerului Dumitru Constantin.

Este informat, despre noile tendințe din artă, susține dialogul ca un muzicolog de parcă pînă la 45 de ani numai de muzică s-ar fi ocupat. Este un dăruit în toate, dar acest om s-a construit pe sine, avînd în față exemple care nu-l apropiu ci-l îndepărtau de țintă. Cu atît mai mare i-a fost înversunarea de a nu se observa că împrumută cărți fundamentale pentru citirea nopții, devorîndu-le, discutîndu-le cu alții mai înavuțiți, atunci, sovitruial.

A învățat lecția vieții deopotrivă din înfrîngerii și din zilele bune. Dumitru Constantin are „ușa” sufletului larg deschisă pentru oricine care, ca el, vrea să urce munții proprii...

Creionul nu mă ascultă să închei aici. „Dumitru Constantin are și zile înegurate, tonuri morocănoase, ochii stînși, fără lumina zîmbetului său interior”. Bine, dacă ți s-a pun și aceste pete de culoare, întrebă-te de ce este așa, citeodată. Dumitru Constantin? Pentru că imensa răspundere de miliarde a producției întreprinderii de mașini grele București trece obligatoriu și prin mîntea, sufletul, zîmbetul lui Dumitru Constantin. Biografia sa nu se deosebește, în linii generale, de atîtea altele. Inginerul, cu părul aproape alb la 45 de ani, a avut de parcurs un drum propriu.

La fel, tinerește, cu imensele răspunderi ale lui 1988 în față, a urat colectivului din care face parte noroc, fericire, prosperitate și un an care să întrecă speranțele și previziunile.

CARMEN DUMITRESCU ■

Oamenii pînii

Anghel Mircea Dan și Ion Spătărelu sînt două nume. Două nume de oameni, de eroi, de eroi pe frontul vieții, al celei mai crîncene lupte care se dă cu o forță de multe ori nu

numai invizibilă dar și imprevizibilă: natura. Intrați nu de mult în al șaptelea deceniu de viață, cei doi, președinți de cooperative agricole de producție, Anghel Mircea Dan la Grin-

du iar Ion Spătărelu la Gheorghe Doja fac parte din „bătrînul detașament” care a luat viața pieptiș luptînd înții cu ei ca să supraviețuiască, luptînd pentru ceea ce ei n-au avut, dar o vor pentru toți și se numește piine.

Anul de care abia ne-am despărțit a fost un an în care lucrătorii din agricultură au dus un adevărat război, un război al zilelor fără noaptea, un război cînd oamenii ar fi dorit ca în vreme de secetă să aibă ochii cit norii și să plîngă, să ude cu lacrimile lor griul și orzul, porumbul și floarea soarelui aflate în suferință, o suferință de plante pe care nu toți oamenii au știut s-o împrumute, suferință celor care știu să se bucure pentru o victorie fiindcă victoria, la ei, este despărțirea de ei înșiși, despărțirea de zile și nopți pe care ar fi putut să le facă mai liniștite, mai frumoase.

Doi oameni pe care îi cunosc de aproape 20 de ani, doi oameni care însă au știut să lase anii să treacă iar ei să rămînă, și tinerețea lor izvorăște poate din tinerețea pînii, tinerețea vieții, griul trecînd vrînd-nevrînd într-un singur an prin toate anotimpurile omului, ale omului care prinde și bătrînețea.

La CAP Gheorghe-Doja anul 1987 a însemnat 106 zile fără ploaie, 15 săptămîni și o zi în care cerul era urmărit de ochii țărănilor, de ai copiilor, de ai celor care făceau naveta și chiar de ai orașenilor aflați în trecere, cum ar fi privit buccii noștri cometa. De data aceasta țărăni din Gheorghe Doja au reușit, contrar tuturor așteptărilor, să învingă natura.

Ion Spătărelu îmi spune cu calmitate enervantă, ca despre ceva normal, ca despre un cal bun și o femeie frumoasă, că anul 1987 a fost mai al dracului decît 1946 cînd copiii născuți n-au putut ști gustul lapelui nici de mamă, nici de vacă, sau că mulți din ei au trecut peste vară cu burțile umflate de dade. Și în anul ăsta fără ploaie noi, țărăni din Gheorghe Doja, am reușit să facem un vagon de porumb la hectar, 2540 kg de floarea soarelui, 51 de mii de kg. de sfeclă de zahăr, iar griu și orz de 3-4 ori mai mult decît făceau pîrîinții noștri într-un an bun. Vedeți cum arată griul, cum se prezintă orzul, sînt poate 25-30 de ani de cînd nu intră în iarnă atît de temeinic așezat, răsărit și înfrățit tot, înfrățire care-i dă putere și griului ca atunci cînd oamenii știu să se înfrățesc. Dacă vom avea, adică mai bine-zis dacă vom primi îngrășămintele chimice necesare pentru fertilizarea fazială, în anul pe care l-am început, vom sări de 9 mii kg de orz și 8 mii de kg de griu, la hectar, vom încărea 3 vagoane de porumb de pe două hectare. Sîntem siguri că avem destulă nemulțumire în noi pentru a depăși producțiile planificate la soia, floarea soarelui, la cartofi și legume. Păcat însă că la cultura fasolei planul a fost dat de parcă unui nu ar ști cite teci și cite boabe pot fi în cel mai roditor vrei! Ca să faci 3800 kg de fasole la hectar, adică mai mult de patru ori decît am făcut într-un an normal, uînd că în iulie și august, cînd fasolea e în floare, în Cîmpia Bărăganului pămîntul se transformă într-o plită ce ajunge la peste 60 de grade în locul unde-i umbră, cînd jumătate din flori se scutură iar dacă totul e — totuși — precum comandă specialiștii, se întîmplă ca la vremea recoltatului să înceapă ploile și să se scuture boabele. Eu nu zic că nu se poate realiza o asemenea producție, dar țaranul nu trebuie lăsat țaran și copiii lui care au cam uitat de coada sapei și minuie dibaci microscopul și-și zic cercetători trebuie să-și pună în slujba părinților știința, să dovedească vecinilor că alde tat-su și mă-sa nu au răbdat degeaba, că nu întîmplător nu s-au dus la două nunți într-o toamnă, că au lăsat „cașa mare” fără să calce în ea, dormînd într-o aplecătoare în veri în care țărăni nu au vis. Știința și oamenii ei trebuie să-și plătească așa cum le cere conducerea

partidului datoriile cu soiuri și hibrizi puternici, cu aceea putere care să nu ne mai facă neputincioși în fața unor planuri. Eu, ca unul care am prins și foamea în '30 și războiul și mai știu că într-un an țaranul poatea cam 200 de zile fiindcă așa-i cerea calendarul și altă sută de zile fiindcă nu avea cu ce să-și spurse oala s-o facă de dulce are dreptul acum la mai mult, are dreptul de talpă a țării care a dat și dă nu numai griu, adică piine, dar mai ales și copii lui pe care e drept a uitat să-i învețe să scoată pâlăria și să mai zică sărut-mîna. Așa cum este țaranul azi, cu armele care i s-au dat, adică mecanizare, chimizare, apă din belșug pentru irigații, el nu mai este de mult la cheremul naturii. A învățat țaranul strategia dușmanului viclean și căreia i se spune secetă. Are alte puteri, are alte gînduri, poate de aceea el știe ce poate, dar mai ales cum să se poată ce trebuie să se facă.

Anghel Mircea Dan putea să ajungă foarte bine nu numai președinte de CAP, unitate pe al cărei blazon strălucesc stele de erou, titluri și ordine, atestînd spiritul gospodăresc, hărnicia și dorința țaranului de a face mai mult și de a avea mai mult. De 30 de ani viața lui se confundă cu cea a cooperativei din Grindu. De 30 de ani s-a luptat cu necazurile care nu l-au ocolit. Treizeci de ani în care viața lui a contat prea puțin cînd necazurile de-acasă erau mai mari decît cele pe care trebuia să le rezolve în cîmp sau în zootehnie. Și totuși, din acești 30 de ani, 1987 a fost pentru Anghel Mircea Dan asemenea unui coșec, unei sarice de spini. Numai țaran să nu fii cînd vezi griul aproape

gata de pus în sac și porumbul cu bobul dat în lapte cum se usucă, cum se răsucesc într-o suferință numai a lor, nespunsă, într-o nerostire înțeleasă doar de țărani. Are nea Mircea inima pe care vrînd-nevrînd trebuie s-o comparăm cu o piine, cu o piine caldă din care toți vor să rupă, uînd totuși că e inimă și că și pe el ciupiturile astea ale vieții îl dor. Acum, după ce au trecut pragul de An Nou și la Grindu griul și orzul sînt parcă o răsplătă a muncii cu care s-a arat și semănat în seceta toamnei.

Vorbind despre natură și capriciile ei nea Mircea îmi spune: „În ziua în care la Grindu cele 4 mii de hectare vor fi irigate să știți că mi se poate întîmpla orice, fiindcă nu vreau altceva decît ca nepoții mei să nu se mai uite pe cer după nori, așa cum am făcut-o noi astă vară, cînd noaptea, cînd farurile unei mașini strălungeau întunericul, saream din pat la fereastră cu gîndul că fulgeră, că vine ploaia. Apa pentru griu și porumb, pentru tot ce pune țaranul sub brazdă, uđă înii sufletul său și îi dă acea viață fără de moarte pe care griul și piinea o au de cînd se știu. Pentru anul acesta știți că ne-am înțeles între noi să realizăm, fie ce-o fi, acele producții care să ne aducă din nou în ochii lumii, dar mai ales în ai noștri. Țaranul este și va fi unul din cei mai buni ostași de pe frontul pînii”.

Doi oameni, două nume, două nume de eroi, eroi în viață și într-o luptă fără de moarte cu natura.

MIHAI VIȘOIU ■

Un rîu tînăr pentru rodnicia Bărăganului

Într-un birou dominat de o hartă a României pe care se disting, colorate divers, cu mîgălă, modificările prezente și viitoare ale cursurilor de apă de pe întregul cuprins al țării, inginerul Adrian Nistor, director adjunct în cadrul Direcției de investiții a Consiliului Național al Apelor, vorbește despre marile lucrări hidrotehnice de azi și de mâine cu pasiunea celui care are limpede în minte imaginea tuturor riurilor noastre, atunci cînd oamenii șantierelor care le-au durat noile albiu vor fi fiind demult plecați, lăsînd în urmă-le numai un fir de apă curată, lucrînd spre binele tuturor.

— Care a fost cea mai importantă lucrare a anului de cînd rînd încheiat?

— Canalul magistral Siret-Bărăgan, în prima etapă a execuției sale. Este, fără nici o exagerare, o lucrare grandioasă. Canalul acesta, pornind de la acumularea Călinești, va străbate un traseu de circa 200 de kilometri, pînă la Dridu, vîrsîndu-și apele în Mostiștea și, de-acolo, mai departe, în Dunăre. Proiectul acestei lucrări a pornit de la ideea unei cit mai fericite colaborări a omului cu natura. Ca să fii mai clar, Siretul este, la ora actuală, rîul cel mai bogat în apă din țară. Apa lui va porni în drumul spre Bărăgan în cădere liberă, gravitațional, ajungînd ca, în final, să irige aproximativ 500 de mii de hectare. Vă spunem că acum ne aflăm în prima etapă a realizării sale, o etapă pe care o vom finaliza pînă la sfîrșitul acestui cîncinal. Se lucrează, pe o distanță de 50 de kilometri, în județul Vrancea, acolo unde Antrepriza de lucrări hidrotehnice speciale Focșani acționează cu cinci brigăzi: Pădureni, Șușița, Putna, Milcov și Rimna. Pornind de la cele cinci noduri hidrotehnice stabilite prin proiect, s-au făcut deja deschideri pe o distanță de 12 kilometri.

— Ce va însemna anul al treilea al actualului cîncinal pentru activitatea constructorilor acestui canal?

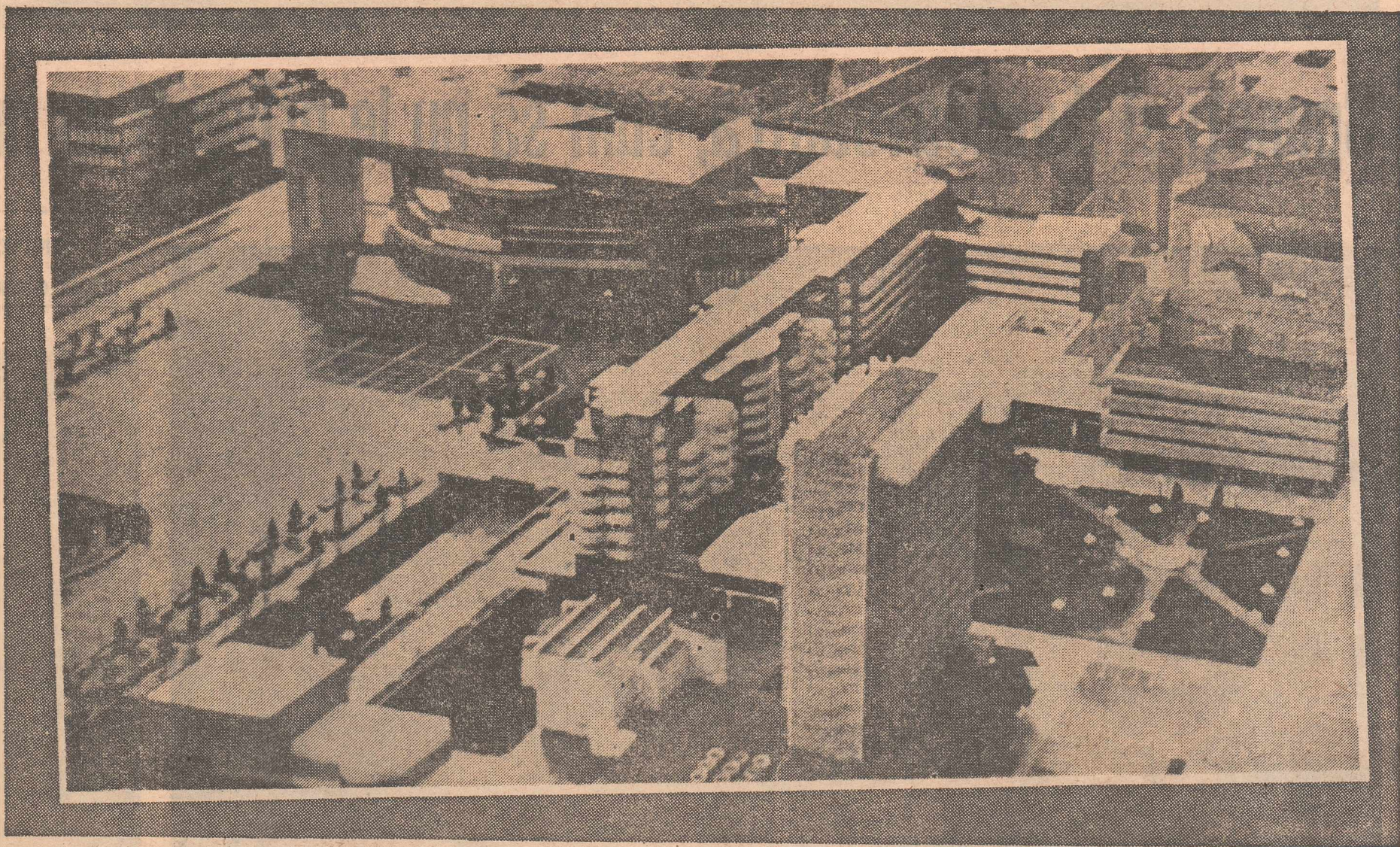
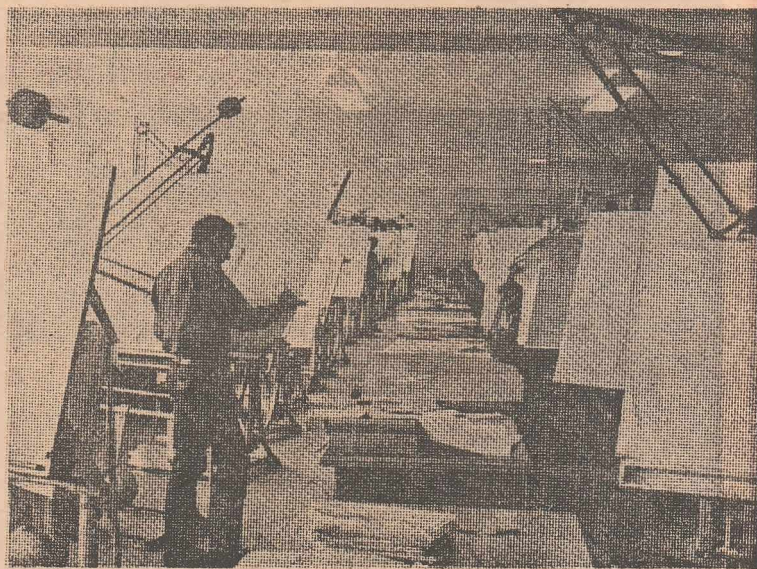
— O perioadă extrem de importantă, deoarece, pe de o parte, vom accelera ritmul deschiderilor, iar pe de alta vom trece la betonări masive. Ne legăm multe speranțe de anul care se apropie, speranțe pe care nu le vom putea vedea împlinite decît cu sprijinul tovarășesc și statornic al principallilor noștri furnizori. Dar asta e, deja, o cu totul altă poveste. Anul 1988 nu este numai anul Canalului magistral Siret-Bărăgan, ci este și anul altor lucrări de anvergură — începînd cu amenajarea Dimboviței pentru navigație, în aval de Vitan, și continuînd cu amenajarea Pașcani, cu amenajarea Măcin-Isaccea, cu lucrările de consolidare a cordonului litoralului, de la Sulina pînă la Gura Portiței, cu acumularea Runcu, din Maramureș, cu lucrările de la Drăgănești-Olt și de la Barcău etc. Canalul Siret-Bărăgan are nevoie, ca și celelalte șantiere ale noastre, de ajutorul cîmîntiștilor din Bicaz (care urmează a ne livra 70 de mii de tone de ciment, necesare pentru cele 2-300 de mii de metri cubi de beton pe care-i vom pune în operă anul viitor), de ajutorul otelurilor din Tirgoviște și de al constructorilor de utilaje de la „Progresul” Brăila. Marea noastră dorință pentru 1988 ar fi așadar, înțelegerea exactă a însemnătății obiectivelor la care lucrăm, astfel încît sprijinul pe care-l solicităm să ne fie acordat la timp, în condiții de bună calitate. Lucrăm nu numai la un drum nou al apelor ci la un veritabil drum al belșugului. Pentru a atinge telul dorit e nevoie, așa cum s-a întîmplat în cazul tuturor marilor obiective durate în ultimii ani, de colaborarea specialiștilor și oamenilor muncii din multe colțuri de țară.

DAN MUCENIC ■

**Lucrări distinse
cu Premiul Uniunii Arhitecților**

SUB ZODIA CIVILIZAȚIEI SOCIALISTE

Cînd talentul și inspirația înseamnă dragoste față de oameni

● Ceea ce vedeți aici este macheta unui îndrăzneț proiect pentru sistematizarea zonei centrale a municipiului Timișoara. Pentru cine cunoaște orașul poate să și-l imagineze spațial, avînd drept punct de reper hotelul „Continental”. Va fi mobilat și innobilat cu un centru cultural nou, cu locuințe, o piață pietonală din care nu vor lipsi scurele verzi. În imaginea de jos arhitecții de la Institutul de proiectări Timiș care l-au conceput — Șerban Sturdza, Dan Popa, Mihai Botescu, Ion Andreescu, Vlad Gai Voronschi, Doru Covrig.

Între evenimentele fiecărui an unul de o profundă rezonanță socială, istorică, umană, culturală este și acordarea Premiilor Uniunii Arhitecților. Unor opere de excepție finalizate în anul anterior. Spre sfîrșitul lui 1987, un juriu exigent s-a pronunțat cu greu, dat fiind multiplele realizări, asupra celor mai valoroase, proiectate ori ajunse deja la scara unu pe unu a realității, în 1986. Momentul înmînării distincțiilor ar putea fi o amplă manifestare publică, într-o sală cu o expoziție de machete, de fotografii, cu diorame, cu postere, în care să se proiecteze filme ori diapozitive cu toate operele aflate în concurs, cu toate variantele fiecărei creații sau a fiecărui ansamblu, în scopul unui dialog necesar cu noi, beneficiarii. Ar fi, acesta, un mod de a ne cunoaște și înțelege mai bine orașele, mișcarea și sensurile marilor prefaceri prin care trec în etapa prezentă, un mod de a învăța să privim, și să-i descifrăm expresiile, arhitectura modernă, un mod de a ne convinge că arhitectura contemporană românească își găsește făgașul.

Sînt sigură că, orice arhitect, cînd se așază la planșetă să „croiască” încă și încă o casă, un edificiu, un fragment de oraș sau de sat (ar fi fost de dorit să se acorde un premiu și pentru un proiect de locuință modernă țărănească), adică un fragment din viața și istoria noastră (arhitectura a fost și va fi totdeauna artă și istorie), are în minte și în suflet acel testa-

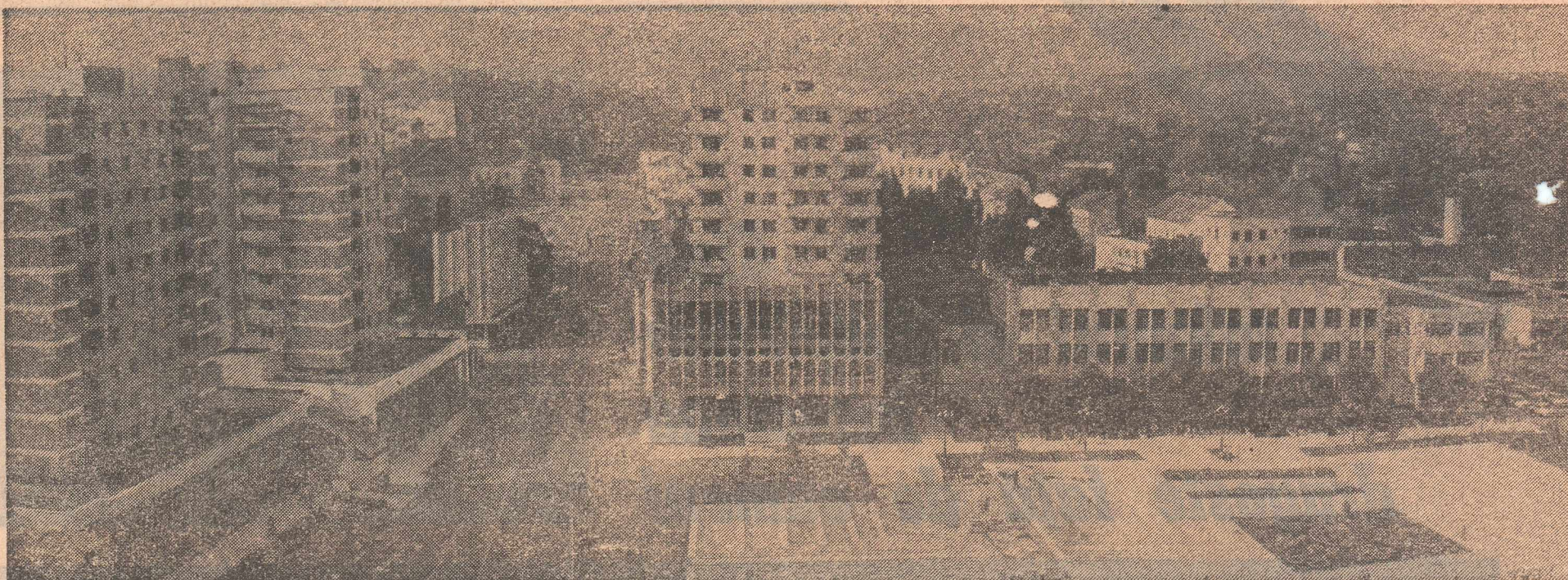
ment lăsat de marele înaintaș, creatorul de școală Ion Mincu: „Dacă eu n-am putut să desăvîrșesc acest vis măreț de artă românească, doresc din suflet ca urmașii mei s-o facă”.

Și țe poate spune, cu drept temei, că, iată, o fac. O fac, și este de datoria lor morală și profesională într-o epocă în care se construiește mai mult ca oricînd, într-o epocă în care se alocă miliarde și miliarde de lei pentru noua înfățișare a orașelor și satelor patriei, pentru locuințe noi, pentru edificii sociale, comerciale și culturale, pentru spațiile de muncă precum și pentru cele de odihnă, pentru modelarea, în totalitate, a unui alt habitat, la scara timpului și a aspirațiilor de civilizație a societății de azi și de mâine. Să construiești, în două decenii, peste 3 milioane de locuințe, să reinnoiești atît de mult încît 82 la sută din populația unei țări de 23 de milioane de locuitori să trăiască în locuințe noi, înseamnă spiritul unei societăți, concepția unei conduceri, și mai înseamnă epoca unei vaste deschideri pentru arhitecți.

Arhitecții noștri au, asadar, un amplu spațiu de manifestare a talentului, a competenței și cutezanței, a spiritului creator. Secretarul general al partidului, în repetatele întîlniri și dialoguri de lucru cu ei, le-a cerut, și le cere mereu, să se manifeste ca atare și să sintetizeze în opere durabile, cu înalte valori estetice și funcționale, spiritul național, o arhitectură proprie,

specifică țării noastre, diversă în unicitatea ei, de la un oraș la altul, de la un sat la altul, de la o zonă la alta și chiar de la un ansamblu la altul, mai ales cînd este vorba de clădiri monumentale, social-culturale, menținîndu-le tradițiile, particularitățile cucerite istoric, sporindu-le personalitatea, farmecul, expresivitatea. Vastul Program național al sistematizării teritoriului țării, recent dezbătut și perfecționat la Conferința Națională a partidului, emanație a gândirii originale a tovarășului Nicolae Ceaușescu, asupra dezvoltării armonioase și echilibrate a patriei, cu norme unice și schițe individuale pentru fiecare localitate în parte este o Cartă fundamentală a arhitecturii contemporane naționale. Arhitecții sînt chemați s-o înfăptuiască așa cum se cuvine. Cu vocație, cu talent, cu dăruire. Ca toate artele, și chiar ceva mai mult decît toate la un loc, arhitectura presupune dragoste de țară și trăirea timpului ei. Trăiește și acumulează prin patriotismul celui ce o slujește. Munca arhitectului este una de înaltă răspundere. Este un document pentru eternitate. Ori cînd se va vedea că arhitectura din România a cunoscut o renaștere, a trăit în această epocă una din marile ei epoci. O ilustrare a acestui adevăr o constituie și aceste opere distinse cu Premiile pe 1986.

CICI IORDACHE-ADAM

Spuneți și dumneavoastră, cum să nu le privești cu mină

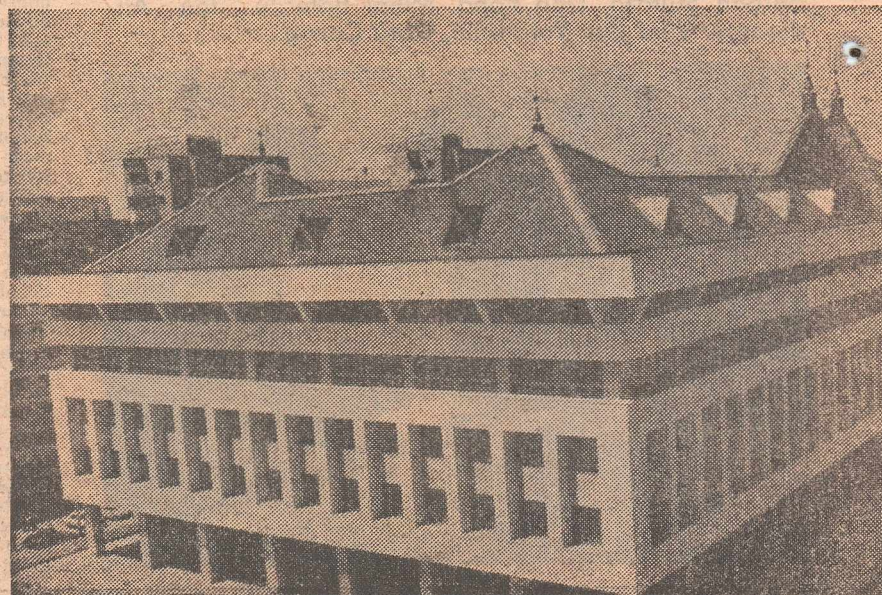

Re
CICI IORDAC
ELENA GHERA

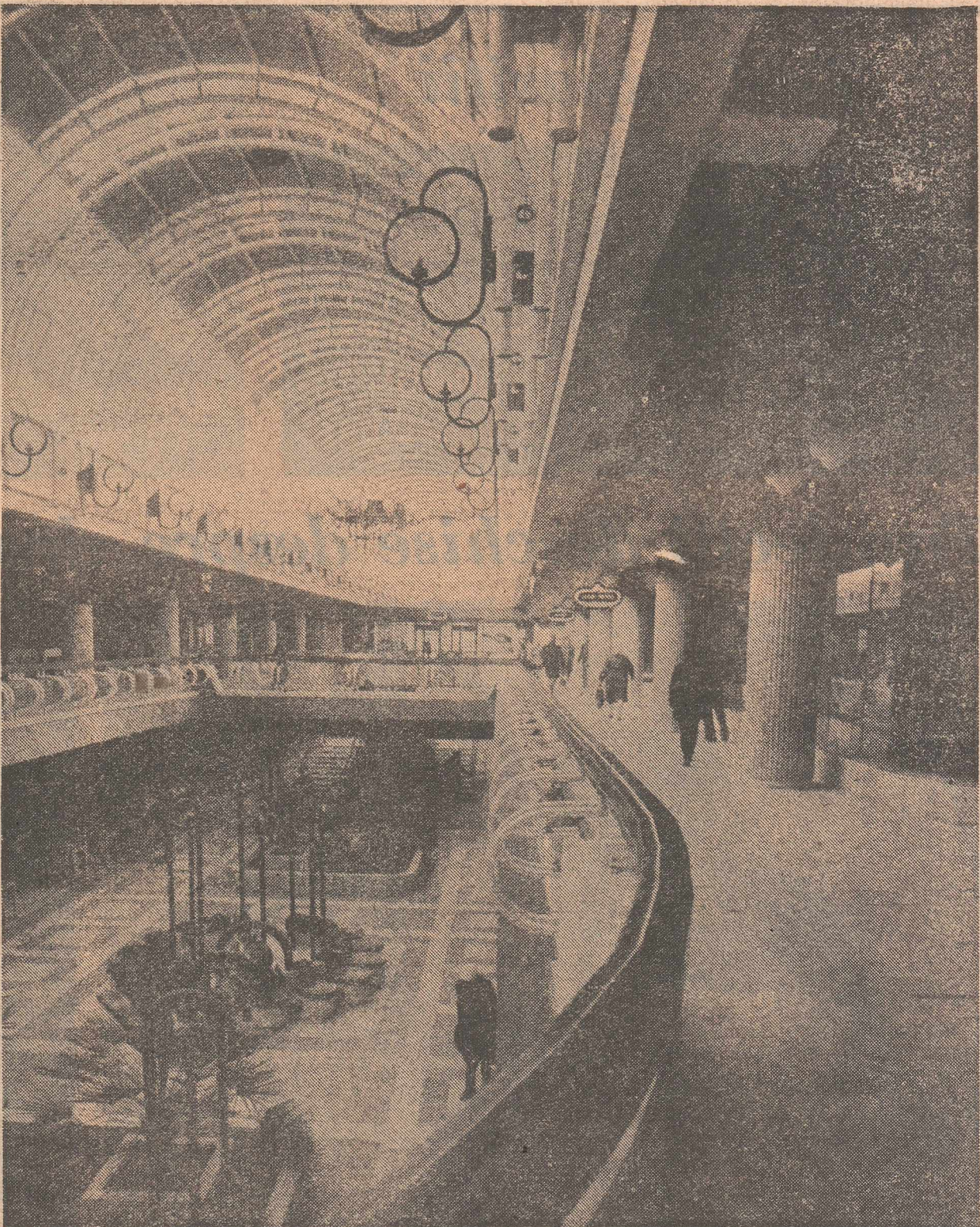
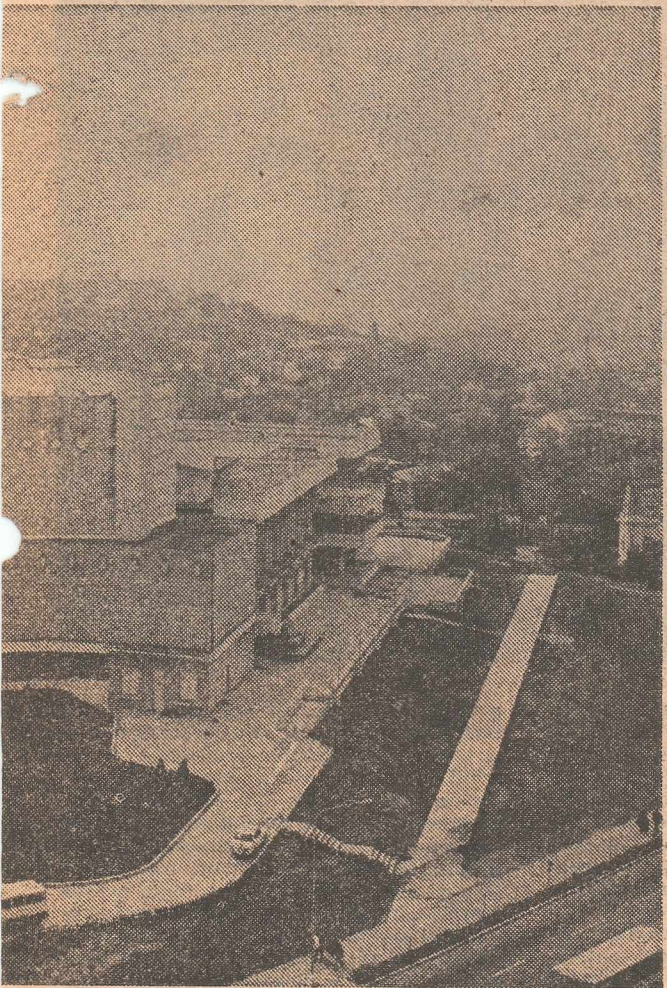
● Fragment din vastul Ansamblu urban de pe Magistrala nord-sud din orașul Constanța, (Bd. Tomis), ansamblu al cărui proiect a fost distins și cu premiul „Aurel Vlaicu” al Academiei R.S.R. E opera arhitecților Gheorghe Dumitrașcu, Dan Rusovan, Dan Dron, Maria Elena Dron, Emilia Crăciun, Alex. Bălan, Doina Poenaru, Maria Radu, Silvia Moldoveanu, Alex. Zechiu, toți de la Institutul de proiectări Constanța.

● Ansamblul central din Miercurea Ciuc (sediul politico-administrativ – locuințe – Casa de cultură a sindicatelor), datorat arhitecților Gheorghe Dorin, Milița Sion, Matei Lykiardopol, Ruxandra Teodorescu, Vlad Simionescu de la Institutul de cercetare și proiectare pentru sistematizare, locuințe și gospodărie comună – I.S.L.G.C.

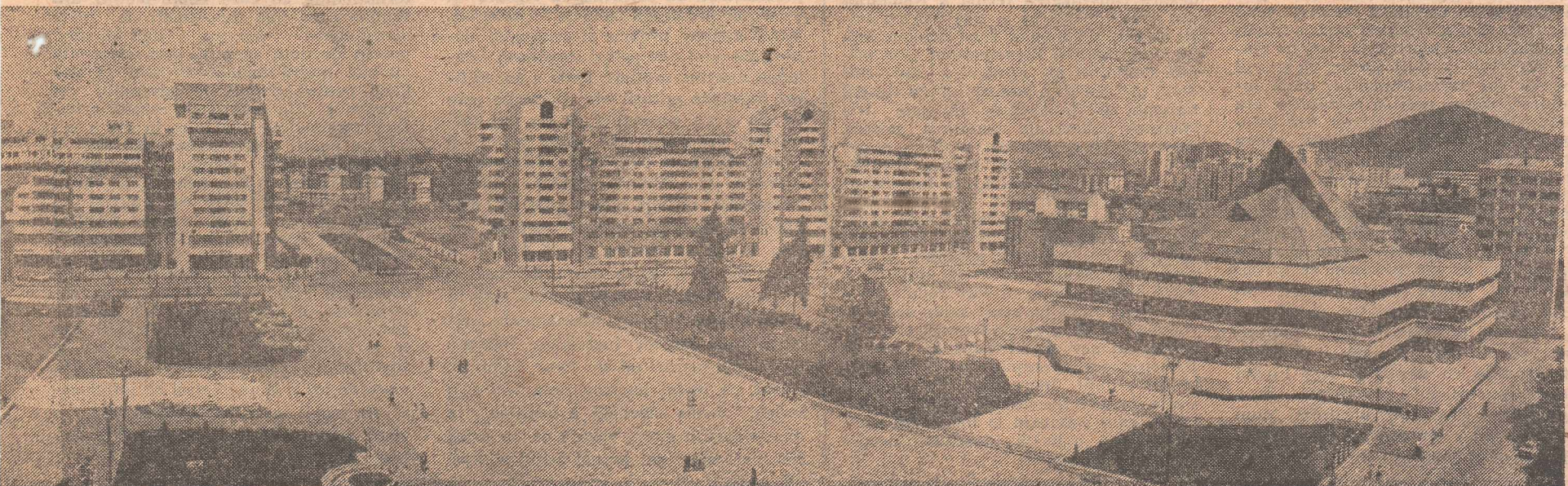

● Ansamblul de locuințe din centrul orașului Zalău, un proiect original, la scara omului și a naturii, datorat arhitectului Florian Andrei de la Institutul de cercetare și proiectare pentru sistematizare, locuințe și gospodărie comunală — I.S.L.G.C. București.

● Casa tineretului din Slatina, proiect al arhitecților Emil Barbu Popescu și Dorin Ștefan de la Institutul de arhitectură „Ion Mincu” din București, proiect distins și cu 3 mari premii în cadrul Bienalei Mondiale de Arhitectură, desfășurată anul trecut la Sofia (Bulgaria). Priviți atent sinteza și simbioza dintre „construcțiile” naturii, dintre dealurile ce se profilează în depărtare și elementele din compoziția arhitectonică a construcțiilor omului.

● Galerile comerciale și Ansamblul de locuințe din centrul civic II Ploiești, inconfundabile opere ale arhitecților Sever Nițu, Constantin Ciobanu și Gh. Mihai Enescu de la Institutul de proiectări Prahova. Originalele pasaje comerciale, odată văzute nu se pot uita. Bijuteria detaliilor, bijuteria arhitecturii de interior a magazinelor se impun prin delicate armonii.

Trei expoziții

Tricolorul în costumul popular românesc

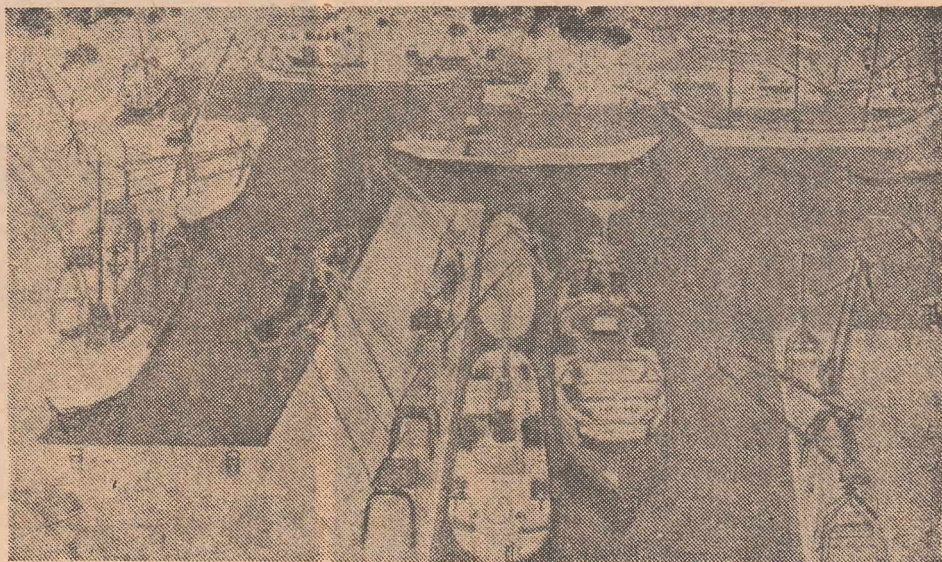
la Muzeul Satului

Chipul patriei azi

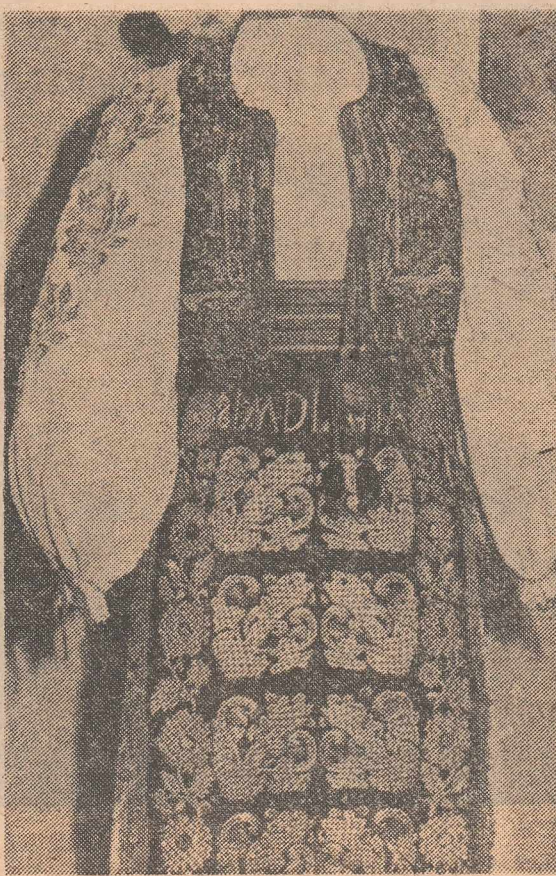
la Muzeul de Artă al R.S.R.

40 de ani de la proclamarea Republicii

la Muzeul de Istorie al R.S.R.

Trei lecții deschise despre dragostea de țară

Deși vernisate în ultimele zile ale anului recent încheiat, zile încărcate de atmosfera omagială a sărbătoririi celor 40 de ani de la proclamarea și instaurarea Republicii, cele trei expoziții s-au bucurat și se bucură încă de largul interes al publicului, adevăr ce aveam să-l constatăm într-un prelungit periplu prin spațiile expoziționale mai sus amintite.

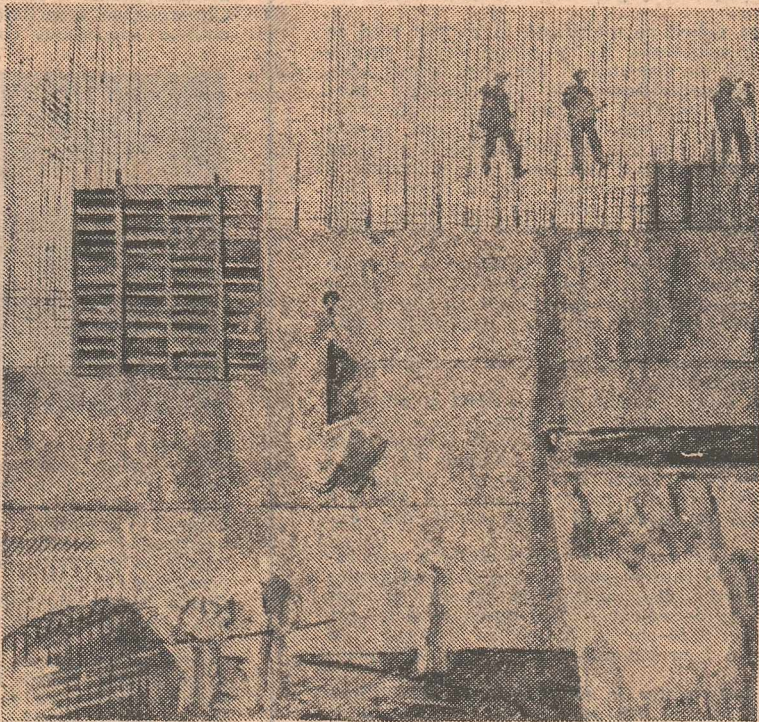
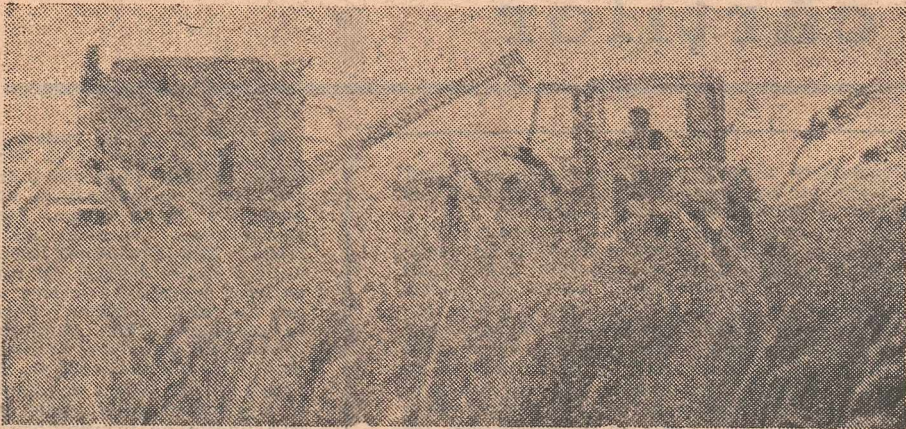
La **Muzeul Satului**, de unde am început reportajul de față dintr-un dialog cu cercetătoarea Daniela Gligor, am notat că majoritatea vizitatorilor, inclusiv specialiștii și etnograful de meserie, au fost uimiți (plăcut uimiți și, totodată, încantați, firește) de ingeniozitatea cu care meșterii populari au inclus în cromatica străvechiului nostru costum popular motivele celor trei culori. Faptul în sine avea să se producă, în deplină cunoștință de cauză a simbolului celor trei culori ca semn al apartenenței naționale, încă din prima jumătate a secolului trecut, când steagul lui Tudor Vladimirescu a impus ideea celor trei culori. Dar dacă ne gândim la faptul, dovedit istoric, că snurul peceților lui Mihai Viteazul, după înfăptuirea primei uniri a românilor, era alcătuit din răsucirea a trei fire colorate în roșu, galben și albastru, avem toate motivele să credem că meșterul popular a inclus mult mai de demult aceste culori în cromatica de bază a costumului popular românesc. Mai mult decât atât, cercetări de ultimă oră susțin ideea că străvechiul steag al dacilor, cu cap de lup și coadă de șarpe, era decorat, înspre partea finală a cozii șarpelui, cu aceleași trei culori, roșu, galben și albastru. O simplă întâmplare, sau dimpotrivă, un tulburător semn păstrat cu sfințenie de-a lungul trecerii veacurilor?! Revenind, însă, la expoziția în cauză, alcătuită, cum spuneam, din costume aparținând secolului trecut și celui în care încă ne mai

aflăm, să punctăm încă un fapt, la fel de tulburător prin semnificația sa: tricolorul, nu numai ca element decorativ în sine, dar și ca semn al românității, este prezent în costumele populare de pe întreg cuprinsul țării. Aceasta și este, în fond, ideea centrală a expoziției, admirabil susținută de pieșele ce o alcătuiesc.

Ostentativ, sau, dimpotrivă, discret plasat în decorația costumelor populare din Banat, Transilvania sau Bucovina, tricolorul vorbește de la sine despre convingerea fermă a românilor din aceste locuri că ei sînt una cu frații lor din Moldova și Țara Românească, iar după Unirea Principatelor cînd primul domnitor al românilor din cele două țări surori a statornicit ca steagul național să fie alcătuit din cele trei străvechi culori ale neamului nostru, roșu, galben și albastru, meșterii populari din Banat, Transilvania și Bucovina le-au preluat imediat și, înfruntînd prigoana autorităților austro-ungare, le-au inclus, cu un deosebit simț artistic, dar și cu un neclintit sentiment patriotic, în costumul popular românesc. Era, bănuim, în acele vremuri, o mare cinste pentru oricare român să-și identifice ființa cu acest sacru semn al românității de pretutindeni. Și era, totodată, un act de adevărată la Unirea Principatelor, eveniment istoric ce-avea să fie primul mare pas întru Marea Unire de la 1 Decembrie, 1918. Cu adevărat, cum spuneam la începutul acestor rânduri, o lecție deschisă despre dragostea de patrie.

Aceeași lecție, susținută însă cu alte mijloace, la **Muzeul de Artă** al Republicii, unde expun, ca să spunem așa, trei categorii de artiști plastici: pionierii, artiștii amatori și, firește, artiștii profesioniști. Sînt prezente, în fapt, majoritatea lucrărilor ce au participat la faza finală, pe țară, a recent încheiatei ediții a Festivalului Național „Cîntarea României”. Tema: chipul României azi. O temă vastă, generoasă, cu un profund mesaj patriotic și, deopotrivă, umanist. Dacă artiștii profesioniști au surprins, cu vigoare și îndelung decantată măiestrie artistică, într-o viziune proprie și originală, elementele unui nou peisaj românesc, imaginea marilor șantiere unde s-au edificat mărețele ctitorii ale epocii pe care istoria o va consemna ca pe cea mai rodnică din viața de pînă acum a României, epocă pe care cu îndreptătită mîndrie o numim Epoca Nicolae Ceaușescu, ceilalți artiști plastici, pionierii sau artiștii amatori, inclusiv artiști naivi, ne oferă o amplă frescă a vieții de toate zilele din țara noastră. Ceea ce încintă și emoționează este în primul rînd viziunea eminamente lirică a mai tuturor lucrărilor. Răzbate din aceste lucrări un aer tonic, luminos, jovial, ca însăși bucuria de-a trăi și-a vedea. Joaca fericită a copiilor, la munte sau la mare, văzută ca un uriaș furnicar, așa cum numai copiii știu să

o vadă și să o picteze, pigmentată de năstrușnice ocupații, sau fermecătoarele și convingătoare lor compoziții ilustrînd setea de pace a întregii omeniri, inclusiv a copiilor din România, sau portretele, atît de personale, cu tulburătoare și delicioase amănunte, ale prietenilor lor de joacă, ori ale părinților și ale profesorilor lor, toate aceste lucrări au cucerit nu numai aprecierile marelui public, ale specialiștilor din țara noastră, ci și pe ale celor din alte țări, dovadă fiind numeroasele premii internaționale cu care copiii-pictori din România au fost încununati pe toate meridianele. Aceași tulburătoare poezie, de data aceasta, însă, elaborată cu mai multă migală, cu mai multă grijă pentru planul de ansamblu al lucrărilor, o întîlnim și în creația artiștilor amatori, cu deosebire în cea a artiștilor naivi. Sinceritatea culorilor, a surprinzătoarelor armonii cromatice, curajul compozițiilor pendulînd între real și imaginar, între verosimil și închipuit inclusiv ingeniozitatea paginărilor sînt doar cîteva din atribuțiile fermecătoare ale artistului plastic sau amator naiv al căror mare teritoriu de observație este viața. Văzută de ei, interpretată de sensibilitatea lor, de dragostea lor pentru culoare și lumină, dar și de scrupulosul lor simț față de amănuntul semnificativ al realității, viața de azi a României ni se înfățișează în toată reala sa dimensiune: o viață dedicată muncii, edificării socialismului.

În fine, la MUZEUL DE ISTORIE AL R.S.R., un amplu montaj fotografic, cu vădite și declarate intenții documentare, reface cu ajutorul unor imagini de arhivă drumul uriaș parcurs de România de-a lungul celor 40 de ani de la proclamarea și instaurarea Republicii. Facem cunoștință cu o perioadă istorică de mari prefaceri, cînd România, o țară considerată pe drept cuvînt eminantamente agrară, a devenit o țară puternic industrializată și cu o agricultură nouă, în plină dezvoltare. Uzinele de altădată, pipernicite și întunecate, dotate cu utilaje slab productive, ca să nu le spunem chiar rudimentare, s-au transformat — după o formulă deja încetățenită — văzînd cu ochii, devenind veritabile cetăți ale muncii, în pas cu tehnica mondială, iar produsele lor, altădată total desconsiderate pe piața mondială a timpului, au ajuns să se bată și adeseori să cîștige înțietate în competițiile economice mondiale. Nimic nu poate fi mai sugestiv în acest sens decît imaginea, documentul fotografic, sau cifrele care sintetizează, prin graiul lor concis, nu numai potențele economice ale poporului nostru, cît mai ales uriașa energie pe care a declanșat-o marea acțiune de proclamare și instaurării Republicii, act urmat de un alt mare eveniment politic, cel al naționalizării principalelor mijloace de producție. Devenit, într-o Republică tină și ambițioasă, stăpîn pe munca sa și pe soarta sa și avînd în fruntea sa un partid revoluționar, Partidul Comunist

Român, poporul nostru a început uriașul drum al devenirii sale. N-a fost, firește, un drum ușor. Dimpotrivă, trecutul, de țară eminentamente agrară, atîrna greu, ca o povară seculară, iar obstacolele, de tot felul, s-au arătat a fi numeroase și greu insurmontabile. Dar cu cît ne-a fost mai greu, cu atît izbînda este, iată, mai mare. Ne-am smuls din întuneric și am îndrăznit să intrăm în lumină. Sintem o țară demnă, o Republică puternică, strîns unită în jurul partidului, centrul vital al națiunii noastre, în jurul tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului nostru, revoluționar înflăcărat ce și-a închinat întreaga sa viață cauzei socialismului și comunismului, edificării României socialiste. Sintem o țară în care toți cetățenii patriei sînt egali, fără deosebire de naționalitate, o țară în care dreptul la muncă îi este asigurat, prin Constituție, fiecăruia, drept pentru care limba comună a tuturor celor ce trăiesc între fruntăriile țării noastre este cea a muncii. Această țară, așa cum o știm cu toții și așa cum o înfățișează, sintetic și exact cifrele și imaginile-document ale expoziției la care ne referim, are în fața sa un larg viitor. A crescut, cum spune povestea, într-un an cît alții în zece, sau, ca să rămînem tot în lumea basmului, România se arată a fi, pe zi ce trece, o țară a tinereții veșnice, o țară a tinereții fără bătrînețe.

VICTOR NIȚA ■

POEM PENTRU PATRIE

Țară nouă

Iubește țara ta ca pe o mamă
Și nu sta la-ndoială de te cheamă
Că mama niciodată nu te minte,
Aceasta ține-o pe viața minte

Chiar dac-auzi trompetele că sună
Alarma și feciorii și-i adună
Tu gata fii, sari minte-nas anume
Că ea ți-e scopul cel mai sfînt pe lume

De două mii de ani te ține-n brațe
Și cîți dușmani n-au vrut să te agațe !
Dar ea ți-a fost de-a pururi cu credință
Făcîndu-te să-nvingi în suferință

Ea scut ți-a fost intruna cel dintîi
Și pază ți-e de veci la căpătîi
Și ea te are pururea la sin
Iar tu să-ți aperi viața de român !

MIHAI BENIUC ■

Copii care încîntă Europa

În străvechiul Maramureș dansul este semnificativ — cu gama diversă de robustețe a manifestărilor sale — prin termenul de „gioc” — un întreg sistem de semne, o energie irezistibilă care clocotește în textura tradiției. Cunoscutul Ansamblu folcloric al copiilor din satul Budești a confirmat acest imperativ al tradiției de a rosti amplasările unui logos ancestral, o bogăție ruptă parcă din foșnetul aștrilor și din ordinea lumii noastre dintotdeauna, o imensă bucurie a devenirii perpetue. Un cunoscut poet scria : „Cred că pruncii din Budești sînt intrupați dintr-o rază solară, iar cîntecul lor unduie holda de griu. Ei ar putea să învețe puil de privighetoare să cînte”.

Nu demult i-am însoțit la o amplă manifestare, ediția a XIV-a a Festivalului internațional de folclor de la Kielce, R. P. Polonia, prilej de a cunoaște performanțele artistice și coregrafice la acest nivel, raportul dintre autentic și inventivitate coregrafică în spectacolul folcloric, modalități de valorificare a tradiției folclorice dar mai ales comuniunea spirituală ce solidarizează tinerii de pretutindeni în acest gen de manifestări.

Cu ocazia zilei naționale a R. P. Polonia, și-ur de spectacole susținut în marea piață din orașul Kielce, în fața a mii de

spectatori, a fost inaugurat de formația copiilor din Maramureș. S-a spus : „Cea mai originală formație din cadrul festivalului. Acești copii vin din Maramureș, un ținut mirific al Europei. Ei joacă și cîntă așa cum respiră. Ceea ce fac este sărbătoare, este bucurie”.

Spectacolele de la Tarnobrzeg, de la Cracovia și cele susținute în licee și școli de artă din diferite orașe au creat puternice impresii. Peste tot delegația formată din cei douăzeci de elevi și dascălii lor, profesoara Maria Nicolae, reprezentanta C.N.O.P., profesoara Daniela Dunca și învățătorul Petru Ștefău, a fost primită cu multă căldură. Cu totul impresionantă a fost reprezentarea de gală a formațiilor prin concepția originală de organizare, a tablourilor coregrafice, notorietatea unora dintre participanți — formații cu numeroase prezențe internaționale —, autoritatea regizorilor cu o recunoscută carieră artistică la teatre din S.U.A. și Franța și mai ales rezonanța festivalului. Deci, în spectacolul de gală copii din Maramureș : „Copiii din Maramureș sînt extraordinari !” — spunea reprezentanta Consiliului culturii din Varșovia.

Un bilanț concretizat în Premiul I al festivalului și Marele trofeu „Brazil prieteniei” precum și în călduroasele felicitări pentru acești veritabili

mesageri ai artei românești. Dar semnificativ și profitabil pentru elevii noștri a fost și programul festivalului : vizite la vestigiile istorice, marile zone de spiritualitate, Cracovia cu impresionantele catedrale și castele, panorama inegalabilă a fostei capitale cu un trecut încărcat de glorie. Să amintim aici și discuțiile cu reprezentanții celorlalte delegații privind raportul dintre spectacolul autentic în cadrul fenomenului folcloric și reproducerea scenică, posibilitatea organizării în edițiile următoare a unor simpozioane pe aceste teme, originalitatea și unicitatea copiilor din Maramureș, faptul că filonul autentic nu s-a pierdut ci este aici încă viu și puternic.

Prin dansuri și cîntece, prin port, grai și încălțatura emoțională, printr-o coregrafie care redă în mod original nucleul substratului folcloric, adîncile lui semnificații, acești copii despre care nu demult gînditorul Mihai Sora spunea că „scriu istoria cu sufletul” ne re-aduc un mesaj esențial : necesitatea de a păstra tradiția, de a găsi soluții viabile pentru revitalizarea filonului ca permanentă a trăirii, complexitate și identitate, măsură a ființei noastre ca valoare durabilă.

PETRU DUNCA ■
Profesor

Vorbiți și scrieți românește

Avatarurile pronumelui

Pronumele, ca substituite ale substantivelor, împrumutată o serie dintre categoriile gramaticale ale termenilor înlocuitori. Respectarea categoriilor gramaticale preluate de la substantivele substituite (gen și număr) este una din normele limbii române de a cărei aplicare depinde claritatea și corectitudinea exprimării.

În fraza „Celor ce le-a fost dat să vineze mai mult pe dealurile subcarpatice știu cu ce fel de ciini se vinează”, gruparea în dativ celor ce (pronume relativ compus, după unele gramatici) nu poate fi subiectul verbului predicat știu. Reconstituind fraza cu ajutorul substantivului substituit („vinătorii cărora le-a fost dat... știu”) și respectînd echivalența de caz între substantiv și pronumele înlocuitor, forma de nominativ a pronumelui se impune de la sine : „Cei cărora le-a fost dat... știu”. Cei cărora nu este aici un pronume relativ compus, ci reprezintă o

simplă alăturare a două pronume diferite : cel — pronume demonstrativ semiindependent în nominativ plural, cu funcție de subiect ; cărora — pronume relativ în dativ plural, cu funcție de complement indirect. Ca și substantivul al cărui înlocuitor este, pronumele cu funcție de subiect trebuie să aibă și el formă de nominativ.

Uneori pronumele nehotărîte capătă (în mod greșit) alt gen decît cel impus de termenul substituit, ca în propoziția : „La început, cele două animale erau indiferente una față de alta.” Forma corectă („animalele erau indiferente unul față de altul”) este cerută de situația specifică a substantivelor neutre. Acestea se caracterizează prin identitate formală cu masculinul la singular și cu femininul la plural (un animal, două animale). Pronumele nehotărîte păstrează și ele, în calitate de substituite ale

unor substantive neutre, omonimia cu masculinul la singular (unul/altul) și cu femininul la plural (unele/altele).

În propoziția „A sosit primăvara, una din cele mai îndrăgite anotimpuri”, sursa greșelii este confuzia asupra relației dintre pronume și substantivul la care se referă acesta. Termenul înlocuit (anotimp) cere ca pronumele variabile să mențină genul și numărul substantivului substituit („unul din cele mai îndrăgite anotimpuri”).

Neglijarea funcției sintactice a pronumelor ambiguizează înțelesul enunțului, iar din punct de vedere gramatical creează un dezacord, ca în propoziția : „Unul din cinci locuitori ai planetei trăiesc în condiții neadecvate.” Respectarea unei norme elementare — acordul predicatului cu subiectul — impune verbului o formă de singular : „unul... trăiește.”

DANA BÂRDICI ■

Vitrina cărților

Cronica literară de Romul Munteanu

Din nou despre biografie și poezie

Despre raportul dintre opera scriitorilor și viața lor se poate scrie de nenumărate ori. Relația dintre aceste moduri de a fi este atât de complexă încât decelarea felurilor de manifestare a autorilor în existență prin lectura operelor literare, ni se pare că se înscrie într-o gamă extrem de variată. Dar lirica de factură confesivă face parte din parametrii diferiți. Personalizarea puternică a creației literare se petrece numai atunci când trecerea (transgresarea) din viață spre altceva devine într-adevăr operă de artă. Altfel, numeroasele scrieri de simplă defulare au doar o motivație psihanalitică, soldată cu o paraliteratură de factură autobiografică.

Dincolo de toate acestea, tentativa de alungare a autorului din literatură s-a dovedit a fi o eroare. Se știe doar că însuși actul imaginării nu poate fi conceput în afara realului, scriitorul dispunând de o imensă libertate a opțiunilor lexicale în procesul de numire a realului.

Biografismul a apărut în istoria literaturii ca o necesitate explicativă de ordin genetic. El s-a degradat mai târziu prin excesele comentariilor de tip causal. Dar biografia nu poate fi despărțită de operă, fiindcă cele două moduri de a fi ale scriitorului nu trăiesc decît printr-o permanentă stare de influențare reciprocă.

După părerea mea, alegerea scriitorilor destinați biografiei prin operă trebuie făcută printr-o raportare prioritară la creație, nu la viață. Oricît de spectaculoasă ar fi o biografie, ea nu capătă un sens împlinit decît atunci cînd s-a prelungește într-un text literar validat estetic.

De departe de noi gîndul de a-l ignora pe scriitorii care-și eludează în mod programatic biografia din scriitura lor. Acum nu ne ocupăm de el, dar știm că sînt foarte numeroși. Reflecțiile noastre din momentul de față sînt prilejuate de operele de factură auctorială sau de-a dreptul confesivă.

Mă gîndesc însă adeseori la posibilitatea criticilor de-a se arăta și ei în public prin specificitatea demersului lor spre literatură. În Jurnalul său, W. Gombrowicz merge atît de departe încît le propune criticilor să se „trădeze” prin discursul lor în așa fel încît cititorii lor să știe dacă sînt blonzi sau bruneti. Oricum, curajul criticului de a-și exhiba în mod public corpus-ul gîndirii, dedus uneori direct din reacțiile sale humorale, mi se pare un act de mare onestitate intelectuală.

Reflecțiile noastre de astăzi sînt prilejuate de apariția volumului *Barca pe valuri* („Cartea Românească”, 1987) de Denisa Comănescu. Intrarea ei în literatură prin *Izgonirea din paradis* (1979), urmată de o altă plachetă de versuri, *Cuftul de argint* (1983), a produs în rîndurile criticii de întîmpinare o acceptare excesiv de generoasă. În realitate, poeta este și ea serială (vezi Ioana Ieronim etc.), iar scoaterea ei din serie ar fi cerut o motivație mai convingătoare. În fața criticii de întîmpinare, Denisa Comănescu a părut a fi validată estetic chiar de la început.

Intrată și în istoria literară (vezi I. Rotaru), așezată, cum s-ar spune gospodărește în cultură, poezia Denisei Comănescu se cere a fi interogată prin toate mecanismele creației, ca și prin viziunea pe care încearcă s-o proiecteze asupra existenței. Citită acum în strînsă corelare cu textele de debut, Denisa Comănescu nu pare să aibă o evolu-

tuție reală. Constatarea aceasta nu se instalează în planul unei negații polemice. Ea provine doar din impresia că Denisa Comănescu a debutat ca o poetă adultă.

Ni se pare de asemenea că s-a vorbit/scriș prea mult de modelele sale literare de proveniență americană. În realitate ele nu sînt decelabile decît în fața unui anumit fel de-a fi în existență. Denisa Comănescu aduce din poezia engleză și americană un alt mod de-a înscrie poezia într-un anumit spațiu de sensibilitate. Poeta de la Buzău reprezintă în valul tinerilor scriitori tipul de autor lipsit de o imaginație literară debordantă. Ea își cercetează cu precădere chipul, epiderma, impulsurile față de soare și apă. Trăirile sale sînt grefate fie pe o mare sarcină afectivă, fie pe un gol existențial. Poeta se manifestă mai rar ca o prezență activă în existență, versurile ei trădînd mereu impresia de absență, conjugată cu reveria evadării din spațiile clausturate.

Autoarea *Bărcii pe valuri* se manifestă în primul rînd ca o poetă a faptelor rememorate. Ea își aduce mereu aminte de ceva, este obsedată de trecutul ei domestic, supus adeseori unor acte de prezentificare. De fapt, dialogul „monologat” dintre ea și el imprimă o tentă specifică discursului său literar. Grefată cu precădere pe senzații, poezia Denisei Comănescu lasă impresia că în suflul ei totul se arde ca o amintire estompată: „Ca niște pietre cenușii / de care numai marea / se mai ocupa / mi se păreau” durerea / frica / ura / (Persefone). Scriitura sa trăiește, așadar, din rememorarea faptului trăit, înscris în arhiva conștiinței.

Poezia Denisei Comănescu se configurează ca o explozie de fapte eterogene. Aparent incoerent, discursul său literar capătă unitate prin omogenizarea disparității de informații. Enunțuri ca: „Liniștea are urechi înroșite”, „Iubirea mă hrănește cu semințe de măr”, se adună în cele din urmă într-un fel de magmă afectivă, menită să depoziteze senzații/emoții de proveniență foarte diferite.

Denisa Comănescu este în același timp autistă și alienată. Narcisistă, autoarea se cercetează mereu pe sine, descoperindu-și mereu o altă ipostază posibilă de a fi. Situate între persoana întil și persoana a treia, unele enunțuri de tipul: „Sînt o tablă înroșită”, „Mișcarea ei e o comoară” arată o permanentă deplasare a privirii între dinăuntru și dinafară între trăirea asumată și spectacolul ei văzut din exterior.

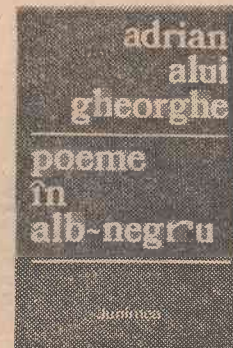
Atunci cînd vederea autoscopice a poetei alunecă spre lumea din afară, universul reificat sugerează o discretă anxietate de factură kafkiană: „Stau agățată de cameră / și omor sentimente / cu fierul de călcat / Dar starea aceasta mă strînge / ca un corset / M-am confundat cu boilerul / cu mașina de rîșnit cafea / cu bidozul de motorină” (*Robinsonadă*).

Și cînd aproape întempestiv în enunțul autoarei își face loc la modul retoric formula *Dați-mi un vers...* este limpede că Denisa Comănescu coboară iarăși în biografia sa recunoscută. În camera obscură a memoriei sale pare să se desfășoare micul spectacol al poeziei ce se cere mereu auzită, ca o desfășurare de evenimente domestice. Enunțuri de genul: „În camera de mușafiri ne întîlnim / în fața televizorului” sau aduceri-aminte cu un vădit caracter evocator ca: „Tata nu mai este / mama nu mai este / tu vei fi / tu vei fi” (*Păpădia*) pun în lumină discursul unei scriitoare ancorată în cotidianul domestic care este, în același timp, puternic solicitată de eros.

Privită ca *Weltanschauung*, poezia cultivată de Denisa Comănescu ne invită să reflectăm la faptul că o furnică poate recunoaște (vedea) doar o furnică, în vreme ce omul poate să perceapă și alte fapteuri decît acelea ale semenilor săi. Fără îndoială că Denisa Comănescu reprezintă în universul său literar fenomenul de poezie minore în unul din modurile cele mai elocvente de manifestare.

P.S. Aș sugera graficienilor să renunțe la copertile de tip retro.

● Pînă acum se vorbea de „școala de poezie” de la Tirgu Neamț în grup. Patru poeți erau considerați susținătorii ei consecvenți: Daniel Corbu, Aurel Dumitrașcu, Nicolae Sava, Adrian Alui Gheorghe. Recent, ultimul dintre aceștia își ortografiază numele pe coperta volumului său de versuri *Poeze în alb-negru*, Ed. „Junimea”, într-un fel prin care ne atrage atenția că a luat poezia pe cont propriu. O „școală de poezie” se definește nu atît prin ceea ce-i unește pe însușii ei, cît mai ales prin ceea ce-i individualizează. Adrian Alui Gheorghe se desprinde din plachetele de debut colectiv ale

editurilor cu o poezie sigură pe sine, conștientă de propria identitate, adăugînd inconfundabilei tradiții moldave a verbului românesc o înfiorare nouă în ucenicia de bun augur pe ling, marile sensibilități ale clipei o prospețime curată din propria fîntînă lăuntrică. „Cineva spunea că apa Moldovei nu se varsă nicăieri, că i-a căutat el capetele și că „nimic, ea-i făcută să fie aici”. Poezia lui Adrian Alui Gheorghe, ca și a congenerilor săi, e făcută să fie aici, acolo, pretutindeni ca un argument invincibil că spiritul tînar al poeziei noastre e în materia limbii române și a lumii acasă.

● La puțin timp după apariția romanului său „Unde se odihnesc vulturii” (Ed. Eminescu), poetul Gabriel Chifu publică o nouă carte de versuri, *Omul nețărîmurit*, la Ed. „Scriitorul Românesc” compensînd cu mijloacele de investigație ale poeziei prospectarea „realismului nețărîmurit” pe care nu-l putea epuiza cu mijloacele prozei, în primul său roman făcut public. În fond, dincolo de limitele literare ale unui gen sau

Vitrina artelor

Teatru

Mobilă și durere

Unul din cei mai interesați și originali autori dramatici români, Teodor Mazilu, prilejuiește Teatrului Dramatic Galați premiera ultimei sale piese, *Mobilă și durere*, pusă în scenă de Victor Ioan Frunză. Lumea piesei maziene apare aici într-o lumină deosebită. Din cit pot să-mi dau seama, pînă la spectacolul lui Victor Ioan Frunză nu s-a mai încercat relaționarea atît de pregnantă a titlului piesei cu ceea ce se întîmplă efectiv în scenă.

O cortină de început, realizată ca și întreaga scenografie, le o tină artistă de remarcabil talent care este Adriana Grand, propune o modalitate de acces în universul spectacolului: imagini de pictură naivă, intens colorate, fanteziste, înaintă ochiul. Începutul avertizează asupra intențiilor regizorului: o ușă enormă prin care își face apariția Sile, dialogul Sile — Gore, așezată, prăbușită, mai bine zis pe minuscule și încomode birouri, imprimă un nivel spectacular de excepție.

Pentru Victor Ioan Frunză lumea maziiană este un microcosm guvernat de legi sui generis. Ea evoluează într-un timp și un spațiu supuse bunului plac al personajelor de marcă: Sile, Gore, Urecheatu. Vedem astfel, treptat, cum textul maziilian părăsește teritoriul comicului declarat, unde a fost adesea mărginit, pentru a parcurge o geografie a umanului, ironică,

prin subtext, mai gravă, prin semnificații teatrale. Sile este dispus chiar să fie corect pentru a-și zdrobi adversarul, pe Paul Arnăutu, Gore își sacrifică iubita pentru fericirea șefului în timp ce ea, Melania, îl împinge la dezastru pe Paul, soțul de circumstanță. Curios apare Urecheatu: costumat „civil” (după mine inacceptabil în raport cu restul costumelor, evident elaborate) dar cu tichia bufonului pe cap, conducînd valsul grotesc al dezumanizării și ironiei.

Regizoral, spectacolul — care prezintă integral textul — are o primă parte excelentă. Victor Ioan Frunză a gîndit punerea în scenă prin piesa lui Mazilu și nu alături de ea. Furia comic-ironică a sincerității lui Sile este admirabil concepută. Plecarea sa în căutarea soției, la munte, în partea doua a spectacolului, scade, însă, tensiunea ideatică: Sile și Melania apar, la întîlnire, într-o „panaramă” de bilci, cu becul și naiv desenat-colorat, jucînd ca „actori” în fața publicului pe „textul” piesei. Spectacolul mobilării casei proaspetților căsătoriti, iarăși, excelent realizat regizoral-scenografic, suportă, în spirit maziilian pur, „durerea” celor care sperau astfel în fericire. Partitura lui Urecheatu, aici, a „bufonului” deci, este mai puțin acceptabilă, personajul, prin jocul actorului, în general, racordîndu-se puțin la întreg. Interesantă este soluția ieșirii Melaniei din scenă, cu o „cutie a milei” în mînă apelînd la umanitatea (nealterată) a celorlalți (publici).

O creație admirabilă în spec-

tacolul gălătean este realizată de Mihai Mihail (Sile Gurău). Actorul dă un sens major comicului maziilian, speculînd inteligent și inspirat o partitură dificilă. La debutul său, după absolvire, Claudiu Stănescu (Gore) se dezvăluie ca un actor remarcabil, foarte dotat artistic. Gore al său, mai puțin apăsător comic, este o figură stranie, dramatică mai degrabă a unui bilci al desertăciunilor. Un alt debut, al Mariel Eremia-Babol, în Lizica, convinge de talentul actriței, în vervă, aici cu un control, însă, mai slab al vocii. Grig Dristaru, în Paul, tinde, prin concepția rolului, să distoneze cu ansamblul scenic. Actorul, cu o fizionomie mai puțin credibilă pentru rol, desenează un personaj excentric în raport cu spectacolul.

O reușită este Melania în interpretarea Florică Dinicu, actriță în continuă evoluție — spre bine — artistică. Are o mare mobilitate scenică și un temperament care dă sens inedit partiturii scenice. În fine, Eugen Popescu Cosmin (Urecheatu) propune un personaj gîndit de regizor drept *maitre de jeu*, în fapt, însă, o comună accepție a jocului dublu între Sile și Paul.

Victor Ioan Frunză reușește, punînd în scenă Mazilu, să atingă, cel puțin în prima parte a spectacolului, nivelul valoric și de inteligență artistică recunoscut de mai multă vreme și care denotă o viziune teatrală matură propunînd prin *Mobilă și durere*, la Galați, un punct de interes pe harta stagiunii curente.

MARIAN POPESCU ■

Film

A fost un reportaj

Chiar dacă în filmul lui George Cornea, *Vulcanul stins*, prima reușită sînt personajele (posibile, ataseate, doate în aceea proporție optimă de generalitate și individualitate, cel puțin în ce privește personajele principale) farmecul vine din ceea ce n-a fost neapărat scris, ci poate doar scîntat. Punînd în mișcare o poveste de viață frumoasă, instructivă tocmai prin alăturarea izbînzii cu eșecul „ca-n viață”, cum ar spune Andrei Blaier, scenariul lui Dumitru Carabă se sustine prin poezie. Muntele, dragostea pătimașă (o patimă neretorică, jucată dezinvolt de Adrian Pintea și interiorizat de Mircea Andreescu) dețin rolurile principale.

Un tînar geolog își cară, undeva departe, nostalgia pentru muzică, sub forma unui casetofon și a Sonatei lui Beethoven — frumoasă excentricitate — sub forma unui unu... pian cu coadă, care mobilează interiorul noli sale locuințe cu o distincție mascată duios precaritatea începutului de drum. Început la pas, fără prea mare elan (dacă nu punem la socoteală dragostea lui Vasile Făieran pentru Lavinia), noul său destin îl face să treacă vîile unor experiențe dure: Lavinia, socotită deja logodnică, a fost numai o greșală, un fel de iluzie (de altfel, personajul feminin interpretat

de Ruxandra Bucescu rămîne destul de inconsistent, poate și datorită jocului „exterior”, rece al actriței, destul de nepotrivit aici); competența, pasiunea sînt înfrînte de calculul meschin al intereselor și de acela fără sufl al întîmplării (Romulus Strejan moare într-un accident banal, pe munte, înainte de a fi reușit să convingă despre autenticitatea descoperirii lui: un munte de cupru). Restul, pînă la ceea ce este filmul *Vulcanul stins*, este știință a replicii, viziune regizorală îngrijită, actori de cea mai bună calitate.

Fără să rateze (din păcate!) secvența „clasică” a sălii de sedințe, a biroului „de centrală” în care se decide pro sau contra eroiului principal (de obicei contra, pentru ca filmul să pledeze pro), *Vulcanul stins* nu se oprește aici. Filmul are viață, e hrănit de plăcerea artei, sîrînd peste tonul „de serviciu” atît de obositor în unele filme de actualitate. Adrian Pintea, Mircea Andreescu și Alexandru Repan reușesc, fiecare, roluri frumoase, curate, lucrate chiar la detaliu. Tras de Vasile Făieran (personajul lui Adrian Pintea) către tinerete, către dinamica sa impulsivitate, filmul aduce secvențe memorabile, cum este cea din partea finală, cu sampania victoriei postume, pe care ploaia îndesată, de vîrf de munte, o transformă în act justitiar.

Muzica scrisă de Tiberiu Olah pentru filmul lui George Cornea (o muzică de zile mari, cu adevărat), imaginea datorată operațiunii Gabriel Kosuth (subtil adecvată scenariului și ideii regizorale prin refuzul descrip-

GABRIEL CHIFU

Omul nefermuit

altul, personajul lui Gabriel Chifu rămâne același în toate paginile sale: un eu avid de cunoaștere, care există pe măsură ce interoghează limitele umanului, definindu-se astfel și legitimându-se în fața absolutului înaintind. Scrierile lui Gabriel Chifu par fascinate de ultimele limite ale realului și ființei lui, prospectate în special de mitologice indici, și mai ales de posibilitatea nelimitată de a extinde domeniul umanului în materie prin extaz pledind pentru configurarea unui nou model uman, singurul funcțional în pragul mileniului III, „omul nefermuit”, aflat într-o disponibilitate de cunoaștere totală, în toate sensurile, prin toate mijloacele, căruia nimic din ce este în materie nu trebuie să-i fie străin și pentru care universul însuși există în măsura în care l-a atins cu fiorul rostirii sale. Pentru acest nou model funcțional de umanitate poezia este dimensiunea în afara căreia prezența omului în materie este incertă.

Poetul Sabin Opreanu și-a construit de-a lungul anilor cu o migală înțeleaptă de care numai spiritele invincibile sînt în stare, un univers liric inconfundabil în mijlocul cărui a așezat ca zeitate tutelară curgea nemuritoare a riului, Nicodată nu te scâlzi de două ori în același fluviu, spunea antichiar acestui adevăr Sabin Opreanu și răspunde cu noua sa carte publicată la Ed. Eminescu, **Poeme de Riu**, o apariție recon-

Sabin Opreanu

Poeme de Riu

Ed. Eminescu

fortantă în poezia noastră din ultimii ani, polemizând deschis uneori (ca în „Lacrimi de oțel inoxidabil”) cu toți cei care nu fac parte din „generația luptei cu sine însuși” în sensul că el nu opune noul univers sociotehnic al secolului XX tiparului natural în care s-a cristallizat civilizația omului ci dimpotrivă, încearcă să-l recupereze prin toate mijloacele pentru că prin această matcă a naturalității (inclusiv a cuvintului) curge în continuare istoria omului. Riul lui Sabin Opreanu nu este atît un motiv ecologic ce structurează universul său liric ci sensul însuși de curgere al viitorului destin uman: „În zilele de pură veșnicie ale lunilor anului acesta mi-am zis că totul să fie absolut clar în poemele mele lichide. Dar cum altfel cînd straturile riului sunt impregnate de lumina de sus și lumea de-acolo e însăși realitatea pe care o trăiesc și-o visez?”

Cu ambiția de-a încheia o monografie lirică a dorului ca motiv fundamental al culturii noastre populare, poetul Vasile Speranța adaugă volumelor sale anterioare axate pe această temă o nouă prezență editoria-lă, **Dorurile cîntului de cuc**, Ed. Litera, carte ce explorează un motiv arhetipal al sensibilității umane în general, așa cum explicitează postfațatorul său Ovidiu Papadima. Cine cunoaș-

te amănunțit lirica populară știe ce loc ocupă prezența dorului în mii și mii de variante dedicate acestui sentiment intraductibil al sufletului românesc. Uimește deci, în primul rînd, în cazul lui Vasile Speranța curajul acestuia de-a ataca un subiect ce-părea elucidat din punct de vedere poetic, de-a-l propune din nou sensibilității poetice actuale printr-o tentativă baladescă (trezind nostalgia unei nerealizate încă epopei în versuri populare) a cărei importanță, dincolo de orice finalitate estetică, e simplul fapt că indică o direcție surprinzătoare și profitabilă pentru poezia noastră actuală: „gînd la gînd vine doru / Cotropindu-mi sufletu...”

ION ZUBAȘCU ■

atelier literar

de
Dărie Novăceanu

Valeriu Butulescu — Petroșani. Intrucit „Atelierul literar” nu poartă nici un fel de corespondență cu nimeni în afara spațiului tipografic, reținem: „V-aș ruga să fiți obiectiv, nemilos de obiectiv, orgoliul meu e suficient de bine tăbăcit” și adăugăm: sînteți un poet aproape format, cu o bună stăpînire, mai ales, a poeziei de notăție. O disciplină mai atentă față de gîndul poetic și, poate, o aplecare spre prozodie ar aduce un spor de calitate. Reproducăm, considerîndu-le mai de-a-vîrșite, poemele „Preludiu”, „Icar” și „Treceri”.

Pirvulescu Maria — Băicoi. Transcriem cu toată fidelitatea: „...am fost la scos de cartofi dela global și un nene a auzit de mine că compui poezii și ma îndrumat să vă scriu dumneavoastră pină acum nimeni nu a zis că e pune sau nu”. Nenele v-a îndrumat greșit: „nu e bune” și numai în acest fragment de scrisoare aveți șapte greșeli gramaticale.

Pavel Dăscălescu — București. În intenția sa, poezia „Gînd nou — gînd bun” este lăudabilă. Concretizarea acestei intenții rămîne stingace și fără fior poetic.

Cădaru Doina Aurica — Hunedoara. „Aș dori pen-

tru un mic debut să îmi public prin revista dumneavoastră următoarea poezioară”. Cu „poezioara” trimisă nu vă putem îndeplini dorința unui „mic debut”.

Săndulescu Constantin — București. „Atelierul literar” nu are secție de „cugătări”. Dintre „cugătărilor” dumneavoastră am introdus-o, totuși, în computer pe aceasta: „Verdele este o culoare plăcută și odihnitoare. Argument: vacile pasc extrem de liniștite”. Răspunsul a fost: vacile nu pasc culoarea, ci iarba. Are dreptate, nu ne mai trimiteți.

Nicola Meriana — București. Vă felicităm pentru efortul și voința de a vă învinge suferința. Versificați cu îndemînare, dar trebuie să înțelegeți că nu-i suficient, că pină la poezie mai e încă mult.

Gădălean Rodica — Cluj. „Sînt nori ușori ce duc pe umerii lor zdreveni / un Univers de-ambiguități și regrete”. Observația computerului: poezie nu este, nici logică: dacă norii-s ușori, nu pot avea, presupunînd că au, umerii zdreveni; ambiția și regretul țin de teritorii diferite.

Roiu Bogdan — București. Din cele trei texte mai realizat ni se pare a fi „Sculptură”, dar sînteți încă departe de poezie.

C. Glosanu — Cîmpina. Versificați neglijent și aveți perfectă dreptate cînd spuneti: „Nu sînt poet, dar versuri scriu / o primăvară așteptînd”.

Roza Alexandru — Tirgu Mureș. Nu vă amăgiți, ceea ce scrieți dumneavoastră e proză joasă și nu poezie.

Bota Cristina — Ploiești. Manuscrisele nu se înapoiază, deci nu ni-l trimiteți.

Prof. Coban Vasile — Ploiești-Vest. E dreptul dumneavoastră să „asaltați” editurile, dar la „Atelierul literar” reveniți cit mai tirziu. Din ceea ce ne-ați trimis reținem: „Și parc-o arhitectură / de iluzii mă dă gata / astăzi plouă în natură / astăzi nu pot vedea fata”. La acest text, computerul a întrebat dacă mai plouă și altundeva decît în natură și v-a dat un sfat: așteptați să stea ploaia.

Puiu Luigi — Pașcani. Aforismele nu intră în atenția computerului. Cele patru poeme, dincolo de o evidentă cultură și o lăudabilă înclinație spre cîntec, dovedesc o lipsă de respect pentru unitatea ideii poetice și, mai grav, pentru ortografie: „Mirat” priveam ochiul drept / făcînd la stînga depărtîndu-se...”.

Nu neglijați aceste amănunte.

N. Simona — Suceava. „Aș vrea să plec pe Lună / Și să cultiv zambile”. Observația computerului: solul lunar nu e cultivabil, încercați mai întîi în grădina proprie. Mai reținem: „Ochiul

meu” sting / a uitat să se închidă / și a orbit vîzînd / împerecherea / ingerului cu focul”. La acest text computerul n-a vrut să răspundă decît în limbaj cobol: „Error — words — library — proceed”, ceea ce înseamnă „greșală, cuvinte, bibliotecă, reia lucrul”. Prin urmare, mai trimiteți.

Mircea Luduseanu — Mureș. Reținem din „Peisaj”: „Așa... Cu un cal ce nechează în noaptea / în focul vestalelor înăbușit de sunet, / cu ochiul meu din stînga / și cu albastrul inimii”. Stranie, dar nu întîmplătoare, coincidență: precum ultimii doi corespondenți, Puiu Luigi și N. Simona, dumneavoastră priviți numai cu ochiul „din stînga”.

Mai trimiteți: Vasilica D. Ioan, D. Amy, Bălănoiu Carmen, Petre Dacian, Cristian Veronica.

Deocamdată nu: Ion Luca, Laza Teodor, Popescu Florian, Popescu Cristian, Carp Geoni, Fotache Marius, Ana Mihailescu, Corina P.

Notă: Acceptînd, începînd cu acest număr, să redeschid (numai ca suplimentor) „Atelierul literar” al revistei „Flacăra”, sînt obligat să fac cîteva precizări: „Atelierul” este deschis tuturor celor care scriu, vor sau consideră că scriu poezie; se au, totuși, în vedere cei care dovedesc o certă uncenție personală, evidentă, între altele, printr-o bună stăpînire a limbii române, gramaticii și ortografiei, cultură generală și cultură poetică, meșteșug și sensibilitate, capacitate imaginativă și de expresie.

Din respect pentru spațiul tipografic, lectura și răspunsul la textele primite se rezolvă după un sistem de „computer” propriu, în a cărui memorie au fost introduse toate datele necesare din acest domeniu, adăugîndu-i-se inerenta generozitate, dar și exigența extremă pentru măsurarea ignoranței și veleitarismului. Sistemul impune dactilografierea textelor.

Manuscrisele nu se restituie și nu se poartă nici un fel de comunicare cu autorii lor decît în cadrul „Atelierului”.

DARIE NOVACEANU ■

Treceri

În zadar freacă pămîntul.
Vîntul va trece iar.

Apoi vei trece tu —
în brațe cu un buchet de raze.

Apoi,
treacă cîne dorește
sub acest cer
fisurat de atîtea fulgere.

Preludiu

Odihnește-te, călătorule,
pe această insulă —
corabie ce nicăieri nu duce.

Că, dacă nu va veni
pasărea nopții
(cineva spunea că e în grădină);
vor cînta frunzele,
vor cînta ramurile.

Icar

Cu aceste aripi de hirtie
mă înalț — din dragoste pentru tine,
pămînt. Nu țig. De sus vreau să te cînt.
Nu plec. În ceruri zbor,
ca un cocor.
Și într-o zi de toamnă timpurie
îți voi cădea în vatră,
ca o ciocirle.

Fierbinte, cîntătoare piatră.

VALERIU BUTULESCU ■

Vitrina artelor

tivului, al estetismelor „turistice”), decorurile (și ele de bun gust, inventiv în codul filmului) rolurile secundare (Oana Sirbu, Dana - Dogaru, Mihai Căfrîța, Mihai Brătîlă), acoperite cu discreție și dăruire fac din recentul film al lui George Cornea o reușită a genului.

TANIA RADU ■

Estrada

Aplauze meritate

La Teatrul Constantin Tănase de cîțiva ani buni se întîmpla un lucru curios: Vara prezenta la Grădina Boema spectacole bune, amuzante și pline de umor, iar cum venea toamna eram martorii unor reprezentații sărăcăcioase, golite de fantezie și interes. Aceleași cuplete terne în idei, lipsite de curaj, aceleași monologuri șterse în care ni se vorbea mereu despre ospătari, manichiuriste sau fete certe cu morală. Un singur element era comun sezonului estival cit și celui hibernal baletului. Indiferență de anotimp el, baletul, constituie un element de umplutură Lipsi de elemente tinere dar mai ales de costume fast și tematica interesantă el stîrnește de multe ori compasiunea.

Dar iată că anul acesta s-a întîmplat marea cotitură mult așteptată zic eu, chiar și de personalul teatrului în aceste zile procurarea unui bilet la „Savoy, Savoy” este o problemă dificilă, seară de seară o

mare de oameni așteptînd în fața teatrului un bilet în plus.

S-a întîmplat oare un miracol? Cum minuni în vremea noastră nu vîd a se mai face să subliniem, înainte de a vorbi de reprezentarea propriu-zisă, marea împlinire a acestei reviste, care se numește: baletul. De data aceasta el nu mai este cenzurarea spectacolului, ci vedeta, esafodajul întregii reviste. Primul „vinovat” se numește Cornel Patrîchi, magul pașilor de dans, care ne prezintă un balet incîntător, modern, plin de fantezie, ce evoluează într-un ritm drăcesc. Balerinele sînt pline de grație și suplete. Scena debordează de tinerețe, care odată ajunsă la rampă, aduce un aer proaspăt, îmbietor. Balerinii nu mai sînt niște simpli cavaleri servanți. Într-un fel piramida a fost răsturnată. Și cum știm că Patrîchi nu este omul concesiilor a chemat alături de el pe Teodora Dinulescu și Cornelia Patrîchi, care au desenat costumele într-o fantezie și cromatică incîntătoare. Rafinamentul, bunul gust și linia modernă completează de așa manieră evoluția baletului încît aplauzele izbucnesc instantaneu. Scenografia Teodorei Dinulescu este funcțională și de ales rafinată.

Așa cum spuneam la început și partea de proză se află la înălțime. Textele sînt incisive, directe atacînd cu mult curaj teme majore. Spectacolul nu mai dă senzația lucrului deja vău. Cu o singură excepție. Dar cum excepțiile întăresc regula nu vom face nici o observație

căci și noi sîntem adepții ideii că anumite cuplete pot fi re-luate peste ani. Cu o singură condiție: să fie de calitate.

Piatra de încercare la revistă se numește cuplet. Cristina Stamate și Alexandru Arșinel ne demonstrează, dacă mai era nevoie, că au cupletul în sînge. Trec rampa, au aplomb, sînt simpatici, au nerv, pre-

zență scenică și, ceea ce este foarte important, sînt port-drapelul, rostirii cupletului pe linia marilor lor înaintași.

Confirmînd ideea susținută de Cristina Stamate în cupletul său ca marii actori de odinioară au trecut pe la revistă, Arșinel de cîteva ori pe lună trece strada pentru a urca pe scena Națio-

nalului. Important este că n-a părăsit revista. În acest spectacol evoluția sa e impresionantă, remarcabilă. Cînd spune cupletul, ochii lui înlăcrimați de emoție transmit aceeași stare multor spectatori. În definitiv laerimile exprimă și bucurie. Arșinel cîntă foarte frumos, dar parcă niciodată nu a avut prilejul să se exprime ca de această dată. El interpretează un potpuriu din muzica popoarelor și, spre meritul său, de fiecare dată „este de acolo”.

Mihai Persa are cîteva apariții foarte reușite. El este un actor complet: cîntă, spune și dansează ca o adevărată vedetă. Dansul cow-boy-ului îl face adorabil, dar regretăm că în economia spectacolului nu ne-a delectat și cu un cuplet. Nae Lăzărescu este foarte personal compunîndu-și totdeauna rolul în funcție de datele lui fizice. Nu ride niciodată. Totdeauna pare străin de ceea ce spune, pentru că tot ce face, face cu har la modul cel mai grav, parcă ar juca tragedie. Nicu Constantin și Alexandru Lulescu au o apariție plină de haz, dar păcat că numai atît. Vasile Muraru nu a urcat de prea mulți ani pe scena încercată a revistei, dar asta nu-l împiedică să-și facă prezența remarcată. Are talent și-și va impune numele.

Și despre ce ar mai trebuie să vorbim? Fără discuție că un loc bine definit aparține muzicii prin două nume Adrian Dămănescu și Marcela Alexandru. Dămănescu este la ora aceasta o vedetă. Are glas plăcut, penetrant, catifelat. La acest interpret trebuie subliniată dărul-

rea cu care cîntă. Înțelege pătrunde și trăiește fiecare frază muzicală. Marcela Alexandru, se află în mare formă. Pe lîngă calitățile native ale glasului ei, trebuie să mai adăugăm că se mișcă dezinvolt și grațios pe scenă. Merg pe o linie ascendentă și din acest colț de pagină nu putem decît să-i urăm mult succes.

Și despre ce ar mai trebui să vorbim? Despre siguranța cu care regizorul Bițu Fălticinea-nu a distribuit și condus întregul spectacol, despre risipa de imaginație pe care a folosit-o și mai ales pentru ideea de a chema-o, într-o formă mai puțin folosită, pe Stela Popescu. Prezența ei chiar amăgitoare se face simțită. Stela contribuie la ridicarea nivelului spectacolului. Chiar dacă a părăsit revista Stela Popescu este mereu prezentă.

Și despre ce ar mai trebui să vorbim? Despre textele de bună calitate datorate apreciatului creator al genului Mihai Maximilian, care împreună cu Aurel Storin și Nae Lăzărescu au dat Teatrului Tănase un foarte bun spectacol. Textele sînt directe, moderne și la problemă. De data aceasta ni s-a demonstrat că se poate scrie o revistă a zilelor noastre, fără a chema în ajutor unele texte scrise cu multe decenți în urmă. Vesnicie dileme leit motiv mai în toate cupletele lui Tănase: „Pai se poate”, iată că li putem da un răspuns care cu siguranță l-ar fi bucurat și pe el:

— Da, se poate!

IOAN GORUN ■

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

● Două propuneri sosite din județele Prahova și Sălaj, vizează reglementarea orarului curselor unor mijloace de transport în comun, fiind semnate de către un numeros grup de oameni ai muncii; le supunem atenției forurilor în drept:

1.) „În numele mai multor navetiști din comunele Fintinele și Vadu-Săpat, care lucrează în Ploiești în trei schimburi, vă rugăm să ne sprijiniți în rezolvarea următoarelor probleme: dacă la schimbul I și III avem mijloace foarte bune de a circula din comună până la gara Mizil, autogara Mizil asigurându-ne autobuzele corespunzătoare, pentru cei din schimbul II — care sosesec la gară la ora 1 — situația se complică, autobuzul plecând din Mizil la ora 0,30. Dorim, și credem că nu este prea greu, ca acest autobuz să plece la ora 1, dînd astfel posibilitatea și schimbului II, la întoarcerea de la serviciu, să circule în condiții normale” (semnează Anton Popa, împreună cu un număr de 47 cetățeni).

2.) „Sîntem un grup de părinți al căror copii frecventează cursurile liceelor din Șimleul Silvaniei și care fac naveta pe ruta Subcetate — Șimleul Silvaniei (copiii din satele Subcetate, Valcău de Sus, Valcău de Jos), cu autobuze aparținătoare autobuzei Șimleul Silvaniei. Plecarea din Subcetate este la ora 5,10, ajungînd în Șimleu la ora 6,10; cursurile școlare încep la ora 8,00. Din Șimleul Silvaniei autobuzul care îi aduce pe copii acasă pornește la ora 16, deci această pierd două ore la zi încă două la întors din prețiosul timp pe care îl au la dispoziție pentru pregătirea lecțiilor și odihnă; mai ales după terminarea cursurilor, timpul lor este irosit prin autogară sau oraș, unii dintre ei mai ales, certăți cu disciplina, fiind tentați să umble prin locuri unde accesul lor nu ar trebui permis, scăpînd astfel de sub supravegherea profesorilor, a părinților. Venim cu rugămintea a ne ajuta ca autobuzul care îi duce la Șimleul Silvaniei să pornească din Subcetate la ora 6,45, iar la întoarcere să plece din Șimleu la 14,30. Facem mențiunea că această cursă transportă numai elevi, pentru muncitori fiind altele autobuze în acest sens”. (semnează 40 de părinți).

● Primim, din partea Consiliului popular al județului Prahova: „Referitor la scrisoarea adresată redacției de către Gheorghe N. Alexe, din comuna Predealul Sărari, prin care solicită sprijin în vederea încadrării sale în cîmpul muncii — scrisoarea trimisă nouă spre competență rezolvare — vă comunicăm următoarele: fiind învitat la Oficiul Forței de Muncă din Ploiești, la data de 30.10.1987 acesta a fost repartizat ca om al muncii la Șcheia de producție petrolieră Boldești-Scăeni”.

● Redăm, pe scurt, scrisoarea adresată de către Nechita Dumitru din Iași (strada Ciurchi nr. 115-A, blocul B.8, scara B, apartamentul 4): blocul sus menționat, și în care numitul locuiește de peste 20 de ani, a fost prevăzut la nivelul I cu o spațioasă pentru toți locatarii blocului, iar pentru cei de la etajul I și cu un uscător. Nici o familie din acest bloc nu are însă acces la această dependență, întrucît trei familii au subînchiriat spațiul, respectiv, transformînd locul într-un depozit de piese auto sau de alimente pe timp de iarnă. Persoana care ne scrie este un om suferind, însăși soția sa este bolnavă — condiții ce îi împiedică de a spăla sau usca rufe în apartamentul propriu. S-au făcut mai multe demersuri (în urma unui demers făcut către ziarul ȘCÎNTEIA situația s-a ameliorat — în cursul lunii mai 1987), în prezent însă lucrurile stau la fel ca și la început, cheile dependenței fiind în posesia celor trei familii care nu permit accesul altora la aceste încăperi de uz comun. S-a ajuns chiar la neplăcuta situație a întinerii unor procese între locatari, în general vizînd cele trei familii care abuzează ilegal de spațiul comun în cauză, dar, în mod bizar, martorii fiecăreia din aceste trei fac parte

din celelalte două...? ! Ni se dă de înțeles că însăși I.G.C.L. — Iași a fost indus în eroare asupra situației de fapt. Rămînem în așteptarea unui răspuns lămuritor din partea acestora din urmă.

● Din partea U.J.C.A.P. — județul Caraș Severin: „Privind cercetarea scrisorii adresate redacției FLACARA de către Ion Ivan și Marin Gișu din comuna Ezeriș, județul Caraș Severin, prin care aceștia arată că au vîndut un număr de oi C.A.P. Brebu, fără a primi însă sumele corespunzătoare: situația a fost rezolvată prin dispoziția de plată nr. 31/1987, numitul primindu-și sumele cuvenite — 32 077 și, respectiv, 12 751 lei — pentru care au și semnat în tabelul nominal cu vînzătorii de ovine”.

● Ioan Lungu, din Brașov (calea București nr. 52, blocul S.24, apartamentul 35), se adaugă acelor cititori care ne-au sesizat în ultimul timp despre practica, după cum se știe ilegală, a vînzării unor cărți în mod condiționat: sub forma unor „pachete-cadouri”, cumpărătorul este obligat să achite, pe lîngă cartea preferată și solicitată, un număr de volume ce nu-i folosesc, dar care se bucură de o slabă desfacere. Într-una din marile librării ale municipiului — relatează cititorul nostru — o fetiță a solicitat un caiet de matematici de 48 file, vînzătoarea i-a oferit un astfel de pachet format din... 10 caiete, plus un ghid al orașului. Vînzătoarele motivează acest procedeu ca fiind dispus de Centrul de librării al municipiului; ne îndoiim că motivația rămîne în picioare, cit timp fetița în cauză a fost nevoită să renunțe la cumpărarea caietului solicitat.

● Consiliul popular municipal Craiova: „La scrisoarea numitului Mișu Nicolae din Craiova, cartierul Rovine, blocul J.24, scara 1, apartamentul 2, vă informăm: în ședința Biroului Permanent din luna octombrie, s-a analizat situația familiei, a veniturilor, posibilităților de întreținere cit și starea sănătății membrilor, toate acestea, coroborate cu vîrsta lor, conducînd la scutirea de plata contribuției bănești pentru anii 1986 și 1987, cit și de efectuarea contribuției în muncă”.

● Subsemnatul Alexandru Chivoiu domiciliat în București, strada Radu Bolangiu nr. 4-6, blocul 42-A, scara B, apartamentul 60, sectorul 1, vă aduce la cunoștință următoarele: încă de la recepția finală a blocului ce a avut loc în 1979, s-au constatat unele deficiențe ale izolației, mulți dintre noi avînd neazuri atunci cînd plouă sau se topește zăpada. Am anunțat acest lucru în mai multe rânduri dar Antrepriza de Construcții Montaj din B-dul 1 Mai 323 A nu a luat nici o măsură. Remediile pe care le-am încercat a le face personal nu au dat rezultate, în executarea acestora fiind nevoie pe semne de oameni de specialitate în domeniu. Locuința fiind la ora actuală în pericol de deteriorare, vă rog a publica aceste rânduri în speranța că factorii de răspundere vor pune capăt acestei situații ce durează de ani de zile”.

● Consiliul popular municipal Rm. Vilcea: „Referitor la scrisoarea unui grup de locatari din municipiul nostru: prin scrisoarea a fost sesizat faptul că numitul Constantin Vișan, locatarul apartamentului nr. 1 din blocul 28, zona Traian, a închis cu gard viu spațiul verde din jurul blocului. În urma cercetărilor efectuate s-a constatat că într-adevăr tov. C. V. a închis cu gard viu și gard de ulucă o parte din spațiul verde de lîngă blocul 28, scara E — spațiul pe care l-a cultivat cu flori și viță de vie; de asemenea a construit o gheretă din ulucă unde își închide bicicleta și unelte ce le folosește pentru lucrat grădina. Față de cele constatate au fost luate măsuri pentru tăierea gardului viu la înălțimea de 1 metru, desființarea împrejurimii din ulucă și a gherelei. În prezent toți locatarii au acces la spațiul verde din fața blocului”.

● Mă numesc Glodan Șerban și domiciliiez în Iași, strada Ștefan cel Mare nr. 11 și vă rog să mă ajutați în clarificarea situației muncii mele, întrucît întîmpin greutăți — de ordin birocratic — în obținerea unor adeverințe ce îmi sînt ne-

cesare întocmirii dosarului de pensie. În data de 4.06.1987, cu recomandata nr. 462, am trimis o cerere în care solicitam o adeverință din care să rezulte dacă mi-au fost sau nu opriți cei 2% din retribuția tarifară pentru pensie suplimentară conform Legii 27/1977 și H.C.M. 252/1967, pe perioada de la 14.10.1968 — 3.02.1970; la data de 16.09.1987 am făcut o revenire cu recomandata nr. 1236, dar fără rezultat nici de data asta: instituția în cauză fiind Cooperativa „Deservirea”, Lehiu-Gară, județul Călărași.

La fel am procedat și către Cooperativa de consum Lehiu-Gară, cu recomandata nr. 463/4.06.1987 (revenire cu recomandata nr. 1237/16.09.87), solicitînd o adeverință pe perioada 4.04.1970 — 1.11.1972 cînd m-am transferat conform art. 11 litera „a” Legea 1/1970 la Cooperativa „Construcătorul” Iași.

Vă puteți da seama ce greutăți îmi fac funcționarii acestor două cooperative netrimîndu-mi actele solicitate, deși era de datoria dumeleor a-mi inscrie perioadele respective în Cartea de muncă și a nu purta oamenilor pe drumuri. Rămîn să vă mulțumesc”.

● Ministerul de Interne — I.G.M.: „În legătură cu scrisoarea adresată redacției de către Constantin Peneș din comuna Costești, județul Buzău, vă comunicăm următoarele: în ziua de 16 noiembrie 1986, numitul C.P. a comis, pe raza comunei Ozun, județul Covasna, un accident de circulație soldat cu rănirea gravă a biciclistului Gheorghe Varză. În baza prevederilor art. 42 din Decretul 328/1966 — republicat — permisul de conducere i-a fost reținut odată cu comiterea faptei. Soluția propusă de organul de miliție, de a nu se începe urmărirea penală împotriva numitului, a fost confirmată de procuratura locală Sfîntu Gheorghe la 27 octombrie 1987. În aceeași zi, permisul său de conducere a fost trimis la Miliția județului Buzău — serviciul circulație, pentru a fi restituit titularului”.

● Încă un caz în care, din păcate, birocratismul își mai face de cap:

„Mă numesc Ioan Gh. Lapuca, domiciliiez în localitatea Moinești, strada Tudor Vladimirescu 171, județul Bacău, fost muncitor minier la Întreprinderea Minieră Bălan, județul Harghita. La data de 1.12.1986 am fost pensionat conform dosarului nr. 48 407 și am primit drepturile de pensie de la Oficiul de asigurări sociale și pensii Miercurea Ciuc, pe perioada 1.12.1986 — 31.06.1987. În cursul lunii iunie 1987 am depus cerere la Oficiul Miercurea Ciuc pentru a-mi transfera dosarul de pensie la Oficiul de Asigurări Sociale și Pensii Gh. Gh. Dej — județul Bacău. Am înștiințarea de la Miercurea Ciuc că dosarul mi-a fost înaltat cu adresa nr. 3773/1 iunie 1987, așa cum solicitasem, către Oficiul Gh. Gh. Dej și că începînd cu luna iulie urmează să-mi primesc drepturile de la acest ultim oficiu. Au trecut de atunci 4 (patru !?) luni de zile și nici pînă în prezent (nr.): scrisoarea a parvenit redacției în noiembrie 1987 nu am intrat în posesia drepturilor ce mi se cuvin, deși am intervenit în ne-numărate rânduri la Oficiul Gh. Gh. Dej, promîndu-mi-se de fiecare dată să aștept, că luna viitoare mi se va rezolva situația. Sînt suferînd, trebuie să-mi cumpăr medicamente, achit lunar o pensie de întreținere pentru un copil handicapat la cîminul de copii din Hirlan, județul Iași, soția este de asemenea bolnavă și este casnică, am epuizat economiile de care dispuneam, ce să facem ? !”

Chiar dacă situația celui de mai sus s-a rezolvat între timp, pînă la publicarea acestei scrisori, este absolut inexplicabilă și mai ales condamnată, atîtuținea unor funcționari care au putut tîrăgăna atîta timp com-

pletarea unor hîrtii pentru a-l scoate pe acest om din impas !

● Consiliul popular județean Neamț: „Restituim scrisoarea adresată redacției de către Constantin Stamatîn din colonia Vaduri, comuna Vișoara, județul Neamț, prin care solicită sprijin în repartizarea în muncă, informîndu-vă următoarele: discutîndu-se cu numitul în ziua de 2.11.1987, cu dispoziția nr. 8 079 acesta a fost repartizat la Cooperativa „Prestarea” din Piatra Neamț, ca frezor”.

● Ministerul Sănătății: „În legătură cu scrisoarea tov. Ioan Tănăsescu din comuna Vulpeni, județul Olt, prin care acesta solicită sprijin medical, vă comunicăm că bolnavul a fost internat în ziua de 2.11.1987 la secția de interne a spitalului Balș unde primește tratamentul necesar”.

● Locatarii blocului AN 52, strada 6 Martie nr. 51 din municipiul Oradea, vă facem cunoscută următoarea stare de lucruri din blocul nostru: din anul 1984, de la predarea blocului și pînă în prezent, ascensorul de persoane ce urma a fi montat și dat în funcțiune la timpul respectiv — nu funcționează. Am adus la cunoștință forurilor competente situația de mai sus, dar nici pînă astăzi, din motive pe care nu le putem înțelege, nu s-a montat nici măcar un surub la această instalație atît de necesară. De aproape patru ani, cele 40 de familii așteptăm ziua în care vom putea folosi ascensorul deoarece sînt printre noi bătrîni, bolnavi, copii mici — cite trei la număr, la etajele superioare”. (scrisoarea este semnată de către președintele asociației și de 39 titulari de apartamente).

● Consiliul popular al orașului Carei — județul Satu Mare: „Verificînd scrisoarea adresată redacției de către Emilian Fogas din Carei, strada Crișan nr. 14, vă aducem la cunoștință: datorită unei boli de care suferă, numitul a făcut un tratament lipsind de la serviciu; după terminarea tratamentului s-a prezentat la serviciu — la Întreprinderea sfeclei de zahăr, unde lucra ca lăcătuș mecanic — moment în care a avut loc o discuție neprimordială cu directorul întreprinderii urmată de depunerea unei declarații și desfacerea contractului de muncă. Ca urmare a intervenției secretarului organizației de partid din întreprindere, și analizării mai atente a cazului, numitul E.F. a fost reprimat în serviciu, fără aplicarea măsurii inițial dispuse”.

● Nicolae Birou, împreună cu un număr de 15 locuitori ai satului Frătești, comuna Lelești, județul Gorj, ne scrie cite ceva despre situația cîminului cultural din sat — cîmin construit prin muncă patriotică de către sîteni, dar lăsat din păcate, în ultimul timp, în paragină. Situația se prezintă astfel: după ce a fost folosit o vreme drept depozit de cereale, în anul care a trecut s-a dat „în folosință”, sub formă de „împrumut”, unor pădurari, pentru creșterea viermilor de mătase (!!). La ora actuală clădirea arată jalnic, geamurile și ușile sînt sparte, etc. Deși nu se mai organizează acțiunile culturale cerute de tinerii satului, în schimb, aceeași clădire este „închiriată” diverselor persoane pentru organizarea unor petreceri (nunți, botezuri, etc.). Socotim de datoria noastră a atrage atenția organelor locale în drept asupra acestei stări de fapt, în sensul de a reda acestui cîmin destinația pentru care a fost construit.

● Consiliul popular al Sectorului 5 al Capitalei: „În legătură cu scrisoarea adresată redacției de către Petre Manu din comuna Godeni, județul Argeș, prin care acesta arată că a lucrat la I.A.M.R.C.T. ca lăcătuș, din 11 mai 1982 pînă la 15 februarie 1987, cînd s-a îmbolnăvit și a încetat activitatea și solicită să i se acorde indemniza-

ția pentru concediul de odihnă pe anul 1986, pe care nu l-a efectuat în anul respectiv: din verificările efectuate a reieșit că sînt adevărate cele relatate de către P.M., motiv pentru care conducerea I.A.M.R.C.T. a trimis pe adresa acestuia, cu mandatul postal nr. 0421/1987 suma de 2963 lei, reprezentînd indemnizația pentru concediul de odihnă (cele 21 zile neefectuate în anul 1987).“

Pagină realizată de HORIA PATRAȘCU ■

Poșta redacției

Mihăilescu Marcel — Bacău: În localitate funcționează unități de prestări servicii unde vă puteți comanda obiectul dorit. ● Inși Gh. Nelu — Arad: Nu știm cum să vă ajutăm. Poate e bine să consultați un avocat. ● Sidorica C. — Beiuș, Iancu Ion — București, Brădean Ștefan — Arad: Reveniți cu amănunte. ● Gănescu Cornel Constantin — Brăila: Nu avem a vă transmite decît să luați legătura direct cu redacția respectivă, str. Ștefan Fur-tună nr. 140. ● Bălăceanu Vasile — București: Problemele sînt de competență instanței de judecată. ● Trifan Alexandru — Roman: În conformitate cu prevederile Legii 3/1977, persoanele care au cel puțin 10 ani vechime, au dreptul la pensie pentru munca depusă și limită de vîrstă la împlinirea vîrstei de 62 ani, bărbații. ● Apostu Dumitru — Adjud: În cazul în care în ultimele trei luni ați efectuat lucrări superioare categoriei a doua, urmează să solicitați conducerea brigăzii promovarea în categoria a 3-a, cu respectarea formalităților legale. ● Sticlaru Carmen — București: Deși ne-a mirat că ne-ați adresat nouă întrebarea, dv. fiind absolventă a Facultății de drept, am aflat răspunsul de la Ministerul Justiției: Puteți deveni membră a unui colegiu de avocați, după terminarea stagiului la unitatea și în funcția în care ați fost repartizată, pe baza susținerii examenului de admitere organizat de ministere pentru locurile disponibile din colegii. Condițiile examenului sînt comunicate tuturor colegiilor, unde se fac înscrierile. Ministerul Justiției poate acorda scutire de examen juristilor care, înainte de a cere primirea în colegiu, au avut o activitate profesională sau științifică meritorie și continuă. ● Popescu Emilia — Mangalia: În cazul în care efectuați permanent activitatea de dezinsecție, dezinsecție și deratizare, beneficiați de 3 zile suplimentare la concediul de odihnă. ● Bălăescu Matei — Balș: Nu, Tîrdea Mihai — com. Gălașuț (Harghita): Testamentul autentic încheiat la notariat este valabil atît timp cit nu este anulat prin hotărîre judecătorească. Dacă o ajutați în prezent pe testatoare, ar fi bine să puteți și dovedi această. ● Toghănel Constantin — satul Voiniceni, com. Ceaușu de Cîmpie (Mures): Utilizarea rampelor de depozitare a gunoanelor pentru adăpostirea și iernarea ovinelor contravine normelor și măsurilor sanitare-veterinare în vigoare. ● Suth Iosif — Cluj-Napoca: Pensia dv. a fost corect și legal stabilită. ● Mihali Ștefan — Borșa: I.C.S.M. Borșa a comandat lucrările de reparații interioare, însă reparațiile capitale intră în sarcina proprietarului. ● Ceacru Marian — Craiova: Oficiul farmaceutic vă va comunica adresa farmaciei de unde urmează să cumpărați medicamentele solicitate. ● Mitrea Cristian — Ploiești: Pentru a vă ajuta, reveniți cu o scrisoare care să cuprindă și adresa exactă.

REGHINA VARVICI ■

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11—14.

Serviciile 1988

Cuvîntul dat — datorie curată

Onorarea comenzilor

O teorie a importanței prestărilor de servicii într-un municipiu cum este Ploieștiul, puternic centru industrial, cu o populație de peste 200 000 locuitori, ar fi mai mult decît inutilă. Renunțăm, așadar, la introducerea și, împreună cu Vasile Iliescu, vicepreședinte al Uniunii județene a cooperativelor meșteșugărești, uniune care asigură peste 70 la sută din volumul prestărilor de servicii pentru populația orașului, intrăm direct în subiect.

Trebuie menționat încă de la început, ține să precizeze interlocutorul nostru, că în ultimii trei ani unităților noastre le-au fost asigurate spații moderne, la parterul noilor ansambluri de locuințe, creîndu-se, astfel, un cadru propice desfășurării unei game foarte largi de servicii, al căror număr, 306, este desigur relevant.

— Sîntem după încheierea unui an în care ați înregistrat multe realizări. Vă propun, însă, de astă dată, să trecem în revistă restanțele pe care le aveți față de populație, cunoașterea neîmplinirilor fiind, se știe, prima condiție pentru îmbunătățirea activității viitoare.

— Deși foarte bine dotați cu utilaje și forță de muncă pregătită în școlile profesionale ale U.C.E.C.O.M.-ului, nu totdeauna am putut satisface în întregime cererile populației — și mă refer aici atît la aspectul cantitativ, cît și la calitatea prestărilor noastre. În ceea ce privește aspectul cantitativ — este vorba de numărul comenzilor pe care le putem onora — probleme avem în special în prestările auto-moto, radio-TV și obiecte electrice, electrocasnice și mecanice, unde resimțim acut lipsa pieselor de schimb, pe care producătorii le dirijează cu precădere către reprezentanțele proprii nouă oferindu-ne cantități foarte mici. Și, cum solicitările noastre exprimă cererea reală a populației, neonorarea lor aduce, firește, după sine, imposibilitatea noastră de a răspunde tuturor solicitărilor. În 1987 am înființat un centru de informare privind activitatea de construcții prestată de noi. Interesul cu care a fost primit a demonstrat deplin utilitatea lui. Din păcate, acesta nu acoperă decît o zonă restrînsă a activității noastre, în privința celorlalte genuri de activități publice fiind încă insuficient informat. O altă datorie către cetățeni este lipsa unor ateliere de reparat stilouri și creioane mecanice, prestări foarte solicitate de clienți, pe care nu le putem asigura din cauza aceleiași lipse a pieselor de schimb de care am mai vorbit. De cîteva ani, pălăriile au reintrat în modă. Față de cererile de asigurare a activităților de curățat și călcat pălării, oferta noastră e încă extrem de modestă. Durele veche a unităților de comandă și reparații, nerespectarea, uneori, a termenelor, rămînînd și pentru noi o problemă.

— Ce veți întreprinde pentru lichidarea neajunsurilor în acest an? Care sînt noutățile pe care le veți oferi cetățenilor?

— 1988 va aduce destule noutăți, dar în general vom merge pe extinderea celor cîteva experimente ale anului 1987, ale căror rezultate au fost, în unele cazuri, impresionante. Am amintit deja înființarea primului centru de informare. Acesta va fi urmat, în prima parte a anului de încă unul, de astă dată oferind informații privitoare la toate serviciile prestate de noi; centrul va funcționa într-unul din blocurile aflate în construcție în zona centrală a municipiului. Cu numai o lună în urmă, la unitatea noastră de reparat frigidere, a fost dată în funcțiune o linie de reparare în flux a acestora și o alta, de reconstrucție a pieselor, această a doua linie asigurînd, prin resurse proprii, piesele de schimb atît de necesare. Cum reușita acestui experiment se traduce în calitate și promptitudine, în 1988 alte două unități vor trece pe sistemul în flux — una de reparații automoto cealaltă cu specific radio-TV. Ca și la unitatea de frigidere, unde numărul comenzilor onorate a crescut de circa trei ori, și la noile unități testarea defectului, manevrarea agregatelor, repararea, asamblarea și probarea lor se fac pe utilaje și bancuri de probă automatizate. Și, pentru că arătăm că avem încă probleme în ceea ce privește respectarea termenelor de execuție, pe care cetățenii le doresc cît mai scurte, promitem ca 1988 să marcheze un salt valoric. Ne întemeiem afirmația pe existența a 20 de centre cu profil de urgență, date în funcțiune anul trecut și care în anul acesta vor lucra la capacitatea maximă. Amintim, printre certitudinile lui 1988, înființarea a 36 noi unități, axate în principal pe execuție și reparare confecții și obiecte electrice, electrocasnice și mecanice, ca și dezvoltarea activităților de traducere, inițiere în stenodactilografie și limbi străine, susținerea de meditații pentru elevi, activități asigurate de cadre specializate.

— Contactul permanent cu publicul dă acestei munci un specific anume, care o singularizează. Sînt pregătiți oamenii dumneavoastră pentru a contribui la formarea gustului, a deprinderilor de exploatare corectă a aparatelor și instalațiilor, cu alte cuvinte, pentru a participa și la educarea publicului care li se adresează?

— Putem răspunde „da” fără nici o rețineră pentru activitatea din domeniile confecțiilor, încălțămîntei, marochinării, unde paradele model — al căror număr va crește în anul viitor — sînt totdeauna momente de informare și educare a publicului. Pregătiți, perfecționați permanent prin cursuri speciale, maeștrii noștri se comportă nu ca simpli executați ai comenzilor, ci ca îndrumători în linia model, ghizi competenți în armonizarea personalității clienților cu ținută vestimentară.

Roxana PAICU MANOLESCU ■

graf, casă de cultură, licee și școli generale. De la o populație doar de aproximativ 12 000 de locuitori, cit numără cu douăzeci de ani în urmă, orașul teleormănean a ajuns anul acesta la peste 38 000. Firește, o asemenea dezvoltare economico-socială și demografică avea să atragă după sine și un impuls al serviciilor publice și prestatoare, în măsură să satisfacă tot mai deplin cerințele aflate și ele în continuă creștere.

Numai cooperativă meșteșugărească, reprezentată aici prin cooperativele „Sporul” și „Progresul”, dispune la ora actuală de 60 de unități prestatoare de servicii, iar I.C.S.M.-ul (Întreprinderea comercială de stat mixtă) numără nu mai puțin de 130 de unități bine dotate și aprovizionate, cu personal calificat, cu spații de producție în mare majoritate moderne, bine utilate, care au luat locul prăvăliilor, atelierele și bodegilor insalubre de altădată.

Cooperativa „Sporul”, de pildă, oferă populației orașului cinci profile de servicii, începînd de la confecții textile și marochinării, cojocărie-blănării, chimie și pînă la articole artizanale și de imprimerie, iar Cooperativa „Progresul” — servicii de prelucrări cu profil metal-lemn (reparații radio-tv., ceasuri, bijuterii, ochelari, stilouri, confecții și reconstrucții de mobilier etc.), curățătorie și spălătorie chimică, reparații îmbrăcăminte și lenjerie, activități prestatoare neindustriale (frizerii, coafuri, cosmetică, pedichiură, foto s.a.), autoservice.

— Pentru anul trecut — ne-a spus Constantin Ciofală, președintele Cooperativei „Sporul” — noi am avut în plan să înființăm încă două unități: una de confecționat articole de sport, cealaltă de imprimerie artizanală, ambele intens solicitate de populație. Le-am realizat pe amîndouă, în cadrul spațiului productiv existent, prin reamplasarea mai judicioasă a utilajelor și mașinilor din dotare, în așa fel încît am făcut loc noilor mașini și utilaje specifice fără a mai construi un alt spațiu. Am realizat cele două noi unități fără cheltuieli suplimentare și folosind la maximum posibilitățile existente. Dînd viață noilor orientări și sarcini reieșite din magistralul raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recenta Conferință Națională a partidului, prin planul nostru de investiții, de peste 20 milioane de lei, în acest an, avem de înființat încă trei ateliere complexe: de cojocărie-

blănării, de filat și tors lina de oaie, de țesătorie. Construcții noi, dotate cu utilaje, cu mașini și cu toate dependențele de rigoare. Asta în etapa a I-a. În etapa a II-a (1989—1990) vom deschide încă un atelier de aceeași anvergură profilat pe confecții textile bărbați, marochinării, cutii de carton pentru ambalaje și punji de polietilenă. Toate aceste noi obiective vor fi amplasate în micro-raionul gării de est și vor aduce un spor de producție (de mică industrie și prestări servicii) de 34 milioane de lei. În privința serviciilor și noi ne-am îndeplinit și chiar depășit planul pe anul 1987. În 1983—1989 vom extinde atelierele prestatoare cu încă 400 m.p., înființînd o nouă turnătorie de piese metalice și produse de artizanat, o matriterie, încă un atelier de reparații și reconstrucții bunuri electrocasnice, o stație modernă de vopsit autoturismelor.

— În schimb — intervine în discuție Marin Nicolescu, directorul I.C.S.M. — noi, cei din comerțul local, sîntem încă datori cu darea în funcțiune a unor noi unități comerciale însumînd aproape 1 800 m.p. Nu toate unitățile prevăzute au fost date în folosință, întrucît noiște blocuri din cartierele Carpați și Olt, la parterele cărora sînt prevăzute noile spații comerciale, încă nu s-au terminat de construit și nu s-au dat în folosință. În total, acum și în anul care a început, urmează să intre în funcțiune încă 22 noi unități, cu acestea numărul unităților comerciale din oraș ridicîndu-se la peste 150.

— Tot pe linia serviciilor — ține să adauge Ilie Pascu, șeful Autobazei 3 Roșiori a I.J.T.L. Teleorman — se înscrie și transportul în comun. Deși la ora actuală avem 5 trasee deservite de 14 autobuze de mare capacitate și în perfectă stare, ceea ce permite un transport civilizat, și noi am prevăzut, în contextul noilor sarcini trasate la recenta Conferință Națională a partidului, să dezvoltăm activitatea în acest domeniu de larg interes cetățenesc. Dacă în 1987 am primit în dotare încă un autobuz de mare capacitate, urmează ca în anul de cîrînd începînd să primim încă două autobuze, un maxi-taxi și două taximetre, fapt ce ne va permite să venim în întîmpinarea cerințelor publicului călător și să asigurăm un transport cît mai civilizat, la nivelul exigențelor.

MIHAI STĂNESCU ■

Încă puțin pînă departe

Profilată mai mult pe confecții, Cooperativa „Muncă și artă” își desfășoară cele 52 de unități mai mult pe raza sectorului 2 al Capitalei. Între acestea, unitatea nr. 37 din Șoseaua Ștefan cel Mare nr. 31, aflată la parterul blocului 39 are și statut de unicat. Este singura unitate din țară specializată pe confecționarea echipamentului sportiv. Materialele necesare sînt procurate prin intermediul C.N.E.F.S.-ului iar principalii beneficiari sînt cluburile sportive din țară. Printre ele mai vin și cluburile modeste, chiar asociații sportive mai mici. Mai ales acestea din urmă depun comenzi, sînt programate pentru ridicarea peste cîteva luni, dar atunci fie au retrogradat, fie nu mai au fondurile respective, fie au schimbat tutela și au trecut în patronajul altor întreprinderi care nu mai sînt de acord cu achitarea comenzilor sau sînt, dar au cheltuit banii. Așa s-a ajuns în situația că o serie de comenzi au fost executate dar n-au fost ridicate și achitate. Cu unele, cooperativa s-a mai descurcat. A livrat comenzile neridicate

unor beneficiari mai noi, dispuși să plătească imediat. Dar în cazurile în care culorile echipamentului nu s-au mai potrivit cu nici o altă „asociație client”, ele au rămas în stoc, în așteptarea banilor. Așa se face că „Muncă și artă” are patru dosare în arbitraj și sume de aproape 2 milioane neachitate pentru comenzi ferme și executate. De aici s-a născut și principiul pe care șefa centrului, Ioana Drăghici, îl aplică fără nici o rețineră. „Pe cine nu se interesează insistenț de comenzile sale nu îl servesc pentru că am dispoziții de la conducere”. Între altele, ne-am interesat la conducere și tovarășa președintă Silvia Predețeanu spunea că dificultățile cu comenzile neridicate au obligat conducerea cooperativei să treacă la o măsură simplă. „Cînd se prezintă un beneficiar și se verifică atent posibilitățile de plată și mai apoi se introduce comanda în execuție”. Dar să ne întoarcem la centrul 37. Ne-am prezentat ca fiind din partea unei asociații care are o comandă mai veche, depusă în 16 februarie anul trecut, programată pentru luna

ulie, aminată pentru decembrie și acesata reaminată pentru anul acesta. „M-a trimis șeful și mi-a spus că mă omoară dacă n-o rezolv”! „Poate să-ți facă ce vrea! Anul trecut ați avut comandă neridicată pe care am vindut-o la alții. Anul acesta ați revenit și dacă nu v-ați mai interesat, am aminat-o! Ți-am spus că am dispoziție să nu servesc pe cine nu se interesează!” „Dar am avut alți colegi care s-au interesat în fiecare lună și le-ați spus că luna viitoare”. Cu discreție, șefa centrului a acoperit micile semne de import oferite de cei care s-au interesat mai atent de comenzile lor și probabil că și le-au și ridicat de multă vreme. Toate încercările de a ajunge la o soluție rezonabilă s-au izbit de o iritare inexplicabilă, iar încercarea de a vorbi cu șeful centrului (deși vorbeam chiar cu responsabilă) nu s-a ales decît cu trimiterea la conducerea cooperativei. Cînd am limpezit lucrurile, șefa centrului ne-a oferit aceleași argumente, plus numele cîtorva asociații care au depus comenzi și mai apoi nu le-au ridicat (Olimpia Reșița, C.S.S. Reșița, C.F.R. Timișoara, Gloria Bistrița, Corvinul Hunedoara, Minerul Lupeni). Cît privește dezordinea inimaginabilă (sandviciuri peste acte, cafea, atenții, smîntînă, termos, plicuri, stilouri, borcane, săpunuri, o harababură nu în încăperea ticșită de marfă și stăpînită de dezordine, ci chiar pe biroul șefei de unitate) ea nu suporta decît jenă și o stare de neospitalitate, dacă nu chiar de ostilitate.

La conducerea cooperativei „Muncă și artă” ni s-a spus că situația e singulară și ea va fi limpezită. Aminarea unor comenzi are drept cauză absența materialelor din culorile solicitate de diferite cluburi. Cînd sosesc culorile, cluburile fie au cheltuit banii, fie au renunțat, fie nu mai au conturile deschise. Dacă nu se îndeplinește așa, atunci sînt doar chestiuni care țin de seriozitatea clientului respectiv. Dar nu același lucru se îndeplinește la celelalte 51 de unități. Ar fi și culmea ca acolo clienții, cetățenii care doresc să comande îmbrăcăminte, să fie serviți după gradul de insistență. Dimpotrivă, ne spunea președinta cooperativei, executăm o serie de comenzi de întîmpinare, produse noi, solicitate de tineret, pe care le oferim spre vinzare. Unele au chiar mare succes și asta a dus la profilarea unor unități și meseriași. Cu ce ați rămas datori față de beneficiarii serviciilor dumneavoastră în anul care s-a încheiat? La această întrebare am primit un răspuns lucid. „Nu am satisfăcut întreaga gamă de confecții solicitate de tineret, în special în materie de modă sport, aceasta mai ales din lipsa țesăturilor adecvate. Nu puteam oferi clienților o mare diversitate de stofe pentru costume și alte confecții de iarnă din două motive care țin de dificultățile în aprovizionare și de faptul că nu putem ține prea multe stocuri la dispoziția clienților pentru că ne încărcăm la capitolul stocuri. Din acest punct de vedere, ciclul de rotație de cinci zile pentru o stofă, în cazul nostru, este mult prea mic. Un client vine, comandă, achită o parte și vine să ridice articolul abia atunci cînd și-a planificat restul de bani sau cînd are timp. N-am reușit să diversificăm modelele. Avem meseriași de clasă, cu zeci de ani de muncă, oameni foarte pricepuți, artiști chiar, care spun că ei de o viață fac costume clasice și au clienții lor constanți, ba chiar abia le fac față ca să se mai ocupe și de confecții sport. Am rămas datori și la capitolul documentare. Atît pentru noi cît și pentru cetățeni. Cît privește calitatea comenzilor onorate, la acest capitol n-am avut obiecții, am fost mereu la înălțimea solicitărilor”.

Ce vă propuneți pentru anul care a început de cîteva zile? Realizarea tuturor solicitărilor de plan și înlăturarea tuturor minusurilor pe care le-am amîntit. Ele sînt neîmplinirile care vor sta în centrul atenției spre a face astfel toate serviciile noastre să intre la calificativul „ireproșabil”.

CORNEL NISTORESCU ■

În pas cu cerințele populației

La fel ca și celelalte localități ale țării, și orașul Roșiori de Vede a cunoscut, mai ales în ultimul deceniu, o amplă dezvoltare, ajungînd astăzi să dispună de multe unități de interes republican (între care, întreprinderile mecanică de material rulant, textilă și de tricotaje, de mecanizare a agricul-

turii, de ulei și de bere, de mobilă etc.) cu o producție marfă industrială de peste 4,3 miliarde de lei, de numeroase dotări social-culturale, precum blocuri moderne de locuințe însumînd peste 4 000 de apartamente, un mare spital orașenesc cuplat cu dispensar polyclinic, hotel turistic, cinemato-

Cei 40 de ani care au trecut de la proclamarea Republicii au însemnat, deopotrivă, ani de strălucite realizări în construcția socialistă, precum și ani în care România s-a afirmat cu putere pe plan internațional prin demersurile, acțiunile și inițiativele sale consecvente îndreptate spre rezolvarea marilor probleme ale contemporaneității: dezarmarea, și în primul rând dezarmarea nucleară, colaborarea și pacea, reglementarea pașnică a conflictelor și diferendelor internaționale, dezvoltarea, instaurarea unei noi ordini economice internaționale. Acționând în anii Republicii pentru înfăptuirea acestor deziderate ale tuturor popoarelor, România a dobândit un prestigiu de seamă pe toate meridianele globului.

Politica externă a țării noastre, prezența și prețuirea României în lume au fost puternic potențate și dinamizate în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului, de când la conducerea destinului poporului nostru se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. În anii care au trecut de atunci, s-au impus cu deosebită forță în conștiința popoarelor inițiativele, propunerile și demersurile de amplu răsunet internațional ale conducătorului partidului și statului nostru, vibrantele sale apeluri adresate

oamenilor de stat, popoarelor de pretutindeni, în vederea apărării dreptului suprem la pace, la existență liberă și demnă a tuturor națiunilor. În fapt, inițiativele și acțiunile au fost consacrate inițiative judicioase elaborate, caracterizate prin realism și un înalt sentiment de responsabilitate față de viitorul poporului român, al planetei noastre. O constantă a politicii externe a României este, de asemenea, preocuparea pen-

Anii Republicii au însemnat și afirmarea României în lume pe plan economic. Țara noastră și-a intensificat și continuă să-și intensifice schimburile economice internaționale, prin creșterea ponderii produselor de înaltă prelucrare în cadrul exporturilor, prin ridicarea nivelului calitativ și a competitivității mărfurilor livrate, prin valorificarea superioară a materiilor prime importate, prin promovarea

rele sărace și țările bogate sint condiționate de trecerea la măsuri practice în vederea făuririi unei noi ordini economice internaționale.

Și în anul 1987, anul al 40-lea al Republicii, România socialistă și-a ridicat cu putere glasul și a depus eforturi neobosite, alături de toate popoarele și forțele care doresc pacea, pentru înlăturarea pericolului unei catastrofe nucleare, pentru dezar-

avute în vedere eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune și operativ tactică din Europa și din întreaga lume, oprirea experiențelor nucleare și a oricăror activități menite să ducă la dezvoltarea și perfecționarea armelor nucleare, folosirea spațiului cosmic exclusiv în scopuri pașnice. Anul 1987 a fost și anul Conferinței Naționale a P.C.R., în cadrul căreia tovarășul Nicolae Ceaușescu, analizând probleme ale situației internaționale, a chemat la eliminarea oricăror arme nucleare din Europa, la dezarmare convențională, pentru dezvoltarea colaborării, prieteniei și păcii în Europa și în întreaga lume.

Pășind în al cincilea deceniu de existență a Republicii, sintem ferm încredințați că România va acționa și în viitor cu toată hotărârea și competența pentru înfăptuirea dezarmării, în primul rând a dezarmării nucleare, pentru consolidarea climatului de destindere, încredere și largă colaborare între toate națiunile lumii, pentru soluționarea gravelor probleme economice și sociale ale planetei, pentru făurirea acestui sfârșit de veac și de mileniu în consens cu interesele și aspirațiile de pace și progres social ale oamenilor de pretutindeni.

ION CODRU ■

România pe frontul păcii

tru promovarea dialogului, pentru asigurarea de soluții exclusiv pașnice, constructive tuturor problemelor cu care se confruntă omenirea în zilele noastre. Considerând că pacea popoarelor este indivizibilă, că ciocnirile armate și tensiunile nu pot rezolva problemele de la care pornesc, ci, dimpotrivă, le amplifică și mai mult, țara noastră militează pentru soluționarea lor pe calea dialogului pașnic, pentru abolirea definitivă a forței și a amenințării cu folosirea ei pe plan mondial.

formelor moderne de cooperare cu alte state în producție, știință și tehnică, a legăturilor economice pe termen lung, așezate pe baza unor acorduri și instrumente de colaborare stabile și de durată. Concomitent, România acționează în direcția unei contribuții concrete la soluționarea echitabilă a complexelor probleme care stau în fața economiei mondiale. În viziunea României, depășirea manifestărilor de criză și dezechilibru din economia globului, evitarea confruntării dintre țări

mare, securitate și destindere, pentru colaborare și pace. Amintim, în acest sens, „Considerentele și propunerile României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu privind problemele majore ale vieții internaționale aflate pe ordinea de zi a celei de-a 42-a sesiuni a Adunării Generale a ONU”, difuzat ca document de lucru al Națiunilor Unite, care s-a impus atenției prin faptul că propune soluții constructive la marile probleme cu care se confruntă omenirea. În domeniul dezarmării, sint

• IDEI • INIȚIATIVE • CONFIRMĂRI •

Pentru securitatea continentului, pentru o Europă unită a destinderii și cooperării

România a propus, la Conferința pentru măsuri de încredere și securitate și pentru dezarmare în Europa de la Stockholm, un amplu și constructiv program de măsuri vizând crearea pe continentul european a unui climat de încredere și de securitate:

- Renunțarea la manevre militare multinaționale de-a lungul frontierelor între state.
- Stabilirea de-a lungul frontierelor dintre țările membre ale NATO și țările participante la Tratatul de la Varșovia a unui culoar liber de arme nucleare și alte arme de nimicire în masă și, în perspectivă, de orice armamente și forțe militare, cu excepția forțelor de ordine și frontieră.
- Desființarea bazelor militare străine și retragerea trupelor aflate pe teritoriul altor state.
- Crearea de-a lungul frontierelor dintre state a unei zone de 50-100 km, în care să nu aibă loc manevre, deplasări și concentrări de forțe și armamente sau punerea în stare de alertă a unor unități importante ale acestora și în care să fie limitate forțele armate, armamentele și activitățile militare, ca un pas spre stabilirea de zone demilitarizate.
- Închegarea cheltuielilor militare ale statelor participante până la încheierea unui acord de reducere a acestora.
- Încurajarea și sprijinirea eforturilor pentru crearea de zone ale colaborării pașnice și bune vecinătăți, fără arme nucleare, în diferite regiuni ale Europei.

La Reuniunea general-europeană de la Viena, România a prezentat o serie de importante propuneri, între care:

- Convocarea unei conferințe asupra dezarmării convenționale în Europa.
- Organizarea unei conferințe

privind dezvoltarea colaborării economice și cooperării în producție între toate statele continentului.

• Inițierea și găzduirea la București a unei conferințe în problemele cooperării tehnico-științifice.

• Organizarea unei reuniuni speciale care să convină măsuri pentru protecția mediului înconjurător.

• Convenirea unei conferințe europene care să examineze situația tineretului din statele participante.

• Inițierea unei reuniuni de experți care să analizeze cauzele și efectele șomajului și să facă propuneri de asigurare a locurilor de muncă.

In sprijinul reglementării pașnice a conflictelor și diferendelor internaționale

— În urma unei inițiative românești, în anul 1979, pe ordinea de zi a Adunării Generale a ONU figurează, ca punct distinct, problema reglementării prin mijloace pașnice a diferendelor dintre state.

— La propunerea României, Adunarea Generală a ONU a adoptat, în 1982, într-un cadru solemn, „Declarația privind reglementarea pașnică a diferendelor internaționale”.

— În 1985, la inițiativa României, în cadrul celei de-a 40-a sesiuni (jubiliare) a Adunării Generale a ONU, este adoptat, prin consens, Apelul solemn adresat statelor aflate în conflict pentru a pune capăt neînfrânată ostilităților militare și a trece la reglementarea pașnică a diferendelor lor, precum și Angajamentul tuturor statelor de a se abține de la folosirea forței sau a amenințării cu forța și de a soluționa problemele litigioase numai prin mijloace pașnice.

— România a propus ca, în cadrul ONU să se creeze o Comisie de bune oficii, mediere sau conciliere, la care să recurgă statele aflate în conflict.

— Pornind de la pericolul grave la adresa păcii și securității mondiale pe care le comportă amplificarea conflictelor existente în lume, în cadrul documentului „Considerentele și propunerile României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu privind problemele majore ale vieții internaționale aflate pe ordinea de zi a celei de-a 42-a sesiuni a Adunării Generale a ONU”, prezentat la Națiunile Unite și devenit, la 17 septembrie 1987, document oficial al

Organizației mondiale, este făcută propunerea ca ONU să adreseze un apel general către toate statele aflate în conflict pentru încetarea operațiunilor militare și chemarea către toate statele lumii de a trece la soluționarea tuturor problemelor litigioase și diferendelor dintre ele pe cale pașnică, prin tratative.

Pentru soluționarea echitabilă a problemei datoriei externe

— Crearea unui organism special în cadrul ONU care să dezbate propuneri de măsuri concrete vizând soluționarea globală a problemei datoriei externe.

— Înscrisura pe ordinea de zi a celei de-a 42-a sesiuni a Adunării Generale a ONU a punctului intitulat „Criza datoriei externe și dezvoltarea”.

— Adunarea Generală a ONU să adreseze tuturor țărilor dezvoltate creditoare, băncilor și instituțiilor financiare internaționale un Apel ca acestea să instituie un moratoriu de cel puțin 5 ani pentru toate creditele acordate țărilor în curs de dezvoltare.

— Pentru creditul FMI și BIRD contractate până în prezent să se fixeze un nivel al dobânzilor limitat la cel mult 5 la sută, iar pentru cele care se vor acorda în viitor la 4 la sută.

— Renunțarea de către Banca Mondială la practica arbitrară și nejustă de majorare a datoriei externe prin adăugarea așa-zisului „risc valutar”.

— Prolungirea de către FMI și BIRD a termenelor de rambursare a tuturor creditelor cu cel puțin 10 ani, în scopul asigurării resurselor financiare necesare progresului țărilor în curs de dezvoltare.

— Reducerea cheltuielilor proprii ale FMI și BIRD și limitarea cotei de beneficii a acestora la maximum 0,5 la sută.

Demersuri consecvente pentru lichidarea subdezvoltării și făurirea unei noi ordini economice internaționale

— Propuneri în consens cu interesele tuturor națiunilor

— În Mesajul adresat de președintele Nicolae Ceaușescu Conferinței internaționale privind relația dintre dezarmare și dezvoltare s-a propus ca economiile realizate prin trecerea la închegarea cheltuielilor militare la nivelul anului 1987 și reducerea lor în prima etapă cu cel puțin 5 la sută să fie folosite și pentru creșterea contribuțiilor la programele de asistență tehnică ale ONU.

— Convocarea unei conferințe internaționale în cadrul ONU, cu participarea pe bază de egalitate în drepturi atât a țărilor dezvoltate cât și a celor în curs de dezvoltare, care să adopte soluții reciproce acceptabile în problemele economice, pentru lichidarea subdezvoltării și realizarea unei noi ordini economice internaționale.

— Convenirea în cadrul ONU a căilor și mijloacelor de acțiune pentru ca toate țări-

le, și în primul rând cele în curs de dezvoltare, să poată beneficia de marile cuceriri ale genului uman. Convocarea în acest scop a unei noi Conferințe a ONU pentru știință și tehnologie în folosul dezvoltării.

— Adunarea Generală a ONU să adreseze un Apel tuturor statelor de a renunța la măsuri protecționiste și discriminatorii, la orice bariere artificiale, la restricții și contingente în cadrul schimburilor comerciale și de a aplica ferm prevederile Acordului General pentru Tarife și Comerț (GATT) privind acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate.

— Democratizarea întregii activități a FMI și BIRD, astfel ca țările membre, îndeosebi cele în curs de dezvoltare să aibă un rol mai mare în stabilirea măsurilor și adoptarea hotărârilor celor două instituții.

Muzeul din gară

La Gare d'Orsay, celebra stație feroviară a Parisului Belle Époque, născută din cenușa unui grandios palat care găzduia Curtea de Conturi, a primit o nouă destinație. Victor Laloux, arhitectul care a primit comanda să ridice vizavi de pinacoteca Luvrului o gară care să asigure turiștilor de la periferia orașului accesul lesnicios la Expoziția universală de la 1900, a fost criticat pentru construcția ridicată în timpul record de 2 ani pentru că aceasta „semăna cu un palat de belle-arte”. Observații care anticipau, fără stirea criticilor, destinația pe care acest edificiu o primea 86 de ani mai târziu. În istoria gării stau scrise câteva evenimente memorabile: la 19 mai 1958 generalul Charles De Gaulle a ținut aici conferința istorică prin care a anunțat reînnoirea la viață politică, doi ani mai târziu Orson Welles folosea măiestruasele spații ale gării pentru a filma „Procesul” kafkian, iar Bernardo Bertolucci citeva scene din „Conformistul”, după romanul omonim al lui Alberto Moravia. Aici au dat spectacole doi monștri sacri ai teatrului francez, Jean-Louis Barrault și Madeleine Renaud. În 1961 stația a fost pusă în vânzare. Primul care s-a interesat de ea a fost celebrul arhitect Le Corbusier care sugera construirea unui palat înalt de peste 100 de metri, asemănător sediului O.N.U. din New York. Alții au propus edificarea unui hotel ultramodern cu 650 de camere, minunat amplasat față în față cu muzeul Luvru. Polemicile asupra celor două proiecte au fost atât de aprinse, încât până la urmă nu s-a făcut nimic. Nimic rău,

pentru că bătrina gară, măr al discordiei, a fost transformată în muzeu. După șase ani de muncă migăloasă, arhitecta italiană Gae Aulenti și ai săi 1200 de lucrători specialiști au dat Parisului un nou și inedit muzeu. Musée D'Orsay are 220 de metri lungime, 75 lățime și 32 înălțime și acoperă o suprafață de 16 000 metri pătrați. În sălile sale sint expuse 5 000 de opere de artă: peste 2 000 de picturi, 250 de pasteluri, 1 500 sculpturi, 1 000 de obiecte de artă și 30 000 de fotografii, ultimele alcătuind un muzeu în chiar inima muzeului. Aici poate fi admirată întreaga istorie a artei franceze din perioada care a început cu 1848 și s-a încheiat în 1914. Muzeul Orsay acoperă, prin operele pe care le găzduiește mai bine de o jumătate de secol de artă în care au creat realității și impresioniștii, academicii și naturalisții. Gara propriu-zisă este ocupată de sculpturi, o adevărată pădure de capodopere.

Primii vizitatori au însemnat — se putea altfel? — și primele critici. Se bate monedă pe costul acestei operațiuni care a redat Parisului o capodoperă arhitectonică condamnată altfel să sfârșescă sub lama buldozerului. Și asta nu ajunge? Dacă ar fi vorba doar de atât — fără a aduce în discuție valoarea artistică a lucrării — și banii cheltuiți ar însemna o investiție rentabilă. Dar, cum spunea indignat Jacques Rigaud, funcționarul însărcinat cu realizarea lucrărilor, „acesta este prețul a 3,5 km de autostradă și, din păcate, dacă pentru asta s-ar fi cheltuit banii, nimeni n-ar fi protestat”.

IOAN ROȘCA ■

Toate încercările de a defini specificul național în realizările unei școli artistice sfârșesc prin a referi la lucruri valabile, de fapt, și în definiția altor școli. Ceea ce înseamnă că specificitatea o face nu atât inventarul componentelor cit dozaul tainic al acestora. În „Expoziția de sculptură spaniolă contemporană” de la Muzeul de Artă al României sentimentul unui cuprins spiritual iberic operează din primul moment și-l însoțește pe vizitator cu insistență, ori cu atât mai insistenț cu cât descoperă că temele și, parțial, soluțiile plastice sînt, în general, europene, populare deci într-o arie culturală largă.

Și dacă vorbim de frecvența unor soluții artistice într-o manifestare, în care ar fi mai propriu să relevăm unicitatea și originalitatea lor, e pentru că această expoziție reflectă înținderea și forța unui veritabil fenomen al ultimelor două decenii în sculptura de pe continentul nostru: multiplul.

Gravura, litografia și alte specii ale graficii au presupus de veacuri distribuția în medii diverse prin tiraje mai mult sau mai puțin controlate. Sculptura însă — deși „multiple” ale unor opere în bronz sau metale prețioase s-au produs în toate timpurile — a continuat să aibă statutul unei arte unde tot ce nu-i „original”, adică obiect ieșit din minile artistului și purtându-i semnătura, e altceva: copie, contrafacere etc. Adevărul e că multiplicarea e un fapt frecvent în toate epocile și că numai în ultima vreme și cu preponderență într-o serie de țări ea și-a precizat — ca fenomen interesant noi categorii de colecționari și noi categorii de comercianți — teritoriul și legile proprii. În selecția spaniolă tirajele merg de la un minimum de 10 exemplare la un maximum șocant de 2000 de exemplare (în cazul prodigiosului și celebrului Miguel

Berrocal). Iată, într-adevăr, o cale pe care se întindesc în chip ideal interese până nu de mult contrarii: un artist sculptor foarte solicitat produce un obiect unic... în câteva mii de „originale” (fiindcă nici unul din acestea nu e copia a ceva) și câteva mii de oameni, care, tot până nu demult, n-ar fi visat să poată cumpăra sculpturi — din cauza prețului aproape prohibitiv pentru marea publică al lucrărilor în piatră, lemn, metal și alte materiale tradiționale ale sculpturii — pot să devină, cu o cheltuială în datele rezonabilului, colecționari.

Arta „multiplelor”

Cîteva din reperele originalității în procesul înnoirii artei sculpturii sau, mai bine zis, al democratizării cimpului de interese le oferă José Medina Medina, comisariatul expoziției, în catalog: „Cînd acest multiplu — de condiție modernă, am zice noi — a apărut și a fost acceptat, s-a ajuns la determinarea actuală a categoriilor de sculptură după numărul respectiv de exemplare executate. Pe baza acestui criteriu, numim „piese unice”, firește, sculpturile materializate într-un unic exemplar; numim „originale” toate sculpturile produse conform cu un model într-un tiraj de două-maximum opt exemplare; dacă editarea modelului merge de la 9 la 75 exemplare, fiecare din acestea e numit „multiplu”; dacă tirajul este mai mare de 75 de exemplare, acestea sînt considerate în general ca fiind exemplare „de serie”. Să precizăm că aceste limite numerice

sînt oarecum flexibile, cum este logic, și că nu există unanimitate în distincția dintre „multiplu” și „serie”. Și așa mai departe, în sensul că de aici încolo convențiile — controlate direct de comerțul de artă — trec înaintea celor tradiționale, condiționate însă strins de concepția conform căreia între ideea de artist și ideea de unicitate a obiectului artistic acționează principii clare și cu durată.

Pentru cetățeanul interesat de treburile frumosului în artă, problemele teoretice ale restructurării unui domeniu conțenează mai puțin. De aceea și organizatorii români ai expoziției au numit-o „de sculptură”, nu de „multiple”. Piese selectate — itinerantă prin cîteva țări — sînt reprezentative atât pentru preocuparea pentru arta multiplicată a sculptorilor spanioli contemporani dar și pentru arta lor de sculptori propriu-zis, nume de mare rezonanță în plastica europeană. Deși de dimensiuni reduse, lucrările vădesc o însuflețită monumentalitate și mai ales, o eleganță a afectului ce ne ține departe de gândul „fabricației”, al unei serialități cu excelență industrială. Se spune că numai spiritul sporește cînd se împarte. La artistul adevărat, oglindirea ideii într-un număr mare de „multiple” ale ei devine un act de dreptate: se impun astfel mai repede artiștii și ideile de seamă. Dorina Coșoveanu, muzeograf și critic de artă de întinsă cultură, a vechiat la orinduirea operelor în Muzeu astfel ca publicul să se sizeze cu farmec momentele de referință ale manifestării, creația unor Francisco Baron, Oscar Estruga, Amadeo Gabino, Carlos Garcia Muela, Angel Mateos, Antonio Ramirez, Pablo Serrano, Jose Luis Sanchez, Francisco Torres Monso.

TUDOR OCTAVIAN ■

La înălțime

Tenismanului vest-german Boris Becker nu i s-a permis participarea la un turneu organizat la Stockholm deoarece a jucat în R.S.A. Veto-ul aparține asociației suedeze „Sportivii împotriva apartheidului”, conduse de recordmenul mondial al săriturii în înălțime, Patrik Sjöberg. Această asociație cere boicotarea sportivilor care au acceptat să concureze în Africa de Sud. (De altfel lui Becker i s-a retras și titlul de ambasador onorific al UNICEF!) Sjöberg nu-l cunoaște personal pe tenismanul vest-german, dar declară: „Lumea mea este stadionul, simt că și eu am o răspundere pentru ce se întîm-

plă pe glob și știu ce este nedreptatea. Am auzit la școală, am văzut la TV ce se întîmplă în Africa de Sud. N-aș apărea acolo, într-un concurs, nici pentru un milion de dolari”.

Deși, datorită cîmei, nu se poate antrena în Suedia decît 2 săptămîni pe an, Sjöberg nu intenționează să părăsească Göteborgul natal, familia, prietenii pentru a-și stabili reședința în Spania (unde se antrenează) sau Monaco (precum binecunoscuții săi compatrioți Bjorn Borg și Ingemar Stenmark).

Campion mondial, în septembrie la Roma, recordman mondial și cel mai îndrăgățit să aspire la trecerea ștachetei înălțate la 2,50 m, Sjöberg este la înălțime în primul rînd ca om, ca cetățean.

DAN DANUȚ DORU ■

Racul

VIRGIL MILITARU ■

PAPA ■

1987... un an bogat în evenimente, plin de confirmări, dar și cu dezamăgiri, despărțiri și regăsiri, un an care a deschis uși noi către diversitate, un an cu sunete vechi și sunete noi, cu noi culori, noi tunsori, noi stiluri, un an care și-a căutat în permanență un nou suflu. În lumea entuziasată a muzicii rock s-a simțit mai mult ca oricînd nevoia de a ieși din tipare, iar surprizele s-au ținut lanț. Și totuși ce se poate spune concret despre muzica anului 1987? Greu de dat un răspuns. Cînd e vorba de rock, fiecare fan devine un critic și fiecare critic un fan. În această uriașă industrie ce pare a trăi în lumea fanteziei este aproape imposibil să-i împaci pe toți. Să gustăm totuși o felie din marelui tort al rockului '87. ● În rockul românesc „HOLOGRAF” s-a impus definitiv devenind port-stindard. „Umbre pe cer”, „Cine știe oare”, „Visul meu din zori” sînt doar cîteva din succesele de top care le-au asigurat notorietatea. ● Evenimentul anului: la 16 august s-au împlinit 10 ani de la dispariția lui Elvis Presley, regele rock'n'rollului, cel mai mare star al tuturor timpurilor. ● 1987 a fost mai mult ca oricînd anul noilor veniți. O avalanșă de nume noi invadează clasamentele: MEL &

KIM, DESIRELESS, CURIOSITY KILLED THE CAT, JOHNNY HATES JAZZ, PIERRE COSSO, RICK ASTLEY ● COSTINEȘTI se dovedește a fi cea mai puternică rampă de lansare a muzicii de dans din țara noastră. Aici s-a lansat grupul IZVOR, reușind să devină peste noapte vedeta

Repere ale muzicii ușoare

1987

concursului. Grupul este format din fete. ● Cine a fost vocea nr. 1 a anului? Se pare că Whitney Houston, deși Madonna a dominat copios clasamentele producînd „hituri” pe bandă rulantă. ● La noi, Aura Urziceanu s-a desprins în forță, dovedindu-ne încă o dată că este posesoarea unei voci „de aur”. ● Surpriza cea mai plăcută a anului: revenirea lui Michael Jackson, după o tăcere de trei ani. Albumul său „Bad” intră în topurile anului '88 pe poziție fruntașă. ● Surpriza tristă a anului: asasinarea lui Peter

Tosh, celebrul interpret de muzică reggae, fost component al trupei „The Waylors”. ● Promisiuni pentru muzica ușoară românească: doi tineri talentați ceruseră publicul la „Festivalul MAMAIA '87”. Daniel Iordăchioaie, plin de temperament și semănînd leit cu Elvis și Cătălin Crișan, sensibil, plin de farmec, asemuit de cei prezenți cu Julio Iglesias. Va fi un duel interesant în anul '88. ● Cel mai răsunător „come back”: „BEE GEES”. Frații Gibb s-au relansat cu cîntecul „You Win Again”, ajuns imediat nr. 1 în topurile din întreaga lume. ● Cel mai bun album al anului: în Statele Unite, „Graceland” realizat de Paul Simon în colaborare cu muzicieni renumiți din Africa, în Europa, „The Joshua Tree” al trupei „U2”. ● Cele mai frumoase interprete ale anului: alături de Samantha Fox alte două ingenuie fatale vin să întărească teoria cum că în clasamente se poate ajunge și altfel decît cîntînd. Noile venite se numesc Mandy și Sabrina. Nici una dintre ele nu a depășit vîrsta de 19 ani. ● La capitolul longevitate salutăm prezența încă plină de vigoare a veteranului rockului românesc, Liviu Tudan. La Mulți Ani!

MIRCEA ZANE ■

Misterioasa pădure fosilă

O misterioasă pădure fosilă pietrificată ce a rezervat multe surprize paleontologilor, a fost descoperită recent pe insula Axel Heiberg, din arhipelagul canadian, la 1100 kilometri de departare de Polul Nord. Pădurea are vîrsta de 45 milioane de ani și se află într-o stare bună de conservare. Pe suprafața ei de 2,5 hectare au fost numărate 200 exemplare de conifere, măsurînd peste 50 metri înălțime, care au conviețuit într-un ecosistem complet diferit de cel existent la acea altitudine. Aici s-au mai găsit urme de ferigi uriașe și arbuști cu frunze enorme, precum și hățisuri dese. Cum a putut exista o astfel de vegetație într-o perioadă cînd lumina și căldura erau rare se întreabă specialiștii. Cea mai plauzibilă explicație, spun cercetătorii canadieni, ar fi un efect local de seră cauzat de activitatea vulcanică locală.

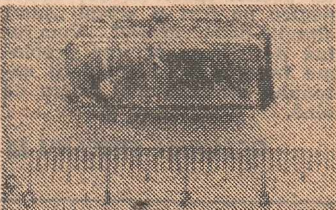
„Sateliți” care se înghit

Echipa profesorului Grenier, de la IMSERM din Strasbourg, și serviciul de microelectronică al Centrului de cercetări nu-

cleare, au pus la punct o capsulă autonomă, ce permite să se capteze și să se transmită, prin unde radio, activitatea electrică și mecanică a intestinului. Formată dintr-un cilindru cu două extremități, dintre care una mobilă în interiorul căreia se află un emițător radio și trei brațe exterioare, fixate la capătul capsulei și în greutate de 4,7 grame, ea se introduce, prin gură în organism. Două baterii

Breviar științific

de ceas, din oxid de argint, permit transmiterea măsurărilor, timp de 35 de ore, la o distanță de mai mulți metri. Odată capsula aflată în interiorul intestinului un semnal magnetic transmis din exterior, pune în funcțiune un mic dispozitiv termic care prin toipire, rupe firul ce reține brațele strîns de corpul capsulei, îndepărtîndu-le. Fiecare braț are un mic electrod ce vine în contact cu mucoasa intestinală permițîndu-se astfel efectuarea măsurărilor, ce sînt transmise continuu prin emițătorul radio. La terminarea analizelor brațele sînt readuse de-a lungul corpului capsulei

datorită decompresiei resorturilor provocate prin resorbția unui fir de catgut, facilitînd trecerea „satelitelui” prin sfîntul anal și evacuarea lui. Astfel capsula permite studiarea diferitelor funcții ale stomacului, intestinului subțire și gros, obținerea de date referitoare la mecanismul anumitor diaree sau constipații, în vederea unui tratament eficient, precum și modul de acțiune al diferitelor medicamente. În cadrul cercetărilor ce sînt în curs se caută să se mai obțină date referitoare la temperatura și gradul de activitate ale tubului digestiv, elemente ce par să intervină într-un anumit număr de dezordini intestinale. Se speră ca într-un viitor nu prea îndepărtat să se mai obțină indici asupra funcțiilor enzimatice și de secreție ale intestinului. În imagine „satelitul” înainte de a fi înghițit.

AUREL DIANU ■

ORIZONTAL : 1) Vechi instrument pentru măsurarea timpului — Veșmintul lui Cronos! 2) Element de compunere cu sensul „anterior” — Interval de timp înainte de apariția soarelui cînd în atmosferă domnește o lumină difuză. 3) După aceea... — Eugen Tomescu — Dat în fiert. 4) Se invită cu tic-tac — Oficiul Național de Turism (siglă). 5) A face legătura — Uniunea Internațională de Telecomunicații (siglă) — Poem alegoric de Alfred de Vigny. 6) Radu Dima — De foarte mult timp (ist.) — Prefix cu sensul „impuls”. 7) Cuvînt care imită zgomotul produs de mișcarea frunzelor. 8) Zile de pe urmă! — Cel care trece prin Greenwich are valoarea zero și în funcție de el s-au fixat fusele orare pe glob. 9) Din vremuri de mult trecute — 2-4 timpi! — Singură. 10) ...Iorgovan, eroul unor vechi legende populare. 11) Primele zile ale fiecărei luni la romani, care la greci aveau sensul de... niciodată. — Împarte cu precizie timpul elevilor la școală. 12) Ca și timpul care trece și nu se mai întoarce niciodată (fem.).

VERTICAL : 1) Durează timp de o oră (pl.) — Veacuri (inv.). 2) Cîntă cîtu lipite de perete — Ultimele file de calendar! 3) Perioade lungi de timp — Sute

de ani. 4) Animal cu pete albe — La început și sfîrșit de antichitate! — Perioadă lungă de timp din istoria omenirii. 5) La început de secol! — Naș — Azi... ieri. 6) Competiție sportivă periodică cu caracter stabil — La mijloc de codru! 7) Fixați în timp — Localitate în apropiere de Grenoble. 8) Ruteniu — Durează scurt timp. 9) Inima ceasului — Odinioară... primele! — Localitate legendară. 10) Măsoară grav de la înălțime scurgerea timpului — Timpuri... sfîrșite! 11) Simbolizînd vespucia timpului în cinstea lui se organizează de către greci sărbătorii anuale — La un odată. 12) Perioadă de timp delimitată de... luni — Seara-i pe sfîrșite!

Dictionar : PRE, CROP, UIT, ELOA, OSM, IUȘE, LOG, PRIU, RIVES, NOB.

VIORIEL IORDACHE ■

Dezlegarea careului din numărul precedent :

TRANDAFIR : G : RENI : FULARE ; OVINE ; LA ; ER ; IE ; STOG ; OCUI ; ELI ; AM ; INII ; NICOLESCU ; A ; IOE ; ATAS ; CL ; NBF ; IN ; ARA ; O ; E ; STICLI ; CARTE ; ELEVA ; NEGURA ; ISAC ; ER ; NAMETITE.

În luna mai a acestui an se va desfășura în Corsica o amplă manifestare intitulată „Primăvara jocurilor — sporturi și tradiții în Europa”, al cărei scop este, după cum se afirmă într-o telegramă a comisiei de organizare, „de a onora jocurile de forță și îndeminare care, fără a fi discipline olimpice, solicită calități sportive de netăgăduit și perpetuează tradiții de pe vechiul continent”. Forurile implicate în realizarea acestei manifestări fără precedent până acum sînt dintre cele mai prestigioase: inițiativa este a UNESCO, egida — a Consiliului Europei, organizarea — a ministerelor Sporturilor și de Afaceri Externe din Franța.

Toate aceste lucruri ne-ar interesa în foarte mică măsură dacă în intențiile organizatorilor nu s-ar fi aflat și aceea de a invita țara noastră spre a prezenta în respectiva reuniune cunoscutul sport național oină. Dovada peremptorie a interesului altora față de acest tradițional sport românesc o constituie înseși invitațiile în cauză, date mai și, respectiv, octombrie 1987. Nu știm cit de actuală mai este acum posibilitatea participării la „Primăvara jocurilor”; cert este că ar fi fost un bun prilej de împlinire a mai vechii noastre nostalgii de a ieși în lume cu un sport original și cu vechi tradiții pe meleagurile noastre.

Invitațiile în cauză risipesc, totodată, și prejudecata conform căreia oină ar fi cunoscută numai la noi în țară, neavînd prea mari șanse de răspîndire și prin alte părți. Mergînd pe firul acestei prejudecăți, am putut afla nu puține lucruri interesante care o contrazic, adevărate revelații care îndreptățesc speranțele într-o mai largă popularitate a sportului nostru național.

Scurtă, foarte scurtă istorie

Din datele culese aproape o viață întreagă de antrenorul emerit Alexandru Rafailescu (aflat de mai mulți ani la pensie, el a întocmit o istorie a oinei), reiese că prima știre scrisă referitoare la existența jocului datează din 1763, fiind citată de marele nostru istoric Nicolae Iorga în lucrarea „Observații și probleme bănățene”. Referindu-se la jocurile copiilor din vremurile de demult, renumitul istoric și om de știință consemna și „lopta mică”, o variantă a oinei practică pe meleagurile transilvane. Alte mărturii au fost înținite în arhivele unor licee — „hilca” în Moldova și Dobrogea, „ogoiul” în Muntenia, „mingea-n țel” în Țara Oașului, „trei și fuga” și „în pătrat” în Maramureș fiind

denumiri ale sportului nostru național, cuprinse în programele de exerciții fizice permise elevilor. Întîia descriere a fazelor jocului „hoina”, „țicul” sau „poarca” se află în lucrarea „Obiceiuri și credințe la români” de A. Lambrion, publicată în „Convorbiri literare” în aprilie 1875.

De bună seamă că jocul acesta se bucura de multă faimă în epocă din moment ce țara noastră a fost invitată la prima ediție a Jocurilor Olimpice, Atena 1896, cu două echipe care să facă demonstrații de oină! Iată un fapt deloc neglijabil al istoriei acestui sport, un precedent care ne onorează și, totodată, creează anumite obligații și în contemporaneitate. În vederea acelei participări (care, pînă la urmă, n-a mai avut loc) a fost elaborat și primul regulament unitar al jocului de oină. Acest document, care consfințește existența sportului nostru național, a fost conceput de un colectiv de cadre didactice de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Brăila (școală cu echipe-fanion pe atunci), în frunte cu pro-

Oină, ieșirea în lume

fesorul Radu Corbu, autor al citorva lucrări intitulate „Oină-joc gimnastic cu mingea”.

Exemplul „căii paralele”

Există o ipoteză seducătoare: baseball-ul își are originea în oină românească! Ipoteza aceasta se bazează pe argumentele specialiștilor, și nicidecum pe tentația noastră de a fi protocronici cu orice preț.

Reprezentanții companiei americane N.B.C. care au vizitat cîndva țara noastră au fost de acord în unanimitate asupra asemănărilor de fond, în privința structurii și calităților pe care le promovează atât baseball-ul cit și oină. Comentatorul sportului Joe Caragiola, după ce a văzut niște jocuri de oină, declara:

„Mă întorc acasă cu o mare bombă. Mai mult ca sigur că voi avea o controversă puternică cu telespectatorii americani, cînd voi anunța că există elemente care atestă că oină s-a practicat înaintea baseball-ului. Compatrioții nu mă vor crede, pentru că sînt foarte

mindri de sportul pe care-l socotesc național”.

Desigur, disputa asupra acestei priorități rămîne pe undeva secundară dacă nu aproape inutilă. Faptul incontestabil este asemănarea izbitoră dintre cele două sporturi... naționale, acele elemente pe care le menționa și secretarul Federației Române de Oină, prof. Cristian Costescu: „Forma patrată a terenului și existența celor patru baze, folosirea bastonului și a mingii de dimensiuni foarte apropiate, același număr de jucători în cele două echipe, timp împărțit în repize — la bătaie — și la prindere — structura de bază a regulamentului de joc, din care modul de acționare în teren și obținerea punctelor sînt aproape identice s.a. Dar, așa cum regulamentul de baseball a suferit permanente îmbunătățiri, la fel și oină a tîns spre o unificare a variantelor sale regionale, pînă la jocul în actuala structură”.

Mai menționăm că prima schemă elaborată a jocului de baseball datează din 1839 și se datorează ofiterului Abner Doubleday. Se presupune că acel proiect sintetiza variante ale jocului de oină aduse în America în secolele 17 și 18 de emigranți din Moldova și Transilvania prea asemănător fiind baseball-ul de atunci cu hilca jucată pe la noi înainte de... descoperirea Americii.

Dar, repetăm, nu prioritatea este acum atât de importantă pentru noi, cit mai ales exemplul dezvoltării exponențiale pe care a căpătat-o în ultima vreme baseball-ul. Din exemplul acestuia putem extrage învățăminte utile pentru o dezvoltare similară a oinei, chiar dacă aceasta îi este sau nu „mamă” baseball-ului. Astfel, de dată recentă este înființarea unor federații naționale de baseball în Cuba, Polonia, Cehoslovacia, Albania, Ungaria, Iugoslavia, U.R.S.S. — în această țară organizîndu-se anul trecut și un mare campionat internațional; apoi, există Campionat Mondial Universitar de baseball — inițiativă oportună a F.I.S.U. (președinte dr. Primo Nebiolo) care a sesizat „cu un ceas mai devreme” tendințele expansive ale acestui sport pe plan mondial; în sfîrșit, de reținut că baseball-ul a fost sport demonstrativ la Olimpiada din 1974, Los Angeles — așa cum putea fi oină la Atena, în 1896!

Rupt sau nu din oină, baseball-ul și-a urmat calea propriei sale dezvoltări. Dar tocmai originea lor comună sau asemănarea izbitoră dintre cele două sporturi îndeamnă, măcar din mindrie, ca și oină să se înscrie pe o astfel de evoluție ascendentă a popularității sale în lume. De aceea, participarea la acea „Primăvară a jocurilor” ni se părea o șansă; apoi, deloc inoportună ni se pare înființarea unei comisii de baseball în cadrul federației de oină (așa cum există una de jocuri logice în cadrul celei de șah) care să se îngrijească de alinierea „noi oine” în circuitul internațional al acestui sport. În sfîrșit, o augmentare pe plan internațional al spiritului și tradițiilor acestui sport național va putea fi rezultatul unei sporite atenții care trebuie să i se dea oinei pe plan național; o atenție ca pentru un posibil sport olimpic sau ca pentru un fost și actual „sport olimpic-demonstrativ”. Vom re-lua dezbaterile acestor probleme în preajma deschiderii sezonului competițional intern de oină.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Gheorghe Hagi:

„Jocul demonstrează totul”

(Urmare din pag. 24)

pă, dar, totuși, cînd mi se reproșează „jocul individualist” nu se au în vedere calitățile mele dominante — driblingul, „explozia”, șutul. Desigur că cel care au drept calitate dominantă pasa cu latul sau depozitarea prin alunecare pot părea mai altruști. În plus, în situația mea de a fi tentat mereu de careul advers și de a fi luat în primire mereu de mai mulți adversari în fața căroca trebuie să mă descurc în fracțiuni de secundă, e foarte greu de spus cînd se termină „stilul individualist” și cînd începe cel „colectiv”. Trecerea de adversari presupune și acest risc de a pierde mingea — și cînd s-a întîmplat asta, apare și reproșul...

— Inventariază, te rog, momentele în care am pierdut calificarea pentru europene.

— Jocurile în care n-am învins. Cu Spania, la Sevilla, am avut neșansă. Se spune că am ratat, dar ocaziile au fost făcute de noi, numai că mingea n-a vrut să intre, cu un gol acolo eram calificați. Cu Austria am greșit cînd n-am riscat de la început mai mult. Am fost foarte circumspecți, am stat prea departe de poarta lor, ne-am trezit aproape de sfîrșitul meciului, cînd au apărut și ocaziile. Trebuia să riscăm de la început totul și, chiar dacă primeam gol, înclin să cred că, forțînd mult în atac, tot am fi marcat cu un gol mai mult ca ei.

— Asta o spul acum, sau ai gîndit-o și înainte de meci?

— Bineînțeles că înainte de meci. Numai că jucam în deplasare, li aveam în față pe Polster și Schachner, iar dacă nu luam măsuri de apărare și primeam gol, reproșurile ar fi fost pe dos — că trebuia să ne asigurăm mai întîi apărarea, și apoi atacul...

— Cum și s-a părut, din teren, conectarea jucătorilor austriei la joc?

— Aș juca clar să obțin cel puțin un egal. Argumentul cel mai evident a fost dispunerea lor în teren: șase fundași, doar un atacant (Polster sau Schachner, prin rotație), restul mijlocași de închidere, care n-au riscat deloc să lasă pe contratac.

— Fiind în cauză, pentru ce variantă optezi la echipa națională: cu pregătiri centralizate ale lotului național sau cu pregătire la cluburi și reunire doar înainte de joc?

N.R. „Reparăm” două greșeli de corectură apărute în ancheta sportivă publicată în nr. 52/1987 al revistei noastre. Pe coloana întîi, rîndul 11, se va citi „firească la orice eșec”, iar pe coloana a cincea, paragraful respectiv este complet doar cu următoarele rînduri subliniate: „La Dan Claudiu Tănăsescu („Săptămîna”), tînarul Craiu se

— Cel puțin o dată pe an lotul, ar trebui să se reunească într-o pregătire centralizată mai lungă. Aici se pun bazele unei afecțiuni reciproce și a tuturor față de echipa națională, jucătorii se pot cunoaște mai bine, se pot împrieteni, sau, cel puțin se mai șterg din urmele rivalităților din campionat, se omogenizează și pregătirea generală a jucătorilor, care diferă de la club la club.

— Crezi că această rivalitate „în doi” pentru titlul de campioană este folositoare fotbalului nostru?

— Desigur, bine ar fi ca lupta să se dea între mai multe echipe, ar apărea și mai mulți jucători în prim-plan, s-ar crea o atmosferă competitivă favorabilă dezvoltării fotbalului. Problema nu este că n-am avea jucători de valoare sau că nu ar fi echipe care să se angajeze în această luptă. Totul pornește de la obiectivele minimale pe care fiecare echipă și le propune — „să fim în primii zece” sau cam așa ceva. Emulația și competiția pentru înțietate depind de fiecare meci, care trebuie abordat cu gîndul la victorie, indiferent cine este adversarul. Exemple de astfel de atitudine sînt, din păcate foarte rare. Noi am învins foarte greu la Galați o echipă care a jucat excelent, fără nici un complex, și care apoi a confirmat că are o dorință de a-și folosi la maximum posibilitățile, de a nu se mulțumi cu puțin. La fel a fost și Argeșul, cu care abia am terminat la egalitate, la Pitești, sau Timișoara în fața lui Dinamo. Deci jucători buni avem, valori sînt, echipe bune sînt toate — din moment ce se află în primul eșalon. Ce lipsește în foarte multe locuri este dorința de victorie, de a avea un cuvînt de spus în acest campionat, de autodepășire. În locul ei există resemnarea și această complacere în anonim.

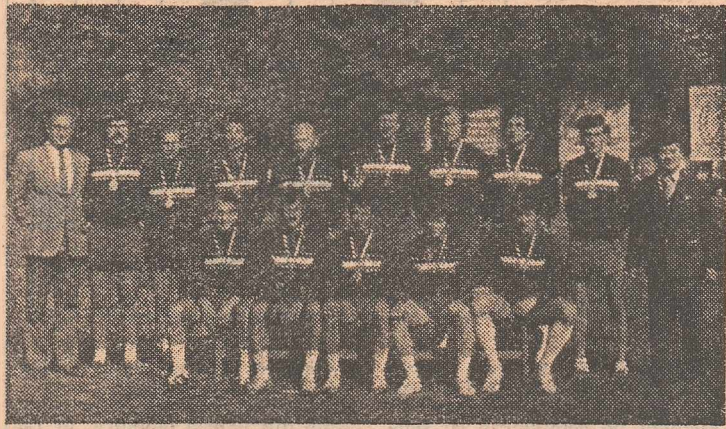
— Pentru că „deschidem” cu tine interviurile din acest nou an, spune-mi ce-ți dorești în 1988?

— Să joc la un nivel bun și constant, să ajungem cit mai departe în Cupa campionilor, să cîștigăm titlul și să ne calificăm în finala Cupei României, să obținem rezultate bune cu echipa națională și, de ce nu?, la sfîrșitul anului să fiu înarși pe podiumul anchetei dumneavoastră.

— Te-am întrebat despre dorințe ca să-ți pot ura împlinirea lor. Succes!

află pe locul 4, Gheorghe Mitroiu („Știința”) îi face loc lui Coraș (pe locul 9) între titularii ai naționalei, iar Teodor Bulza („Orizont”), cunoscînd bine ce știe și ce poate timișoreanul Varga, îl plasează pe locul 1. Corneliu Vadim Tudor („Săptămîna”) ajunge la formula unei echipe naționale...” ș.a.m.d.

LUCIAN OPREA ■

Echipa de oină cu cel mai bogat palmares (13 titluri naționale, 14 Cupe ale României ș.a.) este chiar a colegilor noștri tipografi — echipa Combinatului Poligrafic „Casa Științei”, antrenată de maestrul emerit al sportului Ilie Dăcău. Drept pentru care publicăm cu plăcere această fotografie.

● O interesantă statistică la sfîrșitul anului ne oferă agenția austriacă APA, care alcătuiește ierarhia fotbalistică a anului 1987, la nivelul reprezentativeilor. Să spunem din capul locului că, luînd în considerare atît meciurile oficiale, cit și cele amicale, echipa României se situează pe un loc... de turneu final european, adică opt, fiind precedată de șapte formații care vor fi prezente la EURO '88. Lipssește, deci, una. Este vorba de reprezentativa Danemarcei, în evidentă scădere de viteză, totuși, cu toate că a obținut această calificare de ultimă oră. Ea ocupă acum locul 18, după ce în 1983 a fost prima. ● Dar coborîrea cea mai abruptă a înregistrat-o Franța, campioană europeană în 1984, și, în consecință, prima în acest clasament, dar abia a 22-a acum. Prima po-

ziție este ocupată de Anglia, cu o linie de clasament excelentă: 8 partide jucate, 4 victorii, 3 egalități și numai o înfrîngere (într-un amical, cu R.F. Germania, scor 1-3) și cu victoria cea mai detașată a anului luat în calcul: 8-0 cu Turcia. Anglia „define” și titlul de golgheter, prin Gary Lineker, cu 9 goluri înscrise pentru națională, printre golgheteri, pe locul 4, figurînd și Boloni — 4 goluri, alături de Altobelli (Italia) și Kirsten (R.D. Germană), precedat de Bosman (Olanda) — 6 goluri, Gullit (Olanda), Lesniak (Polonia) și Vialli (Italia) — cite 5. ● La recentul turneu internațional de baschet de la Madrid, o impresie deosebită a lăsat „gigantul” argentinian Jorge Gonzalez, care, la cei 2,30 m ai săi, a demonstrat o agilitate deosebită. În baschetul de înalt nivel,

Gonzalez nu este depășit în înălțime, la ora actuală, decît de nigerianul Manute Bol (2,32 m!), care evoluează în prezent în campionatul profesionist american. ● În noianul de anchete de sfîrșit de an semnificativă ni se pare cea realizată

Toată lumea face sport

de prestigiosul cotidian parizian „L'Equipe” pentru desemnarea celui mai bun fotbalist din campionatul francez. Primele locuri sînt ocupate de uruguayanul Enzo Francescoli, cu 27 de puncte, și de vest-germanul Klaus Allofs, cu 16,5 puncte, treapta a treia a podiumului

fiind ocupată, la egalitate, dar și la mare distanță, de doi francezi aproape anonimi: Eric Cantona, de la Auxerre, și Alberto Marcico, jucător la Toulouse... ● Federația internațională de șah (F.I.D.E.) a creat o comisie specială, alcătuită din trei personalități, comisie însărcinată cu discutarea diferendelor existente între forul mondial și asociația marilor maeștri. Nu au fost făcute precizări în legătură cu obiectul discuțiilor, dar o declarație a președintelui F.I.D.E., Florencio Campomanes, ni se pare revelatoare: „Este inacceptabilă o autoritate paralelă, alături de Adunarea Generală a federației...” ● Nigel Clough, fiul cunoscutului antrenor Brian Clough, de la Nottingham Forest, a stabilit un nou record în campionatul englez de fotbal, realizînd cel mai rapid

„hat-trick” din istoria competiției, în timpul meciului cu Queen's Park Rangers. Clough-junior a înscris cele trei goluri consecutive, în numai 5 minute. ● Și pentru că tot vorbim de „pădurarii” din Nottingham, vă putem spune că în curînd echipa va fi părăsită de argentinianul Ardiles, care a primit oferta de a antrena reprezentativa Țării Galilor, în locul lui Mike England, demisionar. ● În Mexic a fost construit recent un patinoar artificial, primul din această țară, după ce echipe de hochei pe gheață au fost constituite în Brazilia și Arabia Saudită. Faptul nu trebuie să ne mire, dacă ne amintim că, în urmă cu cîțiva ani, grupa C a campionatului mondial s-a disputat la Las Palmas...

Cursa de fond a natației

Cumpăna dintre ani a găsit înotătoarele frunze în plină cursă. O cursă de fond a cărei semnificație este unică, independent de locurile de start: cursa pentru continuarea afirmării natației românești, pentru creșterea prestigiului sportului românesc în lume.

Au fost mai întâi campionatele internaționale ale Statelor Unite ale Americii desfășurate la Orlando-Florida. În acest fief al natației mondiale, Tamara Costache și Stela Pura au triumfat în probele de 50 m liber și, respectiv, 200 m fluture.

În aceste zile se desfășoară „Marele Premiu al Australiei” la care înotătoarele noastre sînt, iarăși, invitate pentru concursuri la Perth, Adelaide și Canberra. Vor reveni în Europa pe ruta Honolulu — New York — Amsterdam, după care, la 16 ianuarie vor lua startul în concursul tradițional de la Cannes. Invitate apoi să se pregătească la altitudine (Font Romeu — Franța), înotătoarele noastre vor „cobi” pentru concursuri la Paris, Berlin și Bonn.

Acest traseu competițional, spectaculos și pitoresc, fiind el însuși o mare performanță, a devenit accesibil natației noastre feminine în urma rezultatelor obținute în ultima vreme, morală oricărui periplu de acest fel fiind dată, în mod firesc, de truda depusă la antrenamente, de munca fără preget pentru dobîndirea supremăției sportive. Ne vom explica mai bine rațiunile pentru care organizatorii competițiilor de na-

tației de pe mapamod au căutat cu insistență să obțină privilegiul de a fi gazde ale inotătoarelor noastre dacă vom aminti cîteva din rezultatele obținute de acestea anul trecut: **Noemi Lung** — cea mai rapidă din lume în procedeul — procedeelelor, 400 mixt; **Tamara Costache** — cea mai rapidă cursă din istoria natației, 24,94 secunde la 50 m liber; tot **Noemi Lung** — șapte medalii (cinci de aur) la Universitatea de la Zagreb, competiție la care **Anca Pătrășcoiu** a obținut și ea cinci medalii (2 aur, 2 argint și una de bronz); la europenele de juniori, **Livia Copariu** (trei medalii de bronz) și **Andreea Sighiartu** (argint și bronz) și-au croit drum spre actualul turneu de peste ocean. La europenele de seniori — deplină confirmare a ceea ce era considerat doar „surpriză” efemere: — aur — **Tamara Costache** și **Noemi Lung** — titluri europene în premieră pentru natația noastră; argint **Stela Pura**, **Anca Pătrășcoiu**, **Luminița Dobrescu** și **Noemi Lung** (în ștafeta 4x200 m liber); bronz — **Tamara Costache** (100 m liber), **Luminița Dobrescu** (200 m liber), **Stela Pura** (400 m liber și 200 m fluture). Am trecut, astfel, în revistă argumentele celor șase componente ale lotului național (cărora, de la Cannes, li se va adăuga și **Noemi Lung**) aflate în aceste zile, sub conducerea antrenorilor **Gheorghe Demeca** și **Mihail Gothe** în această cursă de afirmare a sportului românesc. (O. ȘTIRE)

De toate

● **Aniversare.** Anul 1988 este anul centenarului lui J.R. Capablanca. FIDE a rugat federațiile afiliate să dedice memoriei strălucitului jucător cele mai importante competiții. Cubanezul a fost unul dintre campionii mondiali de extraclasses, care a atins rapid mătreașă și a dominat categoria în arena șahului pînă la meciul pentru titlul suprem: Capablanca—Alehin, disputat în anul 1927 la Buenos Aires. Tot așa cum, peste ani, la Reykjavik în 1972, meciul Fischer—Spasski sau la Sevilla în 1987, duelul Kasparov—Karpov, au adus o contribuție însemnată la teoria șahului modern, tot așa rivalitatea la tabla cu 64 pătrate dintre Capablanca și Alehin a produs partide de o inegalabilă frumusețe. Reproducăm partida a șaptea a meciului din 1927, considerată una dintre cele mai bune realizări tactice ale cubanezului. S-a jucat gambitul damei. **Capablanca—Alehin:** 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Cf3 Cbd7 5.Ng5 c6 6.e3 Da5 7.Cd2 Nb4 8.Dc2 00 9.Nh4 c5 10. Cb3 Da4 11.N:f6 C:f6 12.d:c5 Ce4 ?! 13.c:d5 N:c3 14.b:c3 C:c5 15.Td1! e:d5 16.T:d5 C:b3 17.a:b3 Dc6 18.Td4 Te8 19.Nd3! D:g2 20.N:h7 Rf8 21.Ne4 Dh3 22.Dd2 Ne6 23.c4 a5 24. Tg1! D:h2

25.Th1 Dc7 26. Db2 Dc5 27.Nd5 Ta6 28. Te4 Td6 29.Th7 Re7 30. D:g7 Rd8 31.N:e6 f:e6 32.D:b7 Db4 33.D:b4 a:b4 34.c5 Tc6 35. T:b4 T:c5 36.Ta7 și negrul cedează. La 29 noiembrie 1927 A. Alehin a fost declarat invingător cu 18,5 : 15,5 puncte după disputarea celei de-a 34-a partide. ● **Obșnuință?** Deși nu se poate plînge că i-ar fi lipsit meciurile, Anatoli Karpov s-a arătat dispus să susțină un meci amical cu marele maestru iugoslav, Ljubomir Ljubojević. Duelul de șase partide va avea loc în anul 1988 la o dată care se va comunica ulterior. ● **Binecunoscutul** turneu de la Linares (Spania), programat pentru luna martie, se va bucura de prezența la start a unor valoroși mari maeștri: Karpov, Tal, Beliavski, Salov (toți U.R.S.S.), Timman (Olanda), dr. Nunn, Speelman (ambii Anglia), Portisch (Ungaria), Seirawan (S.U.A.) și Iliescas (Spania). ● **FIDE** a comunicat aprobarea pentru eliminarea rundelor în meciurile candidaților la titlul mondial și a anunțat tragerea la sorți (din cadrul optimilor de finală) a celor șapte perechi, programați pentru confruntarea de șase partide la Saint John (Canada) începînd cu 24 ianuarie 1988: Andrei Salov—Kevin Spraggett, Artur Iusupov—Jan Ehlvest, Victor Korcinoi—Johann Hjartarsson, Nigel Short—Gyula Sax, Jan Timman—Valeri Salov, Lajos Portisch—Rafael Vaganian și Yasser Seirawan—Jonathan Speelman. În paralel cu meciurile candidaților la Saint John va avea loc și C.M. de blitz. ● **Nuanțări ale regulamentului...** FIDE a specificat că „Dacă mai mult

de jumătate din participante reprezintă o singură federație, se vor disputa meciuri ale candidaților în locul unui turneu”, completînd că, deși în CM masculin s-a revenit la ciclul cu frecvență la 3 ani și durată la 4 ani, în competiția feminină ciclul CM rămîne în continuare la 2 ani, iar „Meciurile se dispută conform regulamentului pregătit pentru meciurile candidaților masculini... cu unele corecțiuni suplimentare”. Cele opt candidate sînt șapte sovietice: Ahmilovskaia, Alexandria, Aramhia, Gavrindasvili, Ioseliani (toate din orașul Tbilisi), Levitina și Litinskaia și... o poloneză: Brustman. Federația sovietică intenționează să organizeze la Tbilisi pînă în luna martie meciurile care vor desemna noua șalangeră, ce va înfrîna apoi în cursul anului 1988 pe Maia Ciburdanidze, deținătoarea titlului. ● **Cupa Mondială.** Asociația marilor maeștri a programat pentru anul 1988 trei turnee cîntînd pentru „Marele Premiu”: Bruxelles (2—27 aprilie), Bilbao (9 iunie—2 iulie) și Reykjavik (30 septembrie—23 octombrie), iar pentru anul 1989 tot trei superturnee. În fiecare concurs vor lua parte 16 mari maeștri dintre cei 24 nominalizați în asociație. Printre aceștia se numără doar 9 șahiști sovietici: Kasparov, Karpov, Tal, Sokolov, Iusupov, Vaganian, Salov, Ehlvest și Beliavski. FIDE ignorează, în continuare, acțiunile asociației, considerînd că principiile noii organizații nu respectă principiile Federației internaționale.

MARGARETA MUREȘAN ■

Civilizația sportului

Aripi frînte

„Echipa de fotbal Alianza Lima nu mai există. 16 jucători, conducerea echipei și cîteva suporteri ai marelui club peruan și-au găsit moartea într-un accident de avion. Toată țara se află în doliu, America Latină este bulversată iar fotbalul e trist”. Astfel de titluri au apărut, la sfîrșitul anului trecut, pe primele pagini ale ziarelor sud-americane prefațînd descrierea uneia dintre tragediile lumii fotbalului.

Cînd în turnul de control al aeroportului din Lima s-a auzit apelul: „Aici Pasărea de oțel. Cerem autorizația de aterizare”, răspunsul a fost dat imediat: „Acordăm autorizația. Pasărea de oțel, pista este liberă”. Cîteva minute mai tîrziu, tehnicienii din turnul de control au văzut trecînd, la mică altitudine, bi-motorul Fokker F 27 care avea la bord echipa Alianza. „Trenul de aterizare era scos” spun martorii. Dar avionul nu a aterizat. Pilotul a informat turnul de control că becul de la tabloul de bord care trebuia să indice scoaterea corectă a trenului de aterizare nu s-a aprins. A fost sfătuit să folosească o pistă de rezervă. Dar avionul s-a îndreptat spre marea care începea de la capîitul pistelor. Pilotul a mai avut timp să spună că are probleme cu unul din motoare. Apoi, nici o altă comunicare...

Cîteva ore, întreg personalul aeroportului și familiile pasagerilor au așteptat un miracol. O ceață deasă era deasupra mării. Elicopterele și vedetele rapide au intrat în acțiune. Dar era prea tîrziu. Au „pescuit” numai cadavre. Un singur supraviețuitor: pilotul avionului care a avut puterea să înoate toată noaptea! La bord existau veste de salvare sau bărci gonflabile.

A doua zi, autoritățile au declarat doliu național și mii de suporteri cu lacrimi în ochi s-au dus în pelerinaj la stadionul lui Alianza Lima. Printre cei dispăruți, tînarul mijlocăș Luis Escobar — o mare speranță a fotbalului peruan, golgeterul echipei — Alfredo Tomasini, portarul reprezentativei naționale — popularul José Gonzales Ganoza, un fel de Rică Răducanu

ca gabarit și fel de a fi, precum și Marcos Calderon — cel mai experimentat antrenor din Peru, cel care a condus echipa națională la campionatul mondial din Argentina 1978. În avion se mai aflau medicul echipei, asistenții lui, arbitrii ultimului meci. În total, 43 de morți.

În cursul ceremoniei de doliu care a avut loc pe stadion, președintele clubului, Augustin Merano, un monument al deznașdejii, a spus: „Băieții mei sînt de neînlocuit. Pentru noi, totul s-a terminat. Alianza Lima nu va mai apărea pe stadioane, cel puțin un an de zile”. Federația națională hotărît întreruperea campionatului timp de două săptămîni.

Tragedia de la Lima nu este, din păcate, prima de acest gen. Și alte echipe de fotbal au fost victimele unor catastrofe aeriene.

La 4 mai 1949, întorcîndu-se din Portugalia, avionul în care se afla echipa italiană Torino s-a prăbușit în nordul Italiei: 22 de morți, nici un supraviețuitor.

La 6 februarie 1959, întreaga delegație a clubului Manchester United a fost victima unui accident la München în timp ce avionul care trebuia să-l readucă în Anglia încerca să decoleze. Cîteva supraviețuitori, printre care celebrul antrenor Matt Busby.

La 6 februarie 1965, un avion s-a prăbușit în Anzii Cordillieri. La bord, o echipă chiliană din divizia a 3-a. Nici un supraviețuitor.

La 26 septembrie 1969, echipa boliviană The Strongest din prima divizie a dispărut într-un accident aerian între orașele Santa Cruz și La Paz.

La 13 octombrie 1980, între Tașkent și Minsk, o altă catastrofă aeriană a dus la dispariția tuturor componentelor echipei din Tașkent.

Din acest colț de pagină, un gînd de compasiune și solidaritate cu familiile victimelor de la Lima și cu reprezentanții fotbalului din Peru pe care i-am admirat (oă mai amintîți?) în timpul turneele finale ale campionatelor mondiale din anii 1978 și 1982.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

Mini-tenis

Pentru persoanele în vîrstă ce vor să joace tenis dar care, în același timp, vor să-și economisească energia, ca și pentru începători, a fost creat mini-tenisul din imagine, ce are dimensiunile reduse la jumătate, față de cel normal, respectiv de 18X6 metri. Acest lucru face să poată fi instalat, cu ușurință, în cele mai diverse locuri. Noul teren se montează, prin asamblare de panouri antiderapante, în două zile, iar jocul, numit „Tenkit”, folosește mingi umflate pe jumătate și rachete de dimensiuni mai mici.

Cronica șoselei

Întîlnire fatală

Dacă în loc să conducă Florentin, la volan s-ar fi aflat Petrică, acesta fiind cunoscut ca un tip ordonat, chiar pedant, poate nu se întîmpla nimic. În ipoteza că cei cinci prieteni foloseau în locul drumului de țară înghețat, așa un fel de scurtătură, șoseaua asfaltată, a-jungeau mai tîrziu cu 10 minute la locul de întîlnire a celor două căi, rutieră și ferată, de fapt o încrucișare a unor destine, și sortii ar fi fost de partea lor. Doamna cu coasa rămînea păcălită, și în cazul cînd șoferul cu pasagerii lui ar fi efectuat călătoria lor în ziua următoare, așa cum, de altfel, a fost ea proiectată inițial. Trei neveste și două logodnice n-ar fi azi în haine cernite dacă „echipajul” pleca în comuna vecină pe lumină.

Cît pledase Loredana, soția pilotului: „Nu plecați noaptea. Știți că e plină de pericole și

neprevăzut”. La părerea ei s-au raliat și celelalte patru femei. O altă ciudățenie: mergînd pe drumul de cîmp, mașina a ajuns la un pod șubred. Se clătina chiar și sub greutatea unui om. Orice șofer ar fi întors automobilul în fața riscului de a se prăbuși în albia riului. „Echipajul” nu s-a lăsat. A așezat paralel două birne și șoferul, executînd un veritabil număr de circ, a trecut albia riului aido-ma unui acrobat care, mergînd pe sîrmă, ține mulțimea cu răsuflarea tăiată. În cazul de față, spectatori erau doar cei patru pasageri. Cînd autoturismul a ajuns pe celălalt mal, au scos un oftat de ușurare. O deviere, pierderea echilibrului vreunui dintre prieteni în timp ce, pe întineric, realizau performanța de a traversa, folosind aceleași birne, micul curs de apă ar fi însemnat o întîrziere. Pînă ce omul ar fi ieșit din apă, și-ar fi

curățat cît de cît îmbrăcămintea, teribila clipă a primejdiei ce plana, ar fi trecut. În viață, uneori o întîrziere poate fi salvatorie. Dar nu, totul s-a derulat potrivit: parcă unui plan după care firul vieții celor cinci oameni trebuia să se rupă exact la ora 21,55, cînd trenul rapid a ajuns la acea nefastă intersecție a unei magistrale feroviare de prim rang, cu un amărit drum de pămînt. Luminele roșii clipeau avertizînd asupra pericolului. Și puternicele goarne își trimiteau în eter undele sonore cu aceeași semnificație. Pilotul a oprit. Și-a făcut, deci, datoria. Deși superficial, ușuratic în viață, Florentin a ascultat totuși de glasul rațiunii. Nu s-a aventurat în traversare. Și în secvența următoare, pilotul s-a dovedit lucid. Nu e normal, dacă un tren a trecut dintr-o direcție, să te uști spre sensul opus, pe cealaltă linie? Absolut firesc. Așa a procedat și Florentin. Linia era liberă. Nici un pericol nu-i pîndea aparent. Cît de înșelătoare se dovedește în viață această noțiune de aparent.

În cazul nostru, aparentul s-a dovedit nefast. Aparența a atras după ea o eroare, o eroare gravă pentru pilot, deoarece, împotriva normelor, dar absolut regulamentar din punct de vedere al practicii C.F.R.-ului, un alt tren circula pe linia paralelă, dar nu din sens contrar, ci în aceeași direcție cu primul. Trenul în cauză, precum toate trenurile, trebuia dat exemplu de disciplină. El făcea o depășire pe linia paralelă pentru simplul motiv că era rapid, iar trecerea lui prin stația următoare era prevăzută în program, grafic, nu știu exact ce termen tehnic folosesc feroviarii, înaintea modestului personal care defilează inițial prin fața lui Florentin și a colegilor lui. Eroarea șoferului a fost necunoașterea tehnicii depășirii trenurilor între ele, noțiune ce nu poate fi găsită în regulamentul circulației rutiere, pentru simplul motiv că locul ei nu este în acesta, ci în „instrucțiunile” pentru drumul de fier. Mai mult decît o banală eroare, în povestirea noastră a reprezentat altceva, și anume

defășarea lui Florentin de realitate. Rubiniul intermitent și-a trimis doar fasciculele de lumină spre șosea. Datoria și-au făcut-o și semnalele stridente ale puternicei goarne. Ele n-au ajuns la ochii și urechile șoferului? Dacă au ajuns, de ce nu le-a luat în seamă? Greu de spus. Omul nu mai trăiește. Poate din pricina grabei cu care oamenii se îndreptau spre locul de întîlnire fixat implacabil de destin la km 254+550. Căpsorul unui puști cu pîrul auriu, mezinul șoferului, nu se dezlipea de corpul neînșuflețit al tatălui său. Locomotiva a tîrit autoturismul cîteva zeci de metri, dezmembrîndu-l. Ciudat, în urma proiectării din mașină (cu leziuni numeroase interne, dar fără pic de singe în exterior), Florentin parcă dormea, cu o palmă sub cap, lîngă tulpina unui prun. „Spuneți-l! să nu mai doarmă, treziți-l!”, repetă băiețelul, adresîndu-se celor care, consternați, priveau groaznicul spectacol.

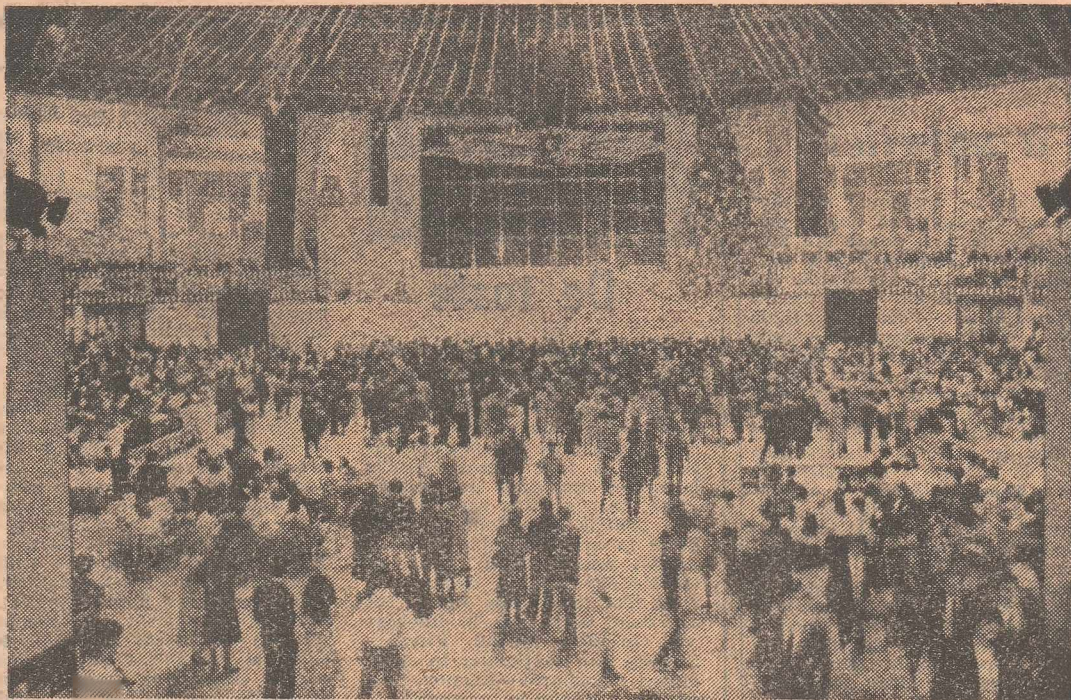
VICTOR BEDA ■

Ultima noapte a lui 1987. Fecetele orașelor și satelor strălucesc a bucurie. Sunt momentele în care ne simțim tentați să rememorăm împlinirile, promisiunile aminate (temporar — ne grăbim să adăugăm), clipe cu adevărat fericite pe care le-am trăit în anul ce-si desprinde ultima filă din calendar.

A fost un an bun pentru țară. Un an în care s-au realizat multe din cele proiectate — în uzine și pe ogoare, pe șantiere și în institute de proiectări, în mine și școli. Mulți dintre noi, mulți dintre semenii noștri din patria la a cărei înflorire trudem și visăm neconștient, au a trecut în contul acestui an, 1987, o seamă de reușite — ale tuturor și ale fiecăruia în parte. Într-o țară unde, în fiecare oră, se mută în case noi o sută de familii, într-o țară unde chipul așezărilor se schimbă, fără exagerare, de la un an la altul (dacă nu chiar mai repede), într-o asemenea țară care este România de azi, starea firească e aceea de tinerețe, de nesfârșită imprimăvărare.

Iar anul nou 1988, a intrat în viața noastră pe poarta unei vremi primăvăratice. Chiar în absența zăpezii, uneori, care ar fi întregit decorul acestei nopți de trecere între ani, 1988 a fost întâmpinat după datina dintotdeauna: cu plugușor, cu brazi împodobiți, cu mese imbelșugate, cu urări de fericire și bunăstare.

Sărbătoarea revelionului a adus alături — în cluburi și cantine muncitorești sau studențești, în marile restaurante, în casele culturii și tehnicii pentru tineret — mii și mii de oameni pentru care bucuria de a pași în noul an este legată strâns de

Revelion '88

dorința de a faptui, a-si dedica pe mai departe puterea minții și a brațelor înfloririi necontenite a țării, onorării integrale a tuturor sarcinilor ce le stau în față.

Tradiționalul revelion al tineretului; găzduit, ca de fiecare

dată, de Pavilionul Central al Complexului Expozițional din Piața Școlii a prilejuit întâlnirea tineretului bucureștean — din mari unități economice, de pe șantierele metroului, din școli sau din unități de cercetare — cu muzica de bună calita-

te, cu dansul, cu voia bună. Beneficiind de o organizare fără cusur, atentă la orice amănunt, Revelionul tineretului a reprezentat un veritabil examen de imaginație și fantezie, trecut cu brio atât de cei care l-au pregătit, cât și de cei care au par-

ticipat la el, deveniți, împreună, coautori ai unei strălucitoare sărbători a tinereții.

Pe fondul acestei bucurii generale, a unui optimism tonic, generat de încrederea cu care întregul popor privește viitorul pașnic și prosper al României, așa cum a fost el prefigurat, cu deplină clarviziune, întru binele întregii națiuni, în documentele de partid și de stat, gândurile celor aflați în plină petrecere a revelionului s-au îndreptat, desigur, către tovarășii de muncă, rude sau prieteni aflați, în acele clipe, la datorie. Siderurgistii, energeticienii, oamenii muncii din transporturi și din unitățile de ocrotire a sănătății s-au aflat, și în această lungă și sărbătorească noapte, la datorie.

Am întâmpinat, asadar, sosirea unui an nou. An hotărât pentru înaintarea patriei spre atingerea marilor obiective pe care ni le-am propus. An pe care-l dorim al rodniciei și al liniștii planetare. An al construcției. An în care avem de creat, de înfăptuit și de durat. Încredințați că devenirea țării stă numai în puterea noastră, în inspirația și elanul nostru, că a construi socialismul cu poporul și pentru popor înseamnă alăturarea eforturilor tuturor, oamenii României s-au aflat laolaltă, fericiți, pe tărîmul încărcat de speranță al cumpenii dintre ani ca într-un legământ de unitate al faptelor noastre de bine, ce se vor naște din aceeași unitate în muncă și împliniri. Urarea strămoșească de LA MULȚI ANI a răsunat într-un singur glas, precum o singură voință îmbrățișează țara.

DAN MUCENIC

Gheorghe Hagi:

„Jocul demonstrează totul”

— Gică, oricum am da-o, ești cel mai bun fotbalist al anului, deși clasamentul anchetei noastre începe de la locul 2. Te-a surprins acest lucru?

— Avind în vedere argumentele de acolo, nu m-a surprins. Bucuria mea e intactă pentru că și locul doi e premiabil, iar eu sint primul premiat, nefiind nimeni pe locul întâi! Așa că mulțumesc tuturor celor care și-au dat voturile pentru mine, promițînd să nu-l dezamăgesc nici în acest an.

— 1987 a fost un an bun pentru tine?

— Prin realizările personale și ale echipei de club, aș zice că da. Am marcat golul ce a adus în țară Supercupa Europei, apoi am cîștigat titlul de campion și Cupa României — performanțe pe care le-am obținut în premieră și pe care și le dorește orice fotbalist. Succesele au continuat în sezonul de toamnă, la sfîrșitul căruia sintem pe locul întâi și calificat în turul trei al Cupei campionilor, competiție în care am marcat deocamdată patru goluri în două tururi. Ar mai fi și poziția fruntașă în clasamentul golgeterilor. În două goluri de Pițurcă, amindoi avind șanse

pentru vreo „gheată” europeană.

— Intenționați ca vreunul din voi să dea „voturile” celuilalt în această dispută a golgeterilor europeni?

— Deocamdată, lupta e dreaptă, deși eu am marcat și din cele trei penalty-uri acordate în favoarea echipei noastre. Să vedem cum va fi, dar, oricum, echipa este aceea care va avea de cîștigat.

— Steaua a înscris în campionatul trecut peste șase goluri și acum cam patru goluri de meci, dar i se reproșează că nu are aceeași productivitate și în campaniile europene. Cum se explică această discrepantă?

— Prin diferența de valoare dintre adversari și dintre stilurile de joc. În campionatul intern, putem să aducem, să zic 30 de mingi spre careul advers, din astea 15 pot fi periculoase, din astea, la rîndul lor, vreo 7-8 pot fi ocazii de gol, din care finalizăm jumătate. La o statistică generală, nu pot răspunde decît tot cu o statistică generală...

— Împlinești un an de cînd joci la Steaua. Ce poți spune că ai dobîndit, pe plan fotbalistic, pur sportiv, desigur, în acest răstimp?

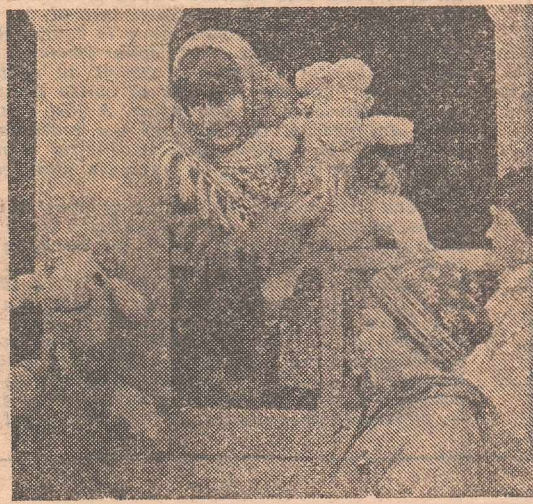
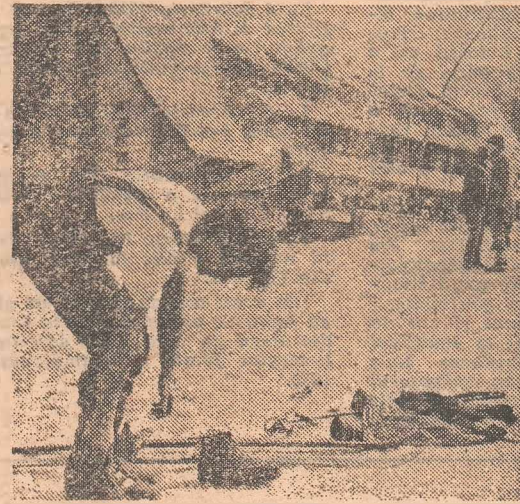
— Mentalitatea de învingător. Dorința și credința în victorie le aveam dinainte, la fiecare meci pentru care intram în teren, dar acum le văd împlinite și la nivel constant. Această obișnuință cu succesul ne creează o permanentă stare de obligație și răspundere în pregătire și în joc. Mai ales în joc, pentru că jocul demonstrează totul — calitățile, valoarea, pregătirea, caracterul — te dezvăluie pe tine însuși ca jucător, din toate punctele de vedere.

— Apropo de joc — s-a bătut adesea moneda pe stilul tău cam individualist. Simți nevoia să te explici?

— Cred că am progresat mult în direcția jocului pentru echipă.

(Continuare în pag. 22)

OCTAVIAN ȘTIREANU

Vacanța de iarnă

„Mai sînt cîteva zile de vacanță! Pe cărări de munte îngustate de lumină iernatică, pe pîrtii de schi împotmolite în troiene fabuloase de zăpadă, sub poale de codru verde argintat de stele diamantine de gheață, în cabane turistice, în care exuberanța împarte ceașca de ceai fierbinte cu pofa nemăsurată de joc și expansiune copilărească, pe schiuri, pe patine, pe săni, în telescaune și telecabine, vacanța continuă cu febrilitatea pregătirilor și explozia spumoasă a marilor carnavaluri, în orașele copilor din parcurile marilor orașe, printre oameni de zăpadă din pinză și moși gerilă tricotată de lumina stelelor, legîndu-se în carusele colorate ale căror motoare funcționează numai cu cîntec, scuturîndu-se în buburze mecanice, rotitoare și unduitoare, în călușei și mașinuțe grăbite să prindă amețitoarea bucurie a sfîrșitului de mileniu, ciocnindu-se pe pistele de

dans ale carturilor electrice, balansîndu-se în leagăne din mătasea serilor, vacanța mai continuă cîteva zile pregătîndu-se să se încheie odată cu primul clopoțel al celui de-al doilea trimestru, întorcîndu-se în lumea sa ca un școlar silitor cu toate lecturile particulare făcute, cu toate exercițiile rezolvate, dar deocamdată mai sînt cîteva zile de joacă. Între două seri-oase trimestre de muncă, între două teme uriașe de casă, între două emoționante teme de țară, între iubirea de școală și de limba română, între aritmetică și cartea de abecedar, între cea de fizică și biologie, între dragostea de părinți și dragostea de patrie, între prezentul și viitorul școlii românești vacanța e asemenea unui album în ale cărui minunate file se cuprinde însăși viața noastră și a copilor noștri.

ION ZUBASCU
Fotografii de ELENA GHERA

Finanșă, Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10; 17 60 20, interioare: Actualitatea politică: 25 60; Publiciști-comentatori: 25 60; Reportaj economie: 17 00; Știință: 21 28; Cultură-învățămînt: 14 57; Probleme moral-cetățenești: 14 53; Sport: 17 00; Căsuța audiențe: 25 42; Foto: 25 28; Secretariat de redacție: 21 23; Secretariat redactor șef: 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10 876, prsfir București, Calea Grivitei nr. 64-66.

Prețul revistei: 3 lei

41505